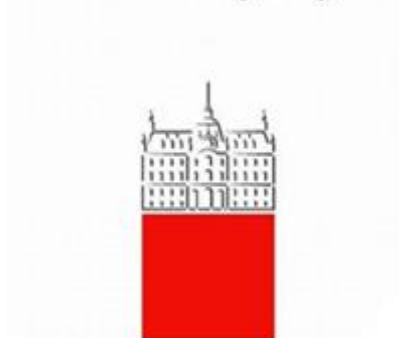

Univerza v Ljubljani

Univerza v Ljubljani

**FAKULTETA ZA SOCIALNO
DELO**

LETNO POROČILO 2017

**POSLOVNO POROČILO S POROČILOM O
KAKOVOSTI**

RAČUNOVODSKO POROČILO

Vizitka članice:

Ime zavoda: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za socialno delo

Krajše ime zavoda: FSD

Ulica: Topniška ulica 31

Kraj: Ljubljana

Spletna stran: www.fsd.uni-lj.si

Elektronski naslov: info@fsd.uni-lj.si

Telefonska številka: 280 92 40

Številka faksa: 280 92 70

Matična številka: 1627147000

Identifikacijska številka: 5525429303

Transakcijski podračun: IBAN: SI56 0110 0603 0706 343 (Banka Slovenije, Slovenska c. 35, 1000 Ljubljana)

KAZALO

1.	UVOD	4
2.	POS LANSTVO IN VIZIJA FAKULTETE ZA SOCIALNO DELO	4
2.1.	PREDSTAVITEV FAKULTETE	4
	Zakonske in druge pravne podlage	7
	Dolgoročni cilji	7
3.	IZVEDENE DEJAVNOSTI V LETU 2017 s samoevalvacijo	8
3.1.	PO DEJAVNOSTIH	8
3.1.1.	Izobraževalna dejavnost	8
3.1.1.1.	Prva stopnja z evalvacijo študijskih programov	8
3.1.1.2.	Druga stopnja z evalvacijo študijskih programov	10
3.1.1.3.	Tretja stopnja z evalvacijo študijskih programov	13
3.1.1.4.	Internacionalizacija v izobraževalni dejavnosti	15
3.1.2.	Raziskovalna in razvojna dejavnost (z internacionalizacijo)	16
3.1.3.	Prenos in uporaba znanja – tretja dimenzija univerze (z internacionalizacijo)	18
3.1.4.	Ustvarjalne razmere za delo in študij	19
3.1.4.1.	Obštudijska in interesna dejavnost	20
3.1.4.2.	Knjižnična in založniška dejavnost	20
3.1.5.	Upravljanje in razvoj kakovosti	21
3.1.5.1.	Delovanje sistema kakovosti (sistem in procesi)	22
3.1.5.2.	Mehanizmi za spremljanje in izboljševanje kakovosti	23
3.1.5.3.	Zunanje evalvacije in akreditacije	24
3.1.6.	Pogoji za izvajanje dejavnosti in podpora dejavnost	24
3.1.6.1.	Upravljanje s stvarnim premoženjem	24
3.1.6.2.	Informacijski sistem	25
3.1.6.3.	Upravljanje s človeškimi viri	25
3.1.6.4.	Zagotavljanje stikov z javnostmi	28
3.1.6.5.	Vodenje in upravljanje organizacije	28
3.1.7.	Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev	29
4.	PRILOGE:	30
4.1.	Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ	30
5.	RAČUNOVODSKO POROČILO FAKULTETE ZA LETO 2017	33
5.1.	Računovodske usmeritve	33
5.2.	Pojasnila k računovodskim izkazom	34
5.2.1.	Bilanca stanja	34
5.2.1.1.	SREDSTVA	34
5.2.1.2.	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	36
5.2.2.	Izkaz prihodkov in odhodkov	38
5.3.	Pojasnilo k obrazcu Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	41
5.4.	oročilo o prejetih sredstvih iz proračuna Republike Slovenije	41
5.5.	Poročilo o prejetih sredstvih iz proračunov lokalnih skupnosti (občin)	42
5.6.	Sestava prihodkov in odhodkov za leto 2017 po virih sredstev	43
5.7.	RAČUNOVODSKI IZKAZI	46
5.7.1.	Bilanca stanja z obveznimi prilogami	46
5.7.2.	Izkaz prihodkov in odhodkov z obveznimi prilogami	49
6.	ANALIZA ŠTUDIJSKIH PROGRAMOV	53
6.1.	Socialno delo - prva stopnja	53
6.2.	Socialno delo z družino – druga stopnja	65
6.3.	Socialno delo – druga stopnja	75

1. UVOD

Ta dokument predstavlja letno poročilo: poslovno poročilo z integriranim poročilom o kakovosti in računovodskim poročilom Fakultete za socialno delo za leto 2017.

2. POSLANSTVO IN VIZIJA FAKULTETE ZA SOCIALNO DELO

Temeljni nalogi Fakultete za socialno delo sta izobraževanje in raziskovanje.

V okviru dodiplomskega, podiplomskega študija in strokovnega izpopolnjevanja (vseživljenjskega učenja) izobražuje in usposablja študentke in študente za izvajanje strokovnih nalog in storitev na področju socialnega varstva in drugih področjih, kjer so potrebna ali koristna znanja in spretnosti socialnega dela.

Kot raziskovalna ustanova pospešuje razvoj stroke in znanosti socialnega dela, izvaja temeljne in aplikativne raziskave in razvojne projekte, objavlja raziskovalne ugotovitve ter jih prenaša v prakso in ustrezne politike.

Fakulteta uresničuje svoje naloge tako, da izvaja, utrjuje in razvija študijski program na vseh stopnjah in pri tem stremi k najučinkovitejšim oblikam študija (manj predavanj, več skupinskega in projektnega dela, večja samostojnost študentov, vaje in delavnice, povezovanje s prakso), razvija nove raziskovalne metode, utrjuje obstoječa in razvija nova področja socialnega dela (nasilje, delo z mladino, z etničnimi skupinami), izvaja razvojne projekte v skladu z usmeritvijo nacionalnega načrta (metodična preusmeritev centrov, uvajanje neposrednega financiranja, oblikovanje sistema evalvacije, deinstitucionalizacija), sodeluje pri razvijanju nacionalnega programa na področju socialnega varstva, izvaja evalvacije in svetovanje, reflektira vlogo socialnega dela znotraj družbenih sprememb, prestrukturiranja sistema blaginje in vključevanja v evropske tokove, z interdisciplinarnimi in mednarodnimi povezavami promovira vedo in stroko socialnega dela, krepi strokovno samozavest, utemeljeno na trdnih konceptualnih osnovah in metodičnih načelih in ustvarja trdno telo osnovne literature (učbenikov, priročnikov, periodike).

Vizija fakultete je, da postane eden od stebrov slovenskega družboslovja, da ostane med najpomembnejšimi akterji na področju razvoja socialnega dela in socialnega varstva, da razvija socialno misel in občutljivost na različnih ravneh družbenega življenja, da ostane pionir socialnih inovacij in v mednarodnih okvirih vrhunska ustanova in pojem odličnosti za področje socialnega dela.

2. 1. PREDSTAVITEV FAKULTETE

Fakulteta za socialno delo s sedežem na Topniški ulici 31 v Ljubljani je javni vzgojno-izobraževalni zavod in izvaja program visokega strokovnega izobraževanja, s katerim študent pridobi in izpopolni izobrazbo na področju socialnega dela.

Šola za socialno delo je bila ustanovljena leta 1955. Najprej je delovala kot dveletna višja šola zunaj univerze, v sedemdesetih letih pa se je vključila v univerzo in je od tedaj njena članica. Po dolgoletnih prizadevanjih je leta 1992 uvedla štiriletni program in postala Visoka šola za socialno delo. Po obravnavah in sklepih senata univerze in sveta za visoko šolstvo pri ministrstvu za šolstvo, znanost in šport je državni zbor leta 2003 sprejel spremembo

odloka o preoblikovanju Univerze v Ljubljani (Ur. list št. 33/2003 z dne 4. aprila 2003). Takrat je Visoka šola za socialno delo postala Fakulteta za socialno delo.

Fakulteta je v študijskem letu 2009/2010 začela izvajati prenovljeni program 1. stopnje bolonjskega študija.

Na fakulteti je trenutno akreditiranih pet študijskih programov druge stopnje: socialno delo, duševno zdravje v skupnosti, socialno delo z družino, socialno vključevanje in pravičnost na področju hendikepa, etničnosti in spola ter socialno delo s starimi ljudmi.

V študijskem letu 2015/16 smo na podlagi zunanje evalvacije Nakvis v procesu reakreditacije, intenzivnih pogovorov s študenti in deležniki s področja socialnega varstva in na podlagi samoevalvacije prenovili program 1. in 2. stopnje. V študijskem letu 2016/2017 so bili prenovljeni programi sprejeti in potrjeni s strani UL, tako smo jih lahko razpisali za študijsko leto 2017/18. Temeljito smo prenovili magistrski program socialno delo in ga oblikovali kot skupen magistrski program z moduli, ki se vertikalno navezujejo na module v programu 1 stopnje. Namen je bil dvojen in sicer prilagoditi program rezultatom evalvacije in zmanjšati pedagoško obremenjenost pedagoškega osebja. Magistrski program socialno delo smo s študijskim letom 2017/2018 pričeli izvajati v okviru rednega študija.

V študijskem letu 2015/16 smo začeli izvajati doktorski študij v okviru programa Humanistika in družboslovje, ki je nadomestil mednarodni doktorski program INDOSOW. Interdisciplinarni doktorski študijski program Humanistika in družboslovje Filozofske fakultete in Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani (pri katerem sodeluje tudi Fakulteta za socialno delo) traja 3 leta in obsega 180 kreditnih točk in predstavlja po bolonjski shemi program tretje stopnje. Študijske obveznosti programa so v skladu z Zakonom o visokem šolstvu in Merili za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, ki jih je sprejel svet RS za visoko šolstvo, ovrednotene po evropskem prenosnem kreditnem sistemu (ETCS – european Credit transfer System). S tem je omogočena direktna vključitev delov programa v mednarodno izmenjavo z univerzami iz držav, ki sistem ECTS uporabljajo.

Osnovni namen doktorskega programa Humanistika in družboslovje je zagotoviti doktorandom temeljna znanja s področja raziskovalnega dela na različnih področjih humanistike in družboslovja ter razviti kompetence, ki so potrebne za samostojno raziskovalno delo in aplikacijo znanj na mednarodno primerljivi ravni. Program je usmerjen v izoblikovanje doktoranda, ki bo sposoben opravljati najzahtevnejše raziskave in aplikacije znanj na izbranem področju humanistike in družboslovja, obenem pa bo široko razgledan, usposobljen za izvajanje interdisciplinarnih raziskav in seveda sposoben izvrševati najbolj zahtevna strokovna dela in naloge.

Fakulteta izdaja revijo SOCIALNO DELO. To je edina publikacija za znanost in stroko socialnega dela v Sloveniji. Objavlja teoretske članke, poročila o raziskavah s področja socialnega dela, interdisciplinarne študije in prispevke z drugih znanstvenih in strokovnih področij, kritike in komentarje, poročila o strokovnih srečanjih in dogodkih, pisma, knjižne recenzije in druge prispevke, relevantne za teorijo in prakso socialnega dela. Na leto izidejo 3 številke v nakladi 280 izvodov na številko. Revijo sofinancira ARRS.

V okviru živahne založniške dejavnosti fakulteta izdaja tudi monografije, priročnike in učbenike s področja socialnega dela.

Knjižnica fakultete je organizirana v skladu z enotnim načrtom knjižničnega sistema univerze. Knjižnica je od leta 1995 aktivno vključena v knjižnični informacijski sistem Slovenije in vzajemni knjižnični katalog v sistemu COBISS, ki je po internetu dostopen vsem kot OPAC (javno dostopen katalog). Knjižnično gradivo je namenjeno zlasti študentom, pedagoškim delavcem, raziskovalcem in sodelavcem fakultete, a tudi drugim uporabnikom. Vključuje tujo in domačo literaturo s področja socialnega dela in drugih znanstvenih ved, ki

so v študijskem programu (sociologije, pedagogike, psihologije, prava, psihiatrije, psihoterapije in družboslovne metodologije). V lepo urejeni čitalnici imajo uporabniki na voljo vodilne domače in tuje revije s področja socialnega dela.

Na fakulteti delujeta dva študijska centra: center za praktični študij, center za študij drog in zasvojenosti in dve delovni enoti: center za strokovno izpopolnjevanje in revija Socialno delo.

V preteklih dvajsetih letih so sodelavci in sodelavke fakultete izvedli več kot 120 temeljnih in aplikativnih raziskav in sodelovali pri številnih razvojnih projektih. Poleg teorije in konceptov socialnega dela so bile glavne teme raziskovanja prostovoljno delo, skupnostno delo, skupinsko delo, metode evalvacije in konkretne evalvacije postopkov in programov socialnega dela in upravljanja v socialnem delu, etika v socialnem delu, izvorni delovni projekti pomoči. Specifične teme so bile droge, duševno zdravje, hendikep, stanovanjska problematika in problematika družinskega nasilja.

Vsa leta od ustanovitve je bila fakulteta steber (v nekaterih obdobjih edini) razvoja socialnega dela in področja socialnega varstva nasploh. Razvila je visoko raven poučevanja socialnega dela, ki temelji predvsem na lastni znanstveni in raziskovalni dejavnosti in tudi na dobrem poznavanju mednarodnih trendov. Bila je nosilka in pobudnica velikega števila inovacij, brez katerih bi si le s težavo predstavljali socialno delo pri nas. Razvila je oblike in metode dela, ki so temelj sodobnega socialnega dela pri nas: svetovalno delo, delo s skupino, skupnostno delo, ulično delo, delo z družino ipd. Vzpostavila je temelje prostovoljnega dela, akcijskega raziskovanja, kvalitativne analize, ki niso vplivali le na stroko socialnega dela, temveč so imeli tudi širši pomen v slovenskem družboslovju in humanistiki. Razvijala je posebna področja, kot so delo z mladimi, starimi, ženskami, ljudmi z duševno stisko ali fizičnim hendikepom, z etničnimi manjšinami idr. Pomembno je prispevala k razvoju konceptov in inovativnih rešitev na področju socialnega varstva (prva socialna pomoč, pomoč na domu, stanovanjske skupine, varne hiše).

Organi upravljanja Fakultete za socialno delo so:

- dekan,
- senat,
- akademski zbor,
- upravni odbor,
- študentski svet.

Dekan vodi fakulteto, jo zastopa in predstavlja. Dekansko funkcijo opravlja izr. prof. dr. Vesna Lekošek, prodekanja za študijske zadeve je doc. dr. Nina Mešl, prodekanja za raziskovanje razvoj in doktorski študij je izr. prof. dr. Jana Mali.

Senat je najvišji strokovni organ fakultete. Sestavljajo ga visokošolski učitelji in učiteljice, ki so na fakulteti zaposleni s polnim delovnim časom, ter predstavniki in predstavnice študentov. Senat razpravlja in sklepa o vprašanih s področja izobraževalnega in znanstvenoraziskovalnega področja fakultete ter predlaga senatu univerze sprejem ustreznih sklepov. Seje senata sklicuje in vodi dekanja.

Akademski zbor in zbor strokovnih delavcev in delavk fakultete sestavljajo vsi učitelji in učiteljice, znanstveni delavci in sodelavci, ki so na fakulteti zaposleni s polnim delovnim časom. Pri delu akademskega zbora sodelujejo tudi predstavniki in predstavnice strokovnih delavcev in študentov. Akademski zbor voli člane in članice senata, predlaga senatu kandidate za dekana, obravnava poročila dekana in drugih organov fakultete ter daje predloge in pobude senatu fakultete. Akademski zbor se sestane najmanj enkrat letno; seje sklicuje predsednik akademskega zbora. Predsednik akademskega zbora je doc. dr. Milko Poštrak.

Upravni odbor je organ upravljanja fakultete. Odloča o zadevah gospodarske narave in skrbi za nemoteno materialno poslovanje fakultete. Predsednica upravnega odbora je doc. dr. Liljana Rihter.

Študentski svet je organ študentov fakultete, ki ga sestavljajo študenti, izvoljeni na tajnih volitvah za enoletno mandatno obdobje. Študentski svet obravnava vprašanja, ki se nanašajo na pravice in obveznosti študentov, poleg tega pa v sodelovanju z društvom študentov in študentsko organizacijo sprejema in izvaja programe interesnih dejavnosti.

Na dan 31. 12. 2016 je bilo na Fakulteti za socialno delo zaposlenih 40 delavcev, dne 31. 12. 2017 pa 43, od tega 27 pedagoških delavcev, 2 raziskovalca in 14 strokovnih delavcev.

Zakonske in druge pravne podlage

Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/1991-I, 42/1997, 66/2000, 24/2003, 69/2004 in 68/06)

- Zakon o visokem šolstvu (Ur. l. RS št. 67/1993 do 75/2016)
- Nacionalni program visokega šolstva RS (Ur. l. RS št. 41/11)
- Zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti /ZRRD/ (Ur.l. RS, št. 96/2002 do 57/12) in ostali predpisi s področja raziskovalne in razvojne dejavnosti
- Uredba o javnem financiranju visokošolskih in drugih zavodov, članic univerz, od. L. 2004 do 2010 (Ur.l. RS, št. 13/2003, 72/2004 , 110/09 do 35/17)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Ur.l. RS, št. 108/09 do 67/17)
- Zakon za uravnoteženje javnih financ (Ur. list RS št. 40/2012 do 77/17)
- Odlok o preoblikovanju Univerze v Ljubljani /OdPUL-1/ (Ur.l. RS, št. 28/2000, 33/2003, 79/2004 do 83/10)
- Statut Univerze v Ljubljani (Ur. l. RS 4/17)
- Drugi interni splošni akti Univerze v Ljubljani (Pravilnik o delovanju službe za notranjo revizijo UL, Pravilnik o računovodstvu UL, Pravilnik o popisu osnovnih sredstev, Pravilnik o volitvah organov UL, Poslovnik za delo UO, Pravilnik o varovanju zaupnih in osebnih podatkov ter o varovanju dokumentarnega gradiva, Pravilnik o delovnem času, Pravilnik o varstvu pri delu in drugi)
- Pravila Fakultete za socialno delo, Pravilnik o dodiplomskem študiju, Pravilnik o študiju na programih druge stopnje, Pravilnik o študiju na programih tretje stopnje, Pravilnik o doktorskem študiju, Pravilnik o diplomskem delu, Pravilnik o organizaciji raziskovalnega in razvojnega dela na fakulteti, Pravilnik o založniški dejavnosti, Računovodska pravila, Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja fakultetne knjižnice).

Fakulteta je posredni proračunski uporabnik, ki ga zavezujejo določbe Zakona o javnih finančah (Ur. l. RS, št. 79/1999 do 96/15/13).

Dolgoročni cilji

- Ostati najpomembnejša izobraževalna in raziskovalna institucija za področje socialnega dela in socialnega varstva v Sloveniji.
- Zagotavljati kakovosten učni program, ki se bo sposoben prilagajati hitrim spremembam.
- Izboljšati povezanost z vodilnimi univerzitetnimi programi socialnega dela v EU in izven.
- Povečati mednarodne izmenjave študentov in učiteljev.
- Povečati delež mednarodnih objav v znanstvenih publikacijah.
- Krepite mednarodne povezave in se še naprej vključevati v mednarodne raziskovalne projekte.
- Gojiti dolgoročno sodelovanje in partnerstvo z visokoškolskimi, raziskovalnimi in drugimi institucijami doma in v tujini
- Prilagoditi izvajanje programa glede na razpoložljiva sredstva in vire.

- Zagotoviti uspešnost, učinkovitost in gospodarnost poslovanja in izvajanja poslovnih procesov.
- Razviti sodoben informacijski sistem na študijskem, raziskovalnem, kadrovskem in poslovnem področju.
- Prispevati h kakovostnem (ob)študijskemu delovanju študentov.
- Krepite svetovalno delo in strokovno mentorstvo izvajalcem nalog na področju socialnega dela in socialnega varstva.
- Povezovati se s pomembnimi javnimi in nevladnimi organizacijami pri prenosu znanja v prakso.

3. IZVEDENE DEJAVNOSTI V LETU 2017 s samoevalvacijo

3.1 PO DEJAVNOSTIH

3.1.1 Izobraževalna dejavnost

3.1.1.1 Prva stopnja z evalvacijo študijskih programov

Poročilo o vpisu študentov v **univerzitetni študijski program prve stopnje v študijskem letu 2016/2017:**

letnik	I	II	III	IV	Dodatno leto.	Podaljšanje statusa	SKUPAJ
DODIPLOMSKI (smer soc.delo):							
<i>redni študij</i>	106	89	90	92	52	10	439
<i>izredni študij</i>	0	0	0	4	31	3	38
SKUPAJ	106	89	90	96	83	13	477

Poročilo o vpisu študentov v **univerzitetni študijski program prve stopnje v študijskem letu 2017/2018:**

letnik	I	II	III	IV	Dodatno leto.	Podaljšanje statusa	SKUPAJ
DODIPLOMSKI (smer soc.delo):							
<i>redni študij</i>	113	87	84	89	59	2	434
<i>izredni študij</i>	0	0	0	0	0	7	7
SKUPAJ	113	87	84	89	59	9	441

Obrazložitev: študenti rednega študija prehajajo normalno, medtem ko vpisnih mest za izredni študij v prvem letniku zaradi zmanjšanega interesa nismo razpisali.

Število vseh diplomantov na univerzitetnem študijskem programu prve stopnje v študijskem letu 2016/17 je 112,106 pa jih zaključilo študij v koledarskem letu 2017.

OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA ALI VEČ PRETEKLIH LET

Tako kot do sedaj je bil vpis v študijskem letu 2017/18 zadovoljiv. Vpisa v 1. letnik prvostopenjskega programa na izrednem študiju v študijskem letu 2017/18 ni bilo, ker mest nismo razpisali. V tem letu imamo tudi zadovoljivo število diplomantov bolonjskega programa, ki so večinoma v nadaljevali študij na drugi stopnji. Dosegli smo zastavljeni cilj.

OCENA USPEHA DOSEGANJA KRATKOROČNIH PREDNOSTNIH CILJEV V LETU 2017.

Vpis na redni univerzitetni študijski program prve stopnje je bil v letu 2017 poln.

Ocena kakovosti NA PRVI STOPNJI:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Sprememba študijskega programa 1. stopnje (opustitev predmetov, uvedba novih predmetov, sprememba vrste predmetov, sprememba števila kreditnih točk pri predmetih, sprememba letnik in sprememba imena predmeta)	Spremembe vplivajo na izboljšanje kakovosti izvedbe programa, saj se je z racionalizacijo predmetnika okrepila povezava med predmeti, ohranila in okrepila se je kakovostna vsebina ter vzpostavila povezava študija na 1. in 2. stopnji. Zmanjšala se je obremenjenost habilitiranih učiteljev in učiteljev ter asistentk in asistentov. Sprememba programa je omogočila finančno vzdržno izvajanje študijskega programa in hkrati ohranila kakovostne in nujne vsebine programa.
Priprava elektronske prijave teme diplomskega dela v spletnem referatu	Lažja preglednost kvotiranja mentorstev ter sprotno delo mentorja s študentom
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Časovna stiska ob zaključku študijskega leta z vpisi študentov na drugo stopnjo študija zaradi poznega zaključevanja obveznosti v zadnjem letniku	Sistemska ureditev zaključevanja študija na 1. stopnji, da bi se zaključevanje izpitnih obveznosti izvedlo večinoma v zimskem in spomladanskem izpitnem obdobju
nejasnost postopkov pri izbiri zunanjih izbirnih predmetov znotraj UL	poenoten postopek izbire zunanjih izbirnih predmetov med članicami UL znotraj informacijskega sistema (VIS)

Temeljne ugotovitve analize študijskega programa na prvi stopnji Socialno delo so naslednje. Najbolj poudarjena tema in najintenzivnejši pogovori v letu 2017 so bili povezani z načrtovanjem izvajanja sprememb, povezanih s prenovo študija na prvi in drugi stopnji. V zvezi s tem smo govorili o vertikalni koherentnosti programa, zlasti v povezavi s podvajanju vsebin na prvi in drugi stopnji in posledičnem predlogu zjedritve vsebin v manj predmetih, s čimer bi obenem pridobili tudi možnost za oblikovanje drugostopenjskega programa z moduli. Razlogi za spremembo predmetnika so bili po eni strani vsebinski, po drugi strani pa finančni. Namen je bil uskladiti program s finančnimi sredstvi, pri tem pa smo izhajali iz priporočil za zvišanje kakovosti programa, ki so jih izražali različni deležniki v zadnjih letih (zunanji strokovnjaki Nakvis-a v okviru reakreditacije aprila 2016; študentje v anketah o študijskem procesu in splošnih pogojih študija; komisija za kakovost in drugi). Med najpomembnejšimi spremembami programa, ki smo jih naredili so: opustitev večjega števila izbirnih predmetov, uvedba nekaterih novih, sprememba imena predmetom ter pogojev za dokončanje študija. Med pomembnejšimi spremembami je bila tudi sprememba kreditov, saj se je pokazala potreba po tem, da se predmete ustrezneje kreditno ovrednoti, kar smo zapisali že v letno poročilo 2015 in 2016. Večinoma smo kredite povečali, saj je bila obremenjenost študentov nesorazmerna s številom kreditov, kar so pokazale ankete in interne evalvacije; obenem je bilo premajhno število kreditov pri predmetih tudi ovira pri mednarodnem sodelovanju, predvsem pri Erasmus študentih, saj večina pri priznanju potrebuje predmete, ki so ovrednoteni s 5 ECTS. Pri predmetih Praksa I-III smo kredite zmanjšali, pri predmetu Praksa IV pa povečali. Evalvacija prakse ob reakreditaciji in zunanja evalvacija Nakvis sta namreč pokazali, da študenti zelo visoko vrednotijo prakso in bi želeli več prakse v 4. letniku (dokumentirano v Nakvis odločbi o podaljšanju akreditacije programa prve stopnje in štirih magistrskih programov z dne 15.9.2016). Prav tako smo zmanjšali število kreditov za predmet Diplomsko delo. Na 1. stopnji so namreč naloge praviloma bolj poglobljene od nalog na 2. stopnji, na kar nas je opozorila evalvacija Nakvis-a. To razmerje smo sedaj nekoliko spremenili, saj bomo zmanjšali obseg diplomskih del na 1. stopnji in povečali obseg na 2. stopnji, vendar ne na račun kakovosti del.

Vse načrtovane sprememb smo pričeli izvajati v študijskem letu 2017/18. Glavne prednosti programa 1. stopnje po spremembah:

- Preprečevanje podvajanja vsebin (ukinitvev nekaterih predmetov in integracija vsebin v druge predmete).
- Horizontalna in vertikalna povezanost programa (obdržali smo temeljne značilnosti programa v posameznih letnikih, od splošnih in osnovnih znanj v 1. letniku, socialnopolitičnih in pravnih okvirjev delovanja socialnega dela v 2. letniku, specializacije v 3. letniku in integracije znanj v 4. letniku ter vsebinsko povezali 1. in 2. stopnjo), kar omogoči lažje prehode med stopnjami in bolj jasno strukturo izvajanja programa.
- Bolj ustrezno kreditno ovrednotenje, ki odpravlja nesorazmerja med krediti in obremenitvijo študentov, omogoča boljšo mednarodno vpetost študentov in učiteljev (Erasmus) in tudi primerljivost z drugimi družboslovnimi programi na UL (npr. FDV).
- Boljše razmerje med kontaktnimi urami in samostojnim delom študentov.
- Ustreznejše razmerje med prakso na učnih bazah in mentorstvom na fakulteti.
- Ustreznejša podpora pri izdelovanju zaključnega dela z boljšo povezanostjo z različnimi predmeti (Skupnostno delo, Raziskovalni seminar, Metode socialnega dela: Integrativni seminar) in dodane kontaktne ure pri samem predmetu Diplomsko delo, namenjene učinkovitejši podpori pri akademskem pisanju.

Pomanjkljivosti programa za enkrat še nismo zaznali, saj smo na podlagi študentskih anket in mnenj študentk in študentov v letu 2016 spreminjali program na 1. stopnji in posledično tudi na 2. stopnji. Ankete bomo v naslednjih letih skrbno zasledovali, predvsem na elementih, ki so zgoraj omenjene kot prednosti in jih sproti tudi prilagajali glede na pozitivne ali negativne rezultate anket. V letu 2017 smo glede na evalvacije preteklih let (poleg temeljite preнове programa) uspešno rešili predvsem cilj, ki opisuje izvedbo prakse saj smo jo kakovostno preoblikovali glede na spremembe v predmetniku. Pogovori o spremembah pri izdelavi diplomskega dela so še v teku in se bodo nadaljevali v letu 2018, predvsem glede primerjave diplomskega in magistrskega dela.

3.1.1.2 Druga stopnja z evalvacijo študijskih programov

Poročilo o vpisu na podiplomski magistrski študij 2. stopnje v študijskem letu 2017/18:

Podiplomski programi 2. stopnje	I	Dodatno leto	Podaljšanje statusa	SKUPAJ
<i>Socialno delo z družino</i>	0	49	2	51
<i>Duševno zdravje v skupnosti</i>	0	0	0	0
<i>Socialno delo</i>	103	16	1	120
<i>Socialno delo s starimi ljudmi</i>	22	0	0	22
<i>Socialno vključevanje in pravičnost na področju hendikepa, etničnosti in spola</i>	0	0	2	2
SKUPAJ	125	65	5	195

V koledarskem letu 2017 je 82 študentov uspešno zaključilo magistrski program 2. stopnje z zagovorom magistrske naloge:

Podiplomski programi 2. stopnje	diplomanti
<i>Socialno delo z družino</i>	55
<i>Duševno zdravje v skupnosti</i>	1
<i>Socialno delo</i>	13
<i>Socialno delo s starimi ljudmi</i>	4
<i>Socialno vključevanje in pravičnost na področju hendikepa, etničnosti in spola</i>	9
SKUPAJ	82

V študijskem letu 2017/18 izvajamo dodatni letnik za vpis v drugostopenjske magistrske programe, ki je namenjen tistim študentkam/študentom, ki so končali triletni visokošolski strokovni študijski program oziroma študijski program 1. stopnje in pridobili 180 kreditnih točk. V času dodatnega letnika kandidati nimajo statusa študenta.

POJASNILA ZA PODROČJA, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI

V študijskem letu 2017/18 nismo izvedli magistrskih programov Socialno delo z družino, Socialno vključevanje in pravičnost na področju hendikepa, etničnosti in spola, ker za študijko leto 2017/18 nista bila razpisana in Duševno zdravje v skupnosti, pa se ne izvaja zaradi premajhnega števila prijav na program. Za študijsko leto 2018/19 smo razpisali manj programov za izredni študij kot za študijsko leto 2016/17, ker je bil vpis na programe (razpisane kot izredni študij) v zadnjih letih vedno manjši od razpisanih mest.

Ocena kakovosti NA DRUGI STOPNJI:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Sprememba študijskega programa 2. stopnje Socialno delo (uvedba modulov, ukinitvev predmetov, uvedba novih predmetov, sprememba vrste predmetov, sprememba imena predmeta)	Najtemeljitejša sprememba obveznih sestavin predmetnika je uvedba modulov. Študentke in študenti že več let izražajo željo po programu 2. stopnje z modularno strukturo študija, saj je večja specializacija pomembna za boljšo zaposljivost. Uvedbo študijskega programa 2. stopnje z moduli je predlagala tudi skupina zunanjih strokovnjakov Nakvis-a.
Priprava elektronske prijave teme magistrskega dela v spletnem referatu	Omogočen pregled števila mentorstev pri posameznem visokošolskem učitelju, učiteljici
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
nejasnost postopkov pri izbiri zunanjih izbirnih predmetov znotraj UL	poenoten postopek izbire zunanjih izbirnih predmetov med članicami UL znotraj informacijskega sistema (VIS)
Poenotneje izvedbe predmeta Individualno projektno delo in praktikum	poenotenje izvedbe predmeta med moduli, ker so zahtevane obveznosti pri predmetu sedaj po modulih zelo raznolike.

Temeljne ugotovitve analize študijskih programov na drugi stopnji se nanašajo na program Socialno delo z družino, ki smo ga v študijskem letu 2016/17 izvajali kot redni študij in program Socialno delo, ki smo ga izvajali kot izredni študij.

V letu 2016/2017 je bila posebnost izvajanja programa Socialno delo z družino ta, da je bil na FSD to edini magistrski program, ki smo ga izvajali redno in smo se zato odločili za povečan razpis vpisnih mest na 60 študentov. Interes za vpis je bil zelo velik in kljub povečanemu številu vpisnih mest polovice prijavljenih kandidatov nismo mogli sprejeti. Nekaj več kot 60 študentov je bila nova izkušnja v izvajanju programa (prej jih je bilo 45), saj program temelji na individualnem stiku, individualnem načrtovanju dela in podpori pri opravljanju študijskih obveznosti. Kljub temu so bila naša prizadevanja usmerjena v zagotavljanje tovrstne podpore za tiste študente, ki so potrebovali več osebnega pristopa v načrtovanju dela. Posebna okoliščina tega študijskega leta je bila tudi ta, da smo prenavljali prostore FSD in smo morali precej prilagoditi izvajanje programa: vsa predavanja so potekala strnjeno, večinoma ob petkih popoldne in sobotah ves dan.

V preteklih letih je naraščalo število uspešno zaključenega študija. V študijskem letu 2015/16 je program 2. stopnje Socialno delo z družino zaključilo 24 kandidatov in kandidatke.

V študijskem letu 2016/17 pa 54 kandidatov in kandidatk. V samoevalvacijskem poročilu 2015/16 smo zaključili, da posebnih ukrepov (razen zagotavljanja praktičnega učenja v malih mentorskih skupinah) zaradi ustreznosti programa ni potrebnih, zato posebnih ukrepov v 2016/17 nismo sprejeli. Glede zagotavljanja praktičnega učenja v malih mentorskih skupinah smo bili v študijskem letu 2016/17 le deloma uspešni. V takšno obliko dela smo lahko vključili 25 študentov, ostali so opravljali prakso po klasičnem načinu (na učnih bazah, s podporo v večjih mentorskih skupinah). Na podlagi opravljanje samoevalvacije 2016/17 predlagamo naslednje ukrepe za prihodnje leto izvajanja programa:

- Še vedno iskati možnosti, da bi lahko vsem vpisanim študentom omogočili projektno praktično učenje v malih mentorskih skupinah.
- Koncept kompetenc na novo definirati skupaj s študenti. To bi bilo najbolje narediti v okviru na novo definiranega praktikuma, kjer bi vsi vpisani imeli možnost projektne dela v malih mentorskih skupinah.
- Sedaj, ko prostorski pogoji to omogočajo, skrbeti za skupne sestanke skrbnikov magistrskih programov in sestanke vseh izvajalcev magistrskega programa Socialno delo z družino, na katerih lahko skupaj razmišljamo o razvijanju programa, medpredmetnemu povezovanju, o novem definiranju kompetenc ipd.
- Razvijati možnosti za Erasmus izmenjavo tudi na 2. stopnji študija. Poiskati systemske rešitve za izvajanje predmetov v angleškem jeziku za tuje študente, ki ne bi pomenile preobremenitve zaposlenih.

Specifičnost izvajanje programa Socialno delo (2. stopnja) je bila med drugim ta, da se je zadnje leto izvajal kot izredni program, po stari strukturi. Kot rečeno smo prav ta program temeljito prenovili in ga v študijskem letu 2017/18 izvajamo kot redni program s petimi moduli. Glede na to smo v samoevalvaciji za preteklo leto izpostavili, da programa, ki je v zadnjih letih prestal že veliko poskusov prenove, ne nameravamo dodatno spreminjati. Zdaj je čas, da zadnjo različico programa s petimi moduli nekaj let preizkušamo in redno spremljamo ter sprotno izboljšujemo njegovo kakovost, ob tem pa uresničujemo zastavljene naloge in po potrebi načrtujemo nove. Kljub temu pa na podlagi opravljanje samoevalvacije predlagamo naslednje ukrepe za izvajanje programa 2. stopnje Socialno delo:

- omogočiti diplomantkam in diplomantom pridobiti čim več pedagoško andragoških kompetenc in doseči njihovo priznanje s strani izvajalcev programov za pridobitev pedagoško andragoške izobrazbe
- intenzivneje sodelovati z Društvom svetovalnih delavcev in z aktivni direktorjev vzgojno izobraževalnih ustanov za namene izboljšanja položaja in ponovne rasti zaposlovanja socialnih delavk in delavcev na tem delovnem področju
- skupaj s študentkami in študenti raziskati njihovo interpretacijo pojma kompetenc, ki jih pridobijo s posameznih predmetov in s celotnim študijskim programom; na podlagi ugotovitev predlagati ustrezne ukrepe
- krepiti pozitivno poklicno samopodobo študentk in študentov socialnega dela na 1. in 2. stopnji študija, prispevati k pozitivnejši podobi socialnega dela v javnosti
- razvijati in izpopolniti sistem in standarde študijske prakse v programu 2. stopnje Socialno delo
- ustvarjati spodbudne pogoje za večjo internacionalizacijo študijskega programa 2. stopnje Socialno delo (spodbujati študentsko in učiteljsko mobilnost, organizirati skupne predmete, module in programe 2. stopnje, poletne šole idr. oblike organiziranega pouka ter obštudijske dejavnosti)
- ustvarjati spodbudne pogoje za aktivnejšo udeležbo študentk in študentov programa v procesih upravljanja, izobraževanja in raziskovanja na FSD
- pritegniti večje število študentk in študentov programa 2. stopnje Socialno delo k objavljanju v reviji Socialno delo idr. znanstvenih ter strokovnih poklicnih publikacijah
- spodbuditi intenzivnejše sodelovanje redno zaposlenih učiteljev in učiteljic ter zunanjih sodelavk in sodelavcev v programu 2. stopnje Socialno delo, razviti oblike sodelovanja, ki jih bo mogoče uresničevati kljub visoki delovni obremenjenosti učiteljev
- uvesti individualno načrtovanje osebnega in strokovnega razvoja zaposlenih pedagoških in nepedagoških delavk in delavcev FSD, tudi tistih, ki izvajajo program 2. stopnje Socialno delo.

V letu 2016/17 smo imeli formalno organizirano le tutorstvo za Erasmus študentke in študente n 1. stopnji (imeli smo tri tutorje za Erasmus študente), vendar smo po ponovni akreditaciji programov začeli pogovore o uvedbi tutorskega sistema na vseh nivojih. V letu 2016 smo že določili učitelje in sodelavce, ki bodo po novem vodili in izoblikovali tutorski sistem. Na senatu smo imenovali koordinatorko tutorjev, ki skupaj s prodekanjo za študijske zadeve in predstavniki Študentskega sveta, dela na oblikovanju tutorskega sistema. Glede tega je potekalo že nekaj sestankov, na katerih smo se seznanili z izkušnjami Erasmus tutorjev, predstavnikov letnikov, pravilnikom UL in naredili predlog smiselnih oblik tutorstva. V študijskem letu 2017/2018 smo pričeli z izvajanjem tutorskega sistema za študente vseh letnikov in nadaljevali s tutorstvom za Erasmus študente.

Ob sistemu tutorstva izvajamo mnoge druge dejavnosti, ki so zelo podobne tutorjevanju, kot so mentorske skupine za prakso za vse študentke in študente, študenti pa so samoorganizirali podporo študentom preko predstavnikov letnikov. V študijskem letu 2016/17 smo imeli devet predstavnikov letnikov, v vsakem letniku na prvi stopnji dva in enega na drugi stopnji. Predstavniki letnikov večinoma odgovarjajo po e-mailih, socialnih omrežjih in mobilnih telefonih na vprašanja študentov glede izpitov, literature in profesorjev. Značilnost študija na FSD je, da je poleg organiziranih oblik dela zelo veliko časa namenjenih individualnim konzultacijam in prilagojenemu načinu dela za tiste, ki zaradi določenih ovir programa ne morejo obiskovati v predvidenem obsegu, kar v veliki meri prav tako nadomešča formalno podporo, ki bi jo imeli s tutorskim sistemom. To smo kljub uvedbi tutorskega sistema obdržali kot temeljni način dela na FSD.

Razmerje med študenti in visokoškolskimi učitelji: Fakulteta za socialno delo izstopa kot ena izmed fakultet z največjim številom študentov na pedagoškega delavca. Delo je izvedeno kakovostno, vendar na meji zmogljivosti obstoječega kadra in s pomočjo najemanja pogodbenih sodelavcev ali sodelavcev z drugih fakultet UL, ki jim FSD krije del osebnih dohodkov z medfakultetnimi poravnkami (5 FTE). V zadnjih letih smo beležili izboljšanje razmerij, saj je vpisanih študentov z iztekom starih programov z leti manj. Obenem pričakujemo, da se bodo razmerja spet poslabšala, če bomo imeli s prenovljenim programom na drugi stopnji večji vpis. V študijskem letu 2017/18 imamo redno vpisane 103 študente. Najslabša so ta razmerja v kategoriji števila študentov na število visokošolskih sodelavcev (asistentk in asistentov).

Obremenjenost pedagoškega kadra se bo zmanjšala tudi s številom pedagoških ur, saj programa prve in druge stopnje po prenovi ne predvidevata, da bi bili učitelji obremenjeni za več kot 100%, asistenti in asistentke pa le nekoliko nad 100%. S tem, ko smo programe uspeli zmanjšati v meje finančne zmogljivosti, smo si tudi izboljšali možnosti za nove zaposlitve (najprej asistentov) v prihodnosti.

3.1.1.3 Tretja stopnja z evalvacijo študijskih programov

V letu 2014 je bil sprejet sklep Senata Univerze v Ljubljani, da akreditiranemu skupnemu doktorskemu študijskemu programu 3. stopnje Socialno delo-INDOSOW, ki ga je s tujimi partnerji izvajala Fakulteta za socialno delo, in ki se mu je v študijskem letu 2015/16 izteče akreditacija (30. 9. 2016), Univerza v Ljubljani akreditacije ni podaljšala.

Tako smo v študijskem letu 2014/2015 zadnjič vpisovali v 1. letnik doktorskega študijskega programa. Vpisana je bila ena študentka, ki je v študijskem letu 2015/16 napredovala v 2. letnik.

V skladu s 4. alinejo 1. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (ZViS-J Ur.l. RS, št. 85/14) je program javno veljaven za obdobje od vpisa zadnje generacije v prvi letnik za čas trajanja programa, podaljšanega za eno leto, pri čemer

obdobje javne veljavnosti študijskega programa ne more biti krajše od veljavnosti akreditacije. Kandidati, ki so vpisani v program, morajo študij zaključiti do 30. 9. 2018.

V študijskem letu 2017/18 ni takih kandidatov, ki bi imeli status študenta.

V študijskem letu 2015/16 se je Fakulteta za socialno delo s področjem Socialnega dela priključila interdisciplinarnemu doktorskemu študijskemu programu 3. stopnje Humanistika in družboslovje.

Poročilo o vpisu na podiplomski doktorski študij 3. stopnje Humanistika in družboslovje, področje socialno delo v študijskem letu 2017/18:

Podiplomski program 3. stopnje Humanistika in družboslovje, področje Socialno delo	I	II	III	Dodatno leto.	SKUPAJ
Socialno delo	6	9	5	0	20
<i>SKUPAJ</i>	6	9	5	0	20

V študijski program 3. stopnje je bilo v letu 2017/18 vpisanih 20 doktorandov v doktorski študijski program 3. stopnje Humanistika in družboslovje, področje socialno delo, 6 v 1. letnik, uspešno je v 2. letnik napredovalo 8 študentk in študentov, ena študentka ponavlja letnik, v 3. letnik je redno napredovalo 5 študentov in študentk. V koledarskem letu 2017 je ena doktorandka zaključila program 3. stopnje Socialno delo-INDOSOW z zagovorom doktorske disertacije.

Ocena kakovosti NA TRETJI STOPNJI:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Sprememba strukture urnika glede na pogovor z doktorskimi študenti glede izvedbe obveznih predmetov programa, da ne bi imeli izmenjave obeh predmetov, ampak najprej Teorije in metode in šele v drugem semestru raziskovanje. Namreč, v prvem semestru šele delajo na tezi in raziskovalnih vprašanjih, v drugem pa mogoče že na metodologiji.	Sprememba strukture urnika; najprej izvedba predmeta Teorije in metode socialnega dela ter nato Raziskovanje v socialnem delu
Pripravljena natančna navodila za prijavo teme ter postavljeni okvirni roki za oddajo, da bi bila tema lahko potrjena v istem študijskem letu	Lažji postopek prijave teme ter, ob pravočasnih potrditvi teme, omogočeno redno napredovanje v višji letnik
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Neurejeno področje študijske izmenjave v tujini	Neustrezna ponudba glede na individualno naravo raziskovalnega dela posameznega doktorskega študenta
Težava s komisijami za etiko, kjer so dolgotrajni postopki in marsikje tudi plačljivi	Pobuda za ustanovitev komisije za etiko za doktorske študente na članici

V študijskem letu 2017/18 tretjič izvajamo doktorski študijski program. Število študentov ostaja na ravni preteklega leta, novo vpisanih zlasti zaradi omejitev pri vpisu, ki zagotavlja kakovostno raven študija. Zanimanje za doktorski študij je še vedno veliko, kar je verjetno posledica tega, da smo več let ponujali zgolj študij, ki je imel obvezen semester v tujini.

Vzpostavili smo dobro sodelovanje med skrbnico programa, prodekanjo in Komisijo za doktorski študij, kar vpliva na boljšo koordinacijo in izvajanje študija. Še vedno je velika

potreba po sodelovanju izvajalcev, skupnem dogovarjanju o izvedbi študija in skupnih dogovorih, zato razmišljamo o uvedbi kolegija za doktorski študij.

Študentke in študente spodbujamo k mednarodni aktivnosti in vpetosti v mednarodno sodelovanje na podlagi priporočil za podeljevanje kreditov pri individualnem raziskovalnem delu. Zavedamo se, da je poleg priporočil treba tovrstno delovanje še okrepiti, kar bomo dosegli z naslednjimi načrtovanimi ukrepi:

- Izboljšati sistem informiranja o dogodkih v tujini;
- Vključevati študente v raziskovalno in pedagoško delo na fakulteti in
- Izboljšati informiranje o možnosti Erasmus izmenjav za doktorske študente.

Vzpostavili smo notranji sistem evalviranja, ki se izvaja na dveh ravneh: (1) kot anonimni evalvacijski vprašalnik o kakovosti izvedbe predmetov in (2) skrbnica doktorskega študija vsako leto opravi končni evalvacijski pogovor s študenti.

Evalvacija izvajanja študija na podlagi študentskih anket v študijskem letu 2016/17 pa kaže, da izvajalke in izvajalci programa vključujejo najnovejša raziskovalna spoznanja v učni proces na različne načine, in sicer tako, da redno posodablajo literaturo za »sprotno« branje. To je literatura, s katero se študentke in študenti pripravijo na predavanje, da je mogoče poglabljeno obravnavati določeno teme.

Na doktorske seminarje I vabimo tuje goste, ki predstavljajo svoje raziskovalno delo. V študijskem letu 2016/17 smo imeli predavatelja iz Avstrije (dr. Hubert Höllmüller), iz Taiwana (prof. dr. Chu Li Liu), iz Španije (dr. Urgell Poch) in iz ZDA (prof. dr. Rosemary Link).

Na podlagi študentskih anket in notranjega sistema evalviranja programa smo pripravili nabor priporočil za izboljšanje izvedbe programa, ki ga sestavljajo naslednje točke:

1. Program je bil izveden tako, da smo oba obvezna predmeta izvajali hkrati. Priporočilo študentk in študentov je, da bi v bodoče najprej izvajali predmet Teorije in metode socialnega dela in v naslednjem semestru predmet Raziskovanje v socialnem delu. Namreč, v prvem semestru šele delajo na tezi in raziskovalnih vprašanjih, v drugem pa že na metodologiji.
2. Pri predmetu o raziskovanju v socialnem delu še vedno pogrešajo bolj »metodološka« predavanja, torej, kako uporabiti posamezne metode, vendar so večinoma s predavanji zadovoljni.
3. Predlagajo, da v referatu pripravijo dokument z njihovimi temami in kratko biografijo, ki ga pošljejo predavateljem pred predavanji. Prosijo, da si to tudi preberejo, ker jim lahko pomaga tudi pri razpravi, kjer pričakujejo, da bodo lahko povezovali temo predavanj s svojo temo raziskovanja.
4. Teme nekoliko preveč ponavljajo – poslušajo isto pri različnih predavanjih.
5. Želijo si več razprave.

3.1.1.4 Internacionalizacija v izobraževalni dejavnosti

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Izvedba enega daljšega gostovanja tuje učiteljice v okviru javnega razpisa Krajša in daljša gostovanja tujih strokovnjakov in visokošolskih učiteljev na slovenskih visokošolskih zavodih v letih 2016-2018. Tuja učiteljica je gostovala na naši fakulteti 3 mesece in sodelovala pri 11 predmetih vseh treh stopenj.	Izvedba daljšega gostovanja tujega strokovnjaka na naši Fakulteti pomeni povečanje internacionalizacije ter obogatitev študijskega programa našim študentom. Poleg tega je priložnost za poglobitev sodelovanja s tujim strokovnjakom pri pedagoških in raziskovalnih aktivnosti v prihodnosti.
Izvedba ene mobilnosti v okviru Javnega razpisa Mobilnost slovenskih visokošolskih učiteljev 2017-2018. Profesor naše fakultete je izvedel 3 mesečno mobilnost na Univerzi v Colombu, Šrilanka, kjer je izvedel 36 pedagoških ur ter med drugim prispeval k oblikovanju skupnega magistrskega študija.	Navezovanje in utrjevanje stikov z učitelji in študenti tuje univerze ter napredovanje na skupnih projektih: skupni raziskovalni projekt, skupni znanstveni zbornik in skupni magistrski program.

Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Glede na prostorske možnosti po prenovi, bi lahko omogočili gostovanje več tujim strokovnjakom s podočja socialnega dela.	Izdelava strategije vabljenja tujih strokovnjakov s pedagoškega in raziskovalnega področja.

3.1.2 Raziskovalna in razvojna dejavnost (z internacionalizacijo)

RAZISKOVALNO DELO

Fakulteta za socialno delo ima razvejano raziskovalno dejavnost. V letu 2017 smo izvajali raziskovalne programe in projekte, ki so jih (so) financirali Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS, Evropska komisija, Evropski socialni sklad in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Poleg tega smo imeli tudi tržne projekte, ki smo jih izvedli za Unicef, Alternative Consulting, Mestna občina Ljubljana, Skupnost socialnih zavodov Slovenije, Občina Straža in Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo.

TEKOČI PROJEKTI V LETU 2017

Raziskovalni programi:

- »Socialno delo kot nosilec procesov družbenega vključevanja in socialne pravičnosti v Sloveniji: Teoretske podlage, metodološke in metodične usmeritve in zgodovinski razvoj« (2004-2017). Nosilka: prof. dr. Darja Zaviršek. Financer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS.
- »Socialna psihologija in sociologija vsakdanjega življenja« (2017-2021). Nosilka raziskovalnega programa: prof. dr. Mirjana Ule (Fakulteta za družbene vede). Nosilka FSD:izr.prof.dr. Vesna Leskošek. Financer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS.

Temeljni raziskovalni projekt:

- »Skrbstveno delo med individualizacijo, globalizacijo in socializacijo« (2014-2017). Nosilka dr. Majda Hrženjak (Mirovni inštitut). Nosilka FSD:izr.prof.dr. Vesna Leskošek. Financer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS.

Ostali nacionalni projekti:

- »Evalvacije javnih socialnovarstvenih programov« (2017). Nosilka: doc. dr. Lilijana Rihter. Financer: Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo.
- »Sodelovanje pri aktivnosti 1 "Priprava orodij za ugotavljanje uporabnikov, metodika postopka ter ugotavljanje upravičenosti do storitev dolgotrajne oskrbe"« (2017). Nosilec: prof.dr. Vito Flaker. Financer: Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo.
- »Sodelovanje pri aktivnosti 2 "Razvoj spletne aplikacije za spremljanje in načrtovanje storitev dolgotrajne oskrbe"« (2017). Nosilka: as.dr. Andreja Rafaelič. Financer: Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo.
- »Inovativne oblike oskrbe v domovih starejših občanov« (2016-2017). Nosilka:izr.prof.dr. Jana Mali. Financer: Skupnost socialnih zavodov Slovenije.
- »Hitra ocena potreb in storitev dolgotrajne oskrbe v Občini Straža« (2017). Nosilka:izr.prof.dr. Jana Mali. Financer: Občina Straža.
- «Preprečevanje in zmanjševanje škode zaradi alkohola in tveganih življenjskih slogov mladih v občini MOL« (2017). Nosilka: doc.dr. Vera Grebenc. Financer: Mestna občina Ljubljana.

Promocija slovenske znanosti v tujini:

- «Vabljen predavanje na mednarodnem simpoziju Social Work with old age v organizaciji Inter University Center Dubrovnik« (2017). Nosilka:izr.prof.dr. Jana Mali. Financer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS.

-«IUC Dubrovnik – School of Social Work Theory and Practice – Symposiums 2017: Youth in Conflict with Law, Children and Families, Community Social Work, Theories and Methods» (2017). Nosilka: doc.dr. Vera Grebenc. Financer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS.

Projekti, ki jih (so)financira evropska unija:

- »Learning to innovate with Families - LIFE« (2016-2019). Koordinatorska organizacija: Omsorg och äldreförvaltningen, Linköpings kommun, Norveška. Nosilka FSD: doc.dr. Nina Mešl. Financer: Evropska komisija.

- »Regards croisés sur la bienveillance en établissement (Viewpoints on good treatment in specialized institute) « (2016-2019). Koordinator: Institut Régional du Travail Social de Champagne Ardenne, Francija. Nosilka FSD: prof.dr. Darja Zaviršek. Financer: Evropska komisija.

-» Best practices for Care and Wellbeing Education to support the needs of LGBT people as they age - BEING ME« (2017-2020). Koordinator: Stichting Nationaal Ouderenfonds, Nizozemska. Nosilka FSD:izr.prof.dr. Mojca Urek. Financer: Evropska komisija

- »Odstiranje demence z uporabo umetniških izraznih sredstev - ArtDem« (2017). Nosilka:izr.prof.dr. Jana Mali. Financerja: Evropski socialno sklad in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (v okviru javnega razpisa Po kreativni poti do znanja 2016-2017)

- »Umetnost dezinstucionalizacije - UDI« (2017). Nosilec: prof.dr. Vito Flaker. Financer: Evropski socialni sklad in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (v okviru javnega razpisa Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016-2018).

Mednarodna projekta:

- »Interdisciplinary life-long learning child protection programme« (2017). Nosilka:izr.prof.dr. Vesna Leskošek. Financer: Unicef, Refugee and Migrant Response Slovenia

-»Techical assistance support for the deinstitutionalization process in social sector. (2017-2018). Nosilec: prof.dr. Vito Flaker. Financer: Alternative Consulting.

Razvojno-promocijski projekt:

Že nekaj let poteka sodelovanje Fakultete za socialno delo in Univerzo v Colombu na Šrilanki-

MEDNARODNA DEJAVNOST V POVEZAVI S PEDAGOŠKIM DELOM

V letu 2017 smo v okviru "Javnega razpisa Krajša in daljša gostovanja tujih strokovnjakov in visokošolskih učiteljev na slovenskih visokošolskih zavodih v letih 2016-2018" gostili profesorico iz Šrilanke za obdobje oktober-december 2017. Profesorica je sodelovala pri izvedbi 11 predmetov. Financerja projekta: Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport, Evropski socialni sklad.

Poleg tega smo v letu 2017 dobili odobreno prijavo v okviru javnega razpisa za Mobilnost slovenskih visokošolskih učiteljev 2017-2018 in sicer 3 gostovanja. Eno gostovanje v trajanju 3 mesecev na Šrilanki je bila izvedena v celoti v letu 2017. Ena profesorica je decembra za 3 mesece odšla na Šrilanko.

OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA ALI VEČ PRETEKLIH LET

V letu 2017 je bilo 28 oddanih prijav na razpise/pozive oz. ponudb za izvajanje projektov. v letu 2016 jih je bilo 23. Od oddanih prijav/ponudb je bilo sprejetih 12 novih projektov, 8

projektov je še v fazi ocenjevanja. Stopnja uspešnosti znaša 43%, kar je malo nižja od leta 2016, a še vedno višja kot v letih pred tem.

V letu 2017 smo imeli 20 tekočih projektov, kar je 5 več, kot smo jih imeli v 2016. V letu 2017 smo pridobili še en evropski projekt, kjer sodelujemo kot partnerska organizacija (skupaj v letu 2017 smo sodelovali pri 3 Evropskih projektov). Poleg tega smo izvedli en projekt v okviru razpisa Po kreativni poti do znanja 2016/2017 ter en projekt v okviru razpisa Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016-2018. Uspešni smo bili tudi na trgu. V letu 2017 smo imeli 8 tržnih projektov.

V letu 2017 smo bili približno tako uspešni kot v letu 2016. Več prijav smo oddali, stopnja uspešnosti pri prijavah/ponudbah je bila nekoliko nižja in imeli smo več tekočih projektov.

Z rezultati projektov, v katerih sodelujemo, sproti v publikacijah seznanjamo zainteresirano javnost in jih predstavljamo na mednarodnih in domačih znanstvenih srečanjih. Ugotovitve so tudi pomembna osnova za spreminjanje zakonodaje na socialnovarstvenem področju in na področju urejanja družinskih razmerij.

Ocena kakovosti:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Pridobitev 10 novih projektov	V letu 2017 smo pridobili in izvedli oz. začeli izvajati 10 novih projektov, od teh 1 EU projekt, 1 projekt mobilnosti slovenskih visokošolskih učiteljev, 4 tržni projekti, 1 projekt v okviru razpisa ŠIPK, 2 projekta za promocijo slovenske znanosti v tujini ter uspešno prijavi podaljšanje raziskovalnega programa (ki bo tekal od 2018 dalje). Novi projekti pomenijo nove reference ter boljše možnosti za pridobitev novih drugih projektov v prihodnosti
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Raziskovalni kolegiji	Zaradi gradnje v letu 2017 se raziskovalni kolegij ni sestajal redno. Načrtujemo v letu 2018 spet redno srečevanje za prenos informacije, izmenjavo izkušenj in načrtovanje raziskovalne dejavnosti.
Nizka stopnja izpolnjevanje količinskih kriterijev za nosilstvo raziskav	Potrebno je individualno načrtovati objavlanje v revijah s faktorjem vpliva, ki omogoča pridobivanje potrebnih točk za nosilstvo raziskav. Sicer se situacija iz leta v leto spreminja, ker je objavlanje različno intenzivno, zato je potrebno sprotno spremljanje objavlanja
Citiranost/sicris točke	Individualno načrtovanja objavlanja, analizirati vzroke za pomanjkljivo objavlanje

3.1.3 Prenos in uporaba znanja – tretja dimenzija univerze (z internacionalizacijo)

KARIERNI CENTER FSD V LETU 2016

V letu 2016 smo na fakulteti imenovali novo koordinatorko za karierno svetovanje in sicer as. dr. Andrejo Rafaelič. Ker je prišlo do manjših sprememb tudi na Univerzi v Ljubljani, smo imeli uvodni sestanke s predstavnicama UL o načrtih in spremembah v kariernem svetovanju. Karierna svetovalka je prisotna na fakulteti enkrat tedensko.

Nova koodinatorka kariernega centra na fakulteti se bo usmerila predvsem v usklajevanje interesov in želja po delavnicah in obiskih organizacij in drugih aktivnostih, za katere se bo pokazala potreba.

AKREDITACIJA NOVEGA PROGRAMA STROKOVNEGA IZPOLNJEVANJA

Akreditirali smo program Supervizija v socialnem delu in sicer na pobudo Socialne zbornice Slovenije. Program je bil potrjen na Nakvis in smo ga prvič razpisali jeseni leta 2017 z začetkom izvajanja v letu 2018.

Število tujih Erasmus študentov:

študijsko leto	št. vseh Erasmus študentov	število vpisanih na FSD	število vpisanih na druge fakultete UL
2014/15	37	27	10
2015/16	47	28	19
2016/17	41	26	15

Za tuje študente smo organizirali poseben program sprejema, ki je obsegal ekskurzije, obiske ustanov in izobraževalna srečanja.

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
udeležba mlajših delavk na dogodkih (konferencah, simpozijih...) v tujini in zgodnje karierno načrtovanje redna, tradicionalna izmenjava med FSD in univerzo v Mineapolisu, ZDA	umeščenost v mednarodni prostor, mreženje in povečane možnosti prepoznavnosti v mednarodnem prostoru, kar vpliva tudi na možnosti za objavljanje prenos modelov socialnega dela, ki smo jih razvili, v mednarodni prostor, tudi v prakse socialnega dela v ZDA
Šola socialnega dela School of Social Work Theory and Practice na Inter-University Centre Dubrovnik	Udeležba mednarodnih znanstvenikov, strokovnjakov in podiplomskih študentov, z namenom razvijanja znanosti in stroke socialnega dela, izmenjave izkušenj znanstvenega raziskovanja in praktičnega delovanja ter novih oblik mednarodnega sodelovanja
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
spodbujanje večjega števila delavk in delavcev k mednarodnemu sodelovanju.	učinek predvsem na objavljanju in sodelovanju pri mednarodnih projektih
pomanjkanje sredstev za članarine	prijavljanje na razpise in subvencije za članarine

3.1.4 Ustvarjalne razmere za delo in študij

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Gradnja novih prostorov FSD.	Novi in ustrezni protori so bistveno pripomogli k boljšemu študiju in delovnim razmeram na fakulteti.
Predlogi za najboljše študijske dosežke in druge nagrade.	Večja zavzetost za delo in študij.
Ustanovitev alumni kluba	Večja povezanost stroke in večja pripadnost fakulteti
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Odprava pomanjkljivosti po prenovi prostorov.	Redno spremljanje popravil in obveščanje kompetentnih izvajalcev.
Opremiti avlo s priključki za računalnike.	Nabava mobilnih priključkov.

3.1.4.1 Obštudijska in interesna dejavnost

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Študentje organizirajo vsakoletno novoletno obdarovanje za romske otroke.	Tovrstne aktivnosti spodbujajo sodelovanje FSD in različnih družbenih skupin, ki sicer niso vključene v redni študij SD, so pa bistvenega pomena za razumevanje različnih konceptov SD.
Študentski časopis Po-moč.	Dviguje kakovost obveščenosti študentov, omogoča študentom, da predstavijo svoje videnje aktualnih družbenih problemov, konceptov socialnega dela, in predstavijo svoje projekte javnosti.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Sistem ovrednotenja obštudijskih dejavnosti.	Izdelati učne načrte za obštudijsko dejavnost za lažje kreditno ovrednotenje.
Študenti so dali pobudo za poenotenje potrdil o udeležbi na obštudijski dejavnosti.	Izdelava standardnega potrdila .

3.1.4.2 Knjižnična in založniška dejavnost

KNJIŽNIČNA DEJAVNOST

Pri uresničevanju poslanstva fakultetne knjižnice, kar pomeni zagotavljati učinkovito podporo študiju, poučevanju in raziskovanju, smo se v letu 2017 posvetili naslednjim nalogam:

- dnevno individualno usposabljanje uporabnikov za iskanje, vrednotenje in uporabljanje informacij,
- zagotavljanje podatkov za pregled in vrednotenje znanstvenoraziskovalne uspešnosti z ažurnim vpisom bibliografij zaposlenih ter priprava analiz,
- zbiranju in urejanju citatov za raziskovalno in pedagoško osebje v slovenskih virih, ki niso zajeta preko Web of Science servisa,
- nadaljevanje prehoda na sistem Cobiss 3 za delo v knjižnicah (začetek segmenta Izposoja),
- v okviru prenove prostorov smo pričeli s podrobnim pregledom stanja knjižnične zbirke, s poudarkom na pregledu, odbiranju in odpisu uničenega ali zastarelega knjižnega gradiva,
- ob selitvi v prenovljene prostore smo preuredili celotno postavitve knjižničnega gradiva v prostem pristopu in arhivu ter aktivni del knjižnične zbirke opremili z novim varovalnim sistemom (RFID varovanje).

Nekaj kazalcev dejavnosti knjižnice v letu 2017:

- kazalnik izposoje tiskanega gradiva je zelo nizek (2016 - 11.152, 2017 - 8.238), kar je posledica oddaljene lokacije nadomestnih prostorov od študijskih lokacij in dvomesečne zaprtosti knjižnice ob selitvi v prenovljene prostore,
- nadaljuje se porast uporabe digitalnih vsebin (npr. 2015 - 39.585, 2016 - 55.763, 2017 - 63.955),
- kazalnik števila aktivnih uporabnikov knjižnice beleži upad v višini 4,5 %, kateremu vzrok je bilo okrnjeno delovanje knjižnice na drugi lokaciji in ob selitvi,
- število naročenih tiskanih časnikov in časopisov ostaja na isti ravni, vendar se spreminja struktura iz tiskanih v e-revije.

Iz kazalcev je razvidno, da je v l. 2017 bil močan vpliv prenove fakultete, ki je od knjižnice zahtevala selitev v nadomestne prostore in omejitev uporabe knjižničnega fonda (skladiščenje 40% gradiva v zaprto skladišče brez možnosti uporabe) ter 2-3 mesečno zaprtje izposoje in omejitve v vseh knjižničnih storitvah. V nasprotju z negativnim upadom v kazalnikih za klasične storitve, ki so vezane na prostor, je razviden visok rezultat uporabe digitalne zbirke, ki jo urejamo sami. Zaradi prenove fakultete in s tem vezanimi procesi nismo uspeli občutneje dvigniti uporabe baz preko servisa oddaljenega dostopa (okrnjen tehnični dostop).

V knjižnici ugotavljamo, da zaradi razvoja in ekonomske krize prihaja do večjih sprememb in nadgradenj na vseh področjih strokovnih nalog, ki jim težje sledimo (prehod na Cobiss 3, investicijski projekti, inventurni pregledi). Kljub sodelovanju z univerzitetno službo za KIS in ostalimi fakultetnimi knjižnicami, nam zaradi kadrovske (izobrazbena struktura zaposlenih), finančne in tehnične podhranjenosti v knjižnici ne uspeva izvajati vseh storitev, potrebnih za normalno delovanje.

Ocena kakovosti:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju	Obrazložitev vpliva na kakovost
Zbiranje in urejanje citatov za raziskovalno in pedagoško osebje v slovenskih virih, ki niso zajeta preko Web of Science servisa.	Analiza zbranih delnih podatkov predstavlja dodatno vrednost k zbiranju podatkov o raziskovalni uspešnosti raziskovalcev.
Uporaba elektronskih informacijskih virov in storitev s seznanjanjem uporabnikov o teh storitvah in zagotavljanjem oddaljenega dostopa za uporabnike.	Individualno referenčno delo z uporabniki vpliva na visok rezultat uporabe digitalne zbirke, ki jo urejamo sami in višja statistika uporabe oddaljenega dostopa.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju	<u>Predlogi ukrepov za izboljšave</u>
Tehnična in kadrovska podhranjenost v knjižnici za obvezno in kakovostno izvajanje sodobnih knjižničnih storitev.	Načrtovanje in iskanje rešitev za tehnični (informacijsko-računalniška podpora) in kadrovski razvoj knjižnice.
Prevelika odvisnost od darov pri gradnji knjižnične zbirke.	Povečati delež sredstev za nakup tiskanih in elektronskih gradiv znotraj nabavne knjižnične politike.

3.1.5 Upravljanje in razvoj kakovosti

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Kakovost je postala stalna vsebina razprav na senatu FSD. Obravnava kakovosti ni omejena zgolj na pripravljane in sprejemanje vsakoletnega zaključnega poročila (za UL), saj je kakovost postala stalna vsebina, o kateri razpravljamo na skoraj vseh sejah senata (od 4,66 vsebinskih točk dnevnega reda, ki jih povprečno vsebuje posamezna seja senata, se razprave o kakovosti pojavljajo v 1,24 točke dnevnega reda). To pomeni, da je kakovost zastopana na senatnih sejah 26,7 % (glede na vse ostale vsebine).	Razprava o kakovosti ni (več) omejena oz. delegirana zgolj komisiji za to področje (ki pripravlja vsakoletno poročilo o tem), pač pa je postala skrb celotnega kolektiva.
» Strateške konference « kot intenzivno, načrtovano in strukturirano iskanje rešitev najpomembnejših razvojnih vprašanj FSD so postale vsakoletne (vsaj 1 x v štud. letu).	Dosedanja izkušnja je, da se najtežji razvojni problemi razrešijo takoj po obravnavi na konferenci (za razliko od situacije, ko smo reševanje istih vprašanj prepuščali zgolj obravnavi na senatu in ožjih, specializiranih komisijah).

- Uvedba novih izbirnih predmetov, kot je Zaščita otrok v primerih nasilja in zlorab.	Prilagajanje potrebam prakse: potrebo po predmetu, ki bi omogočal pridobivanje kompetenc in znanj iz ukrepov za zaščito otrok na centrih za socialno delo so izrazili delodajalci.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Čeprav je merjenje pedagoškega procesa s študentskimi anketami postalo stalno, redno, natančno, elaborirano (v poročilu) in takoj dostopno vsakemu posamezniku, še nismo razvili kolektivne razprave o rezultatih, torej o prednostih in o slabostih, na katere kažejo študentske ankete.	Varianta: po vsakem merjenju (oz. izdelavi elaborata o rezultatih štud. anket) bi lahko imeli posebno točko senata, kjer bi pedagoški kolektiv – vključno s študenti, člani senata - kritično ovrednotili rezultate poročila. Pomembno vprašanje v tej zvezi pa je varovanje anonimnosti (nosilcev in izvajalcev predmetov), ki je v majhnem kolektivu, kot je FSD, še posebej težavno.
Boljša povezanost diplomskega dela z različnimi predmeti (Skupnostno delo, Raziskovalni seminar, Metode socialnega dela: Integrativni seminar) in dodane kontaktne ure pri samem predmetu Diplomsko delo.	- Ustreznejša podpora pri izdelovanju zaključnega dela, - učinkovitejša podpora pri akademskem pisanju.
Kreditno ovrednotenje predmetov na prvi stopnji je treba izboljšati oz. bolj prilagoditi stvarnim obremenitvam.	Odpravljanje nesorazmerja med krediti in obremenitvijo študentov, - omogočanje boljše mednarodne vpetosti študentov in učiteljev (Erasmus), - primerljivost z drugimi družboslovnimi programi na UL , - boljše razmerje med kontaktnimi urami in samostojnim delom študentov.
Obnova in povečanje prostorov FSD.	Novi prostori za delo fakultete, ki zagotavljajo ustrezne delovne in študijske pogoje.

3.1.5.1 Delovanje sistema kakovosti (sistem in procesi)

Z evalvacijo študijske prakse in študentskih anket ter na podlagi predlogov, ki smo jih oblikovali na strateški konferenci FSD (19.1. 2017), smo formulirali devet nalog za izboljšavo kakovosti študijske prakse. Ker praksa predstavlja zelo pomemben delež izobraževalnih vsebin v študijskem programu FSD (tako vsebinsko kot količinsko), je potrebno narediti naslednje:

1. Pri študijski praksi zagotoviti sodelovanje vseh pedagoških delavk in delavcev (vzpostaviti model za aktivnejšo participacijo vsega pedagoškega osebja pri zagotavljanju podpore študentkam/praktikantkam, da ne bo vse odvisno samo od mentorjev).
2. Priprava programa izobraževanj za mentorje (zagotoviti več izobraževanj, povezanih z vsebinami študijske prakse).
3. Intenziviranje stikov med mentorji (pregledati možnosti za pogostejše stike med mentorji na zunanjih učnih bazah in mentorji s FSD, npr. v obliki skupnih mentorskih skupin, mogoče skupnih projektov, vsaj občasnih ipd.).
4. Intenzivnejša podpora študentom, ki naj ne bo omejena le na mentorske sestanke in preverjanje obveznih študentskih izdelkov (razmislek o možnostih mentorstva v smislu celovitejšje podpore študentu – spremljanje razvoja, pridobitve kompetenc skozi celotni študij,

razmisliti o delu v mentorskih skupinah, kjer bi dali večji poudarek na obravnavo primerov dobrih praks).

5. Dopolniti merila za zunanje učne baze in mentorje (pregledati možnosti za vzpostavitev natančnejših in zahtevnejših meril v smislu selekcije).

6. Premisliti možnosti za delno vsebinsko revizijo prakse (a. pregledati naloge na praksi, njihovo fleksibilnost, izvedljivost, navodila, podporo pri predmetu; b. razmisliti o nadgradnji prakse na drugi stopnji, v primerjavi s prakso prve stopnje; c. pregledati možnosti za večjo kreativnost, samostojnost študentov).

7. Večje poenotenje ocenjevanja prakse kot študijske obveznosti (kako doreči večjo enotnost kriterijev pri mentorjih na FSD)?

8. Določiti termini izvajanja prakse za 4. In 3. Letnik.

9. Poenotiti številčne normative za enakomernejšo porazdelitev študentov po mentorskih skupinah, da se preprečimo preobremenjenosti posameznih mentorjev z velikim številom študentov. Raziskovati možnosti za manjše število študentov v mentorski skupini. Pregledati kredite in uskladiti ure prakse ter obremenitve mentorjev s prenovljenim programom (2017/18).

3.1.5.2 Mehanizmi za spremljanje in izboljševanje kakovosti

Predvideni mehanizmi za načrtovano spremljanje izboljšav pri študijski praksi (prejšnjih devet, opisanih v razdelku *Delovanje sistema kakovosti*) so naslednji:

- Obstoječa obremenjenost mentorjev študijske prakse je dovolj dobro razvidna iz (rednih, vsakoletnih) evidentiranih obremenitev - vključevanje habilitiranih učiteljev v podporo študentom/praktikantom pa bomo spremljali z evidenco vseh posamičnih dogodkov v zvezi s prakso (npr. sodelovanje na usposabljanjih za zunanje mentorje, mogoče kakšen obisk pedagoškega delavca na rednih mentorskih sestankih v zvezi z določenim problemom ipd.). To evidenco bo skozi šolsko leto vodil vsak mentor (v zvezi s svojimi praktikanti oz. svojo skupino, za katero je zadolžen), na koncu pa bodo poročali o tem na senatu ali v okviru drugih dogodkov, kjer bomo udeleženi vsi pedagoški delavci.

- Priprava programa izobraževanj za mentorje se bo preverjala s poročilom fakultetnega Centra za praktični študij (CPŠ) o realizaciji seminarjev oz. drugih izobraževalnih oblik za mentorje na zunanjih učnih bazah. CPŠ bo o tem poročal senatu ob koncu študijskega leta.

- Mentorji FSD bodo poročali o približni frekvenci in načinu svojih stikov z zunanjimi mentorji na učnih bazah.

- Četrty cilj je odvisen od razpoložljivosti oz. pripravljenosti na dodatne obremenitve habilitiranih učiteljev, ki niso vključeni v praktično izobraževanje, da po potrebi nudi dodatno podporo akterjem na praksi (študentom kot tudi mentorjem). Po prvem letu načrtujemo, da bo dovolj, če o tem (po zaključku prakse) poročajo mentorji na senatu.

- Potrebna bo realizacija skupnega delovnega sestanka, na kateri bodo o poenotenju ocenjevanja prakse razmislili fakultetni mentorji za prakso in delavci CPŠ. Sklepe tega sestanka pričakujemo ob koncu tekočega šolskega leta ali pred začetkom naslednjega (sestaneke sklicite in pripravite CPŠ).

Izzivi za naslednje študijsko leto

Pomembne, a nerešene dileme v zvezi s kakovostjo so:

1. Določiti dokončen količinski obseg zaključnega diplomskega in magistrskega dela.
2. Ključne organizacijske naloge študija na drugi stopnji še niso dorečene:
  - vsak modul (drugostopenjskega študija) naj imenuje koordinatorko, ki bo članica skupine koordinatoric, ki za senat pripravijo predlog o: omejitvi vpisa v module na 2 stopnji (kvote ali ne in koliko)
  - koordinatorka modula skrbi za pravočasno načrtovanje izvedbe predmeta individualno projektno delo in praktikum; Center za praktični študij (CPS) se vključi po potrebi, prej morajo biti o tem pravočasno obveščeni
  - predmet Raziskovanje v SD: izvajalke se pred novim šolskim letom sestanejo in načrtujejo vsebine, skliče jih nosilka predmeta. Uskladijo tudi izvedbo seminarja (ki ga predstavljajo po modulih).
3. Tretja stopnja:
  - komisija za doktorski študij skupaj s koordinatorko tretje stopnje bolj natančno razmeji kompetence in naloge med različnimi akterkami na tej stopnji
  - koordinatorka vsako leto pred začetkom študijskega leta skliče izvajalke in izvajalce obeh obveznih predmetov, da uskladijo vsebine
  - komisija za dr. študij izdela predlog za dodeljevanje kreditov, za katere je odgovorna mentorica (to je dr. seminar II in individualno raziskovalno delo – skupaj 60 ECTS)
4. Etična komisija FSD: dogovorili smo se za ustanovitev etične komisije, pripraviti pa je potrebno podlage za njeno delovanje.

3.1.5.3 Zunanje evalvacije in akreditacije

Prenos znanja priprava programov vseživljenjskega učenja; delno realizirano.

- V letu 2017 smo uspešno akreditirali program strokovnega izpolnjevanja Supervizija in ga konec leta 2017 tudi razpisali.

Pripravili smo nov interdisciplinarni program strokovnega izpolnjevanja Zaščita otrok, ki ga bomo v kareidocijo vložili leta 2018, ko bodo na voljo novi obrazci za akreditacijo na poratlu NAKVIS.

3.1.6 Pogoji za izvajanje dejavnosti in podporna dejavnost

3.1.6.1 Upravljanje s stvarnim premoženjem

V letu 2016 so se v mesecu juniju pričela gradbena dela na fakulteti. Vsa predavanja, vaje in celoten študijski proces se je v letu 2016/17 izvajal na drugih lokacijah po Ljubljani. Administracija je v letu 2016 še ostala v obstoječih prostorih in se maja leta 2017, preselila v že delno obnovele prostore na fakulteti.

Avgusta 2017 se je tudi administracija (ponovno) preselila nazaj v prenovljene prostore fakultete. Gradbena dela v letu 2017 so potekala v terminskem planu.

Konec septembra 2017 smo tako dobili in prevzeli v obratovanje popolnoma prenovljeno fakulteto. Pridobili smo 1.506,8 m² novih površin. Fakulteta za socialno delo tako razpolaga skupno s 3.482 m². Imamo 16 novih sodobno opremljenih predavalnic in moderno, dobro opremljeno knjižnico. Učitelji imajo vsak svoj kabinet, asistenti pa si kabinete delijo.

Tudi vse strokovne službe so pridobile ustrezne pisarne za svoje delo.

Do konca leta 2017 se še odpravljajo manjše napake v obratovanju prezračevanja in ogrevalnih napeljav.

3.1.6.2 Informacijski sistem

V študijskem letu 2016/2017 je bila izvedena celovita prenova in razširitev objekta Fakultete za socialno delo, v sklopu katere je v vseh šestnajstih predavalnicah vgrajena nova multimedijska oprema, šestnajst novih računalnikov za predavatelje in indukcijske zanke za slušno hendikepirane uporabnike. Za potrebe e-predavanj je urejena računalniška predavalnica za štiriindvajset študentov.

Dostop do brezžičnega omrežja WIFI in Eduroam omogoča deset novih dostopnih točk Aerohive.

Izvedeno je novo internetno ožičenje z UTP kabli CAT6 in vgrajena nova centralna UPS 15 kVA naprava za neprekinjeno napajanje ob izpadih električnega napajanja.

V komunikacijski sobi sta vgrajeni dve novi klimatski napravi, ter za potrebe razširjenega lokalnega internetnega omrežja nameščena dodatna nova stikala 24 port.

Študentom je v prostorih knjižnice na razpolago šest novih javnih računalnikov.

Ocena kakovosti:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Nova multimedijska oprema v predavalnicah.	Kakovostnejši in nemoten študijski proces.
Pridobitev računalniške predavalnice.	Posodobljena in razširjena predavanja.
Zamenjava obstoječih in dodatna vgradnja novih brezžičnih internetnih dostopnih točk.	Stabilnost, hitrost delovanja brezžičnih povezav.
Vgradnja centralne naprave za neprekinjeno napajanje (UPS 15 kWh).	Neprekinjeno napajanje ob izpadih el. energije.
Zamenjava, dograditev vseh električnih in informacijskih napeljav.	Stabilnost delovanja.
Vgradnja dveh klimatskih naprav v komunikacijskem prostoru.	Urejena problematika z pregrevanjem komunikacijskih naprav.
Vgradnja ojačevalca signala mobilne telefonije.	Stabilen signal.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Zastarela oprema za izvajanje videokonferenc H.323 standard.	Zamenjava-nakup.

3.1.6.3 Upravljanje s človeškimi viri

Na dan 31. 12. 2016 je bilo na Fakulteti za socialno delo zaposlenih 40 delavcev, dne 31. 12. 2017 pa 43. Izobrazbena struktura zaposlenih konec leta 2017 je razvidna iz tabele:

Stopnja izobrazbe	31. 12. 2017			Razlike 2016/2017		
	Pedagoški Delavci	Strokovni delavci	Raziskovalci	Pedagoški delavci	Strokovni delavci	Raziskovalci
I	0	0	0	-	-	-
IV	0	0	0	-	-	-
V	0	0	0	-	-	-
VI	0	2	0	-	-	-
VII/S	0	2	0	-	-	-
VII/U	4	7	1	+1	-	+1
Specializ.	0	0	0	-	-	-
Magisterij	1	2	0	-1	-	-
Doktorat	22	1	1	+1, +1	-	-
SKUPAJ	27	14	2	+2	-	+1

SPREMEMBE IN NAPREDOVANJA

Na dan 31. 12. 2016 je bilo na Fakulteti za socialno delo zaposlenih 40 delavcev, dne 31. 12. 2017 pa 43. **Od 43 zaposlenih je:**

- 38 delavcev zaposlenih za nedoločen čas s polnim delovnim časom, od teh ima 1 delavec sklenjeno tudi pogodbo o zaposlitvi za dopolnilno delo 0,20 FTE, (38,20 FTE)
- 1 delavec zaposlen za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom (0,50 FTE)
- 1 delavec zaposlen za nedoločen čas s krajšim delovnim časom od polnega (0,88 FTE)
- 2 delavca zaposlena za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom (invalida III. kategorije invalidnosti) (1,00 FTE)
- 1 delavec zaposlen za nedoločen čas po pogodbi o zaposlitvi za dopolnilno delo (8 ur tedenske delovne obveznosti), (zaposlen na drugi fakulteti znotraj UL), (0,20 FTE)

Skupaj: 40,78 FTE

V letu 2017 so bile sklenjene naslednje pogodbe o zaposlitvi na naslednjih delovnih mestih:

- DM D019001 Visokošolski učitelj v nazivu izredni profesor za dopolnilno delo za določen čas od 1.1.2017 do 30.6.2017 v obsegu 8 ur tedenske delovne obveznosti na Katedri za družboslovne in pravne predmet (0,20 FTE)
- DM J017932 Vodja področje/enote II (z do 5 zaposlenimi) v Skupnih službah, Izdajateljski in organizacijski služba za nedoločen čas za delo s krajšim delovnim časom od polnega v obsegu 35 ur (0,88 FTE)
- DM D019001 Visokošolski učitelj v nazivu redni profesor za dopolnilno delo za določen čas od 1.9.2017 do 31.3.2018 v obsegu 8 ur tedenske delovne obveznosti v Katedri za duševno zdravje v skupnosti (0,20 FTE)
- DM H017002 Mladi raziskovalec za določen čas s polnim delovnim časom na Katedri za proučevanje družbene pravičnosti in družbenega vključevanja (1,00 FTE)
- DM D010001 Visokošolski sodelavec - asistent v nazivu asistent za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom na Katedri za raziskovanje in organizacijo (0,50 FTE)
- DM D019001 Visokošolski učitelj v nazivu docent za nedoločen čas s polnim delovnim časom od 1.10.2017 dalje zaradi spremembe delovnega mesta (izvolitev v naziv docent) za nedoločen čas s polnim delovnim časom na Katedri za teorije in metode pomoči (1,00 FTE)

V letu 2017 je prenehala veljavnost pogodbe o zaposlitvi delavcem na naslednjih delovnih mestih:

- DM D010001 Visokošolski sodelavec – asistent v nazivu asistent z doktoratom za nedoločen čas s polnim delovnim časom zaradi spremembe delovnega mesta (izvolitev v naziv docent) na Katedri za proučevanje družbene pravičnosti in družbenega vključevanja (1,00 FTE)
- DM D010001 Visokošolski sodelavec – asistent v nazivu asistent z doktoratom za določen čas s polnim delovnim časom od 5.10.2016 do 31.12.2017 na Katedri za proučevanje družbene pravičnosti in družbenega vključevanja (1,00 FTE)

Upokojitve:

- V letu 2017 se na Fakulteti za socialno delo ni upokojil noben delavec.

Izvolitve v naziv

Realiziranih je bilo trinajst izvolitev v naziv, osem zaposlenih na FSD ter pet zunanjih sodelavcev in sicer ena izvolitev v naziv redni profesor, dve izvolitvi v naziv docent in deset izvolitev v naziv asistenta.

Na senat FSD so bile oddane sledeče vloge in postopek izvolitve še ni bil končan do 31.12.2017:

- Ena vloga za izvolitev v naziv rednega profesorja za področje socialnega dela (zaposlen na FSD)
- Dve vlogi za izvolitev v naziv docenta za področje socialnega dela (zaposlena na FSD)
- Ena vloga za izvolitev v naziv asistenta za področje socialnega dela (zunajji sodelavec)

Izobraževanja:

Delavci FSD (nepedagoški, pedagoški in raziskovalci) so se v letu 2017 udeleževali izobraževanj:

A) formalna izobraževanja

- 4 zaposleni na doktorskem študiju
- 1 zaposlen na post doc študiju

B) Neformalna izobraževanja

- kongresi (XVI. Dnevi delovnega prava in socialne varnosti)
- konference (mednarodna konferenca ERFCON, konferenca ESWRA, Tisja konferenca, konferenca ECSWR, konferenca Tirana, konferenca Pariz, Bilateralna konferenca Slovenija-Norveška, konferenca medicinskih sester, konferenca Izrael, EDSWR konferenca, Konferenca SD in socialnega razvoja, konferenca ENTER, konferenca EASSW, znanstvena konferenca ICSD, konferenca Labour Law Research)
- okrogle mize (okrogla miza o socialnem delu z mladimi, - simpoziji (simpozij EESRASSW, okrogla miza – Revija SD, konferenca »Readiness of Slovenian E-invoicing)
- posveti (posvet »Ključ do vključenosti«)

- strokovni sestanki (strokovni sestanek TTUR, delovni sestanek LIFE, Projekt Horizon 2020, raziskovalni sestanek Dunaj, Projekt Obzorje)
- seminarji (Seminar on International and Comparative Labour Law, Urejanje delovnih razmerij v praksi)
- tečajji (Uporaba programske opreme COBISS3/Izposoja)
- izobraževanja (GC izobraževanje)
- simpoziji (Simpozij EERASSW)
- drugo (14. študijski dnevi Slovenske krovne zveze za psihoterapijo, Šola socialnega dela v teoriji in praksi – Dubrovnik, usposabljanje Medosebni odnosi in sporazumevanje, Uporaba programske opreme za inventuro, Uporaba orodij za izvoz podatkov, strokovno srečanje Sekcije za specialne knjižnice, strokovno srečanje »Pogled na odprto znanost«)

Ocena kakovosti:

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Pravočasno izpeljani postopki za izvolitev v naziv	Nemotena izvedba študijskega procesa
Pridobitev novih prostorov	Lažje delo v primernem in stimulativnem okolju za študente in zaposlene
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Premajhno število zaposlenih visokošolskih učiteljev in sodelavcev za izvedbo študijskega procesa, posledično preobremenjenost zaposlenih	Pridobitev novih visokošolskih učiteljev in sodelavcev

3.1.6.4 Zagotavljanje stikov z javnostmi

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Vspostava in posodabljanje adreme FSD.	Imamo nabor novinarjev, na katere se lahko obrnemo pri poslovanju fakultete.
Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Ni strokovnega delavca, ki bi samostojno skrbel za to področje	Potrebovali bi delavca, ki bi bil usposobljen tudi za stike z javnostjo. Trenutno to opravlja tajnik fakultete v okviru svojih del in nalog.
Slab odziv novinarjev na povabila na dogodke na FSD. Slaba prepoznavnost FSD v javnosti.	Dosledna promocija vseh dogodkov na FSD. Bolj intenzivno sodelovanje z novinarji.

3.1.6.5 Vodenje in upravljanje organizacije

Ključni premiki, prednosti in dobre prakse na področju (npr. tri)	Obrazložitev vpliva na kakovost
Izobraževanje vodstvenih delavcev	Večja strokovnost delavcev pri vodenju zavoda. Zmanjšanje napak in doseganje boljših rezultatov dela.
Vključevanje mlajših sodelavk v upravljanje fakultete	Večja pripadnost fakultete, zgodnje karierno načrtovanje

Ključne pomanjkljivosti, priložnosti za izboljšave in izzivi na področju (npr. tri)	Predlogi ukrepov za izboljšave
Bolj enakomerna porazdelitev udeležnosti pedagoških delavk in delavcev pri nalogah upravljanja in vodenja (aktivna udeležba v komisijah in drugih telesih fakultete in UL).	Enakomernejše obremenitve, boljša informiranost in vključenost, večanje vpliva na odločitve.
Pomanjkanje sredstev iz tržne dejavnosti fakultete in s tem povazano pomembno načrtovanje dejavnosti.	Usmeritev v izvajanje programov strokovnega izpopolnjevanja, izdelava programov in trženje.

3.1.7 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Izvajanje potrjenih študijskih programov po bolonjski prenovi: realizirano tako na 1. kot tudi 2. stopnji.

- Uspešno smo izvedli prenavo programov na 1. in 2. stopnji, sprembe je potrdil senat UL. Predvsem nam je uspelo poenotiti programe 2. stopnje v enovit program.

Sistematično spremljamo in izboljšujemo kakovost pedagoškega procesa: večinoma realizirano.

- V celoti smo izvedli študentske ankete, vsak pedagoški delavec ima vpogled v rezultate. Potrebno bo vpeljati občasno skupno refleksijo in diskusijo o anketnih rezultatih na sejah senata FSD.

Stalna podpora raziskovalni in razvojni dejavnosti: večinoma realizirano.

- Projektna pisarna skrbi za organizacijo prijav na projekte in omogoča podporo pri spremljanju in poročanju o projektih; težave ostajajo v obdobjih, ko sovpada več rokov za prijave na razpise, zato je pomembno ažurno obveščanje raziskovalcev, na katere razpise se nameravajo prijaviti.

Prenos znanja priprava programov vseživljenjskega učenja; delno realizirano.

- V letu 2017 smo uspešno akreditirali program strokovnega izpolnjevanja Supervizija in ga konec leta 2017 tudi razpisali.

Pripravili smo nov interdisciplinarni program strokovnega izpolnjevanja Zaščita otrok, ki ga bomo v kareidocijo vložili leta 2018, ko bodo na voljo novi obrazci za akreditacijo na poratlu NAKVIS.

Pridobitev novih prostorov in adaptacije obstoječih prostorov.

- Po več letih smo uspeli pridobiti sredstva za prenavo prostorov, ki j epotekala v letu 2016/17. prenova je bila zaključena pred začetkom študijskega leta 2017/18.

Vzpostavitev in koordinacija bilateralnega sodelovanja s tujimi fakultetami, s katerimi univerza še nima vzpostavljenih institucionalnih oblik sodelovanja: delno realizirano.

Podpora pri organizaciji izmenjav učiteljev v okviru različnih EU programov in drugih programov mednarodne izmenjave: delno realizirano.

Izr.prof.dr. Vesna Leskošek
dekanja

4. PRILOGE:

4.1 Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ

IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

Na Univerzi v Ljubljani, Fakulteti za socialno delo, Topniška 31, 1000 Ljubljana

Podpisani se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Sistem notranjega nadzora javnih financ je zasnovan tako, da daje razumno, ne pa tudi absolutnega zagotovila o doseganju ciljev: tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, se obvladujejo na še sprejemljivi ravni. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ na Univerzi v Ljubljani, Fakulteti za socialno delo, Topniška 31, 1000 Ljubljana.

Oceno podajam na podlagi:

- ocene notranje revizijske službe za področja:

.....

- samoocenitev vodij organizacijskih enot za področja: študijska dejavnost, raziskovalna dejavnost, finančna funkcija, računovodska funkcija, kadrovska funkcija, informacijski sistemi, založništvo, knjižnična dejavnost, izvedba postopkov javnega naročanja.

- ugotovitev (Računskega sodišča RS, proračunske inšpekcije, Urada RS za nadzor proračuna, nadzornih organov EU,...) za področja:

.....

Na Univerzi v Ljubljani, Fakulteti za socialno delo, Topniška 31, 1000 Ljubljana je vzpostavljen(o):

je vzpostavljen(o):

1. Primerno kontrolno okolje (*predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti*):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

☐
☐
☒
☐
☐

2. Upravljanje s tveganji

2.1. Cilji so realni in merljivi, to pomeni, da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

2.2. Tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še niso opredeljena, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še niso opredeljena, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

3. Na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

4. Ustrezen sistem informiranja in komuniciranja (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

5. Ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) na celotnem poslovanju,
- b) na pretežnem delu poslovanja,
- c) na posameznih področjih poslovanja,
- d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,
- e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.

6. Notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) z lastno notranjerevizijsko službo,
- b) s skupno notranjerevizijsko službo,
- c) z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja,
- d) nisem zagotovil notranjega revidiranja.

ad b) Navedite naziv **skupne notranjerevizijske službe:**

Univerza v Ljubljani, Univerzitetna služba za notranjo revizijo

Navedite sedež in matično številko skupne notranjerevizijske službe:

Kongresni trg 12, Ljubljana

Matična številka:

5	0	8	5	0	6	3	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ad c) Navedite naziv **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja**:

.....

Navedite sedež in matično številko zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:

.....

Matična

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

 številka:

Ali (sprejeti) finančni načrt (proračun), za leto na katerega se Izjava nanaša, presega 2,086 mio EUR

Datum zadnjega revizijskega poročila zunanjega izvajalca notranjega revidiranja je:

(dan XY , mesec XY in leto

--	--

--	--

--	--	--	--

 20XY)

ad d) **Notranjega revidiranja nisem zagotovil ker:**

.....

V letu 2017 sem na področju notranjega nadzora izvedel naslednje pomembne izboljšave (navedite 1, 2 oziroma 3 pomembne izboljšave):

- Prenova pravilnikov na prvi in drugi stopnji na podlagi spremembe Zakona o visokem šolstvu in Statuta UL ter implementacija pravilnikov sprejetih na ravni UL (doktorski študij, nepremičnine, enotni dokumenti, študentske ankete)(*izboljšava 1*)
- večji nadzor nad postopki naročanja blaga in storitev manjše vrednosti (*izboljšava 2*)
- nadgraditev dokumentarnega sistema GC in vpeljava novih uporabnikov(*izboljšava 3*)

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še ne obvladujem v zadostni meri (navedite 1, 2 oziroma 3 pomembnejša tveganja in predvidene ukrepe za njihovo obvladovanje):

- Zaradi ne dovoljšnega financiranja naše osnovne dejavnosti se pojavljajo težave pri notranjem odločanju (*tveganje 1*), pri načrtovanju izvajanja izobraževalnih programov smo zelo previdni in jih izvajamo manj, kot jih imamo akreditiranih (*predvideni ukrep*).
- Težave pri implementaciji pravilnikov (*tveganje 2*), sprotno informiranje o pomanjkljivostih pri upoštevanju pravilnikov (*predvideni ukrep*),

5. RAČUNOVODSKO POROČILO FAKULTETE ZA LETO 2017

5.1 Računovodske usmeritve

Fakulteta za socialno delo se uvršča med pravne osebe javnega prava, določene uporabnike enotnega kontnega načrta. Je članica Univerze v Ljubljani.

Računovodske izkaze sestavljamo po načelu obračunskega toka za poslovno leto, ki je enako koledarskemu in kot posredni uporabnik proračuna istočasno tudi po načelu denarnega toka.

Računovodski izkazi so narejeni v skladu z Zakonom o računovodstvu, drugimi računovodskimi predpisi in slovenskimi računovodskimi standardi, ki veljajo za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava ter v skladu s Pravilnikom o računovodstvu Univerze v Ljubljani in računovodskimi pravili Fakultete za socialno delo.

Smo davčni zavezanci in pri obračunu davka na dodano vrednost uporabljamo odbitni delež. Začasni odbitni delež je v letu 2017 znašal 4%, končni pa 3%.

Prihodke pridobivamo z izvajanjem javne službe, kamor sodijo redni in izredni študij socialnega dela na vseh treh stopnjah, raziskovalna dejavnost in založništvo. Raziskovalna dejavnost vključuje programe in projekte, ki jih financirata Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, vključeni pa smo tudi v projekte, ki jih (so)financira Evropska unija in Norveški finančni mehanizem. Založniška dejavnost obsega izdajanje revije Socialno delo, v kateri svoje članke objavljajo predvsem naši zaposleni pedagoški delavci, in monografij, ki se uporabljajo pri pedagoškem procesu. Manjši del prihodkov pridobimo tudi s prodajo blaga in storitev na trgu (izvedba seminarjev in drugih oblik dopolnilnega izobraževanja, raziskovalna dejavnost ter najemnina).

Javno službo in tržno dejavnost vodimo kot skupno knjigovodstvo, vendar ločeno po stroškovnih mestih in virih.

Stroške, za katere je iz dokumentacije točno razvidno, na katero dejavnost se nanašajo, knjižimo neposredno na to dejavnost. Stroške, ki se nanašajo samo na študijsko dejavnost, delimo po posameznih vrstah študija glede na število vpisanih študentov v posamezno vrsto študija (fotokopiranje, tisk informativne brošure in letakov, vzdrževanje visokošolskega informacijskega sistema VIS...). Druge posredne stroške pa razmejujemo na dejavnost javne službe in dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu glede na razmerje med prihodki, doseženimi pri opravljanju posamezne vrste dejavnosti. Prihodke za izvajanje rednega študija, ki jih preko UL dobimo od MIZŠ, delimo med 1. in 2. stopnjo rednega študija na podlagi števila pedagoških ur.

5.2 Pojasnila k računovodskim izkazom

5.2.1 Bilanca stanja

Tabela 1: Povzetek Bilance stanja Fakultete za socialno delo

Zap. št.	Naziv	31.12.2017	31.12.2016	Indeks 17/16
	SREDSTVA			
A	DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	4.858.070	1.510.166	321,7
B	KRATKOROČNA SREDSTVA	839.188	842.342	99,6
12	Kratkoročne terjatve do kupcev	27.326	14.040	194,6
14	Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	140.608	162.495	86,5
19	Aktivne časovne razmejitve	41.646	73.541	56,6
C	ZALOGE	23.611	24.997	94,5
	AKTIVA SKUPAJ	5.720.869	2.377.505	240,6
	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	1.577	2.422	65,1
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
D	KRATKOROČ. OBV. IN PASIVNE ČAS. RAZMEJ.	389.742	352.328	110,5
22	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	22.273	20.947	106,3
23	Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	33.556	27.554	119,9
29	Pasivne časovne razmejitve	171.460	195.227	87,8
E	LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	5.331.127	2.025.177	263,2
92	Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0	
93	Dolgoročne rezervacije	0	0	
9412	Presežek prihodkov nad odhodki	109.996	238.121	70,6
9413	Presežek odhodkov nad prihodki	0	0	
	PASIVA SKUPAJ	5.720.869	2.377.505	240,6
	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	1.577	2.422	65,1

5.2.1.1 SREDSTVA

Tabela 2: Kazalci iz bilance stanja – sredstva		Stanje 31.12. 2017	Stanje 31. 12. 2016
Stopnja odpisanosti neopredmet. dolgor. sredstev	AOP 003/002	89	81
Stopnja odpisanosti nepremičnin	AOP 005/004	12	25
Stopnja odpisanosti opreme	AOP 007/006	65	98
Delež nepremičnin v sredstvih	AOP (004-005)/032	76	62
Delež opreme v sredstvih	AOP (006-007)/032	9	1

Nabavna vrednost **neopredmetenih sredstev** (računalniških programov) se je zmanjšala za 832 € zaradi izločitve dveh zastarelih računalniških programov (Cobiss reflection za Unix) Njihova skupna sedanja vrednost na dan 31. 12. 2017 znaša 3.724 € in je za amortizacijo v višini 2.551 € manjša kot na dan 31. 12. 2016.

Kot je razvidno iz Tabele 2, se je stopnja odpisanosti neopredmetenih dolgoročnih sredstev povečala, saj ni bilo nobene nove nabave.

Nabavna vrednost **nepremičnine** se je v letu 2017 povečala za 2.954.233 € zaradi zaključka prenove FSD, ki je v septembru 2017 začela obratovati na skoraj še enkrat večji površini. Zato se je tudi bistveno znižal odstotek odpisanosti nepremičnine.

Nabavna vrednost **opreme** se je v letu 2017 zaradi novih tekočih nabav povečala za 16.672 € (nabava prenosnih in osebnih računalnikov ter čitalca RFID za knjižnico), zaradi zaključka prenove FSD pa za 497.278 € (oprema predavalnic in kabinetov). Nabavna vrednost **drobnega inventarja** se je zaradi novih tekočih nabav povečala za 19.504 € (nabava monitorjev in knjižničnega gradiva), zaradi zaključka prenove FSD pa za 302.806 € (šolske mize in stoli). Zaradi prenove prostorov fakultete, ki se je začela poleti 2016 in zaključila septembra 2017, je upravni odbor 1. 2. 2018 na predlog popisne komisije potrdil izločitev odpisanega pohištva in druge opreme iz kabinetov v skupni nabavni vrednosti 378.465 €, ki je že bilo odpeljano iz fakultete. Izločitev je bilo manj kot novih nabav, zato je iz bilance stanja razvidno povečanje nabavne vrednosti opreme in drobnega inventarja v skupni višini 458.627 €.

Stopnja odpisanosti opreme se je bistveno znižala glede na preteklo leto, in sicer iz 98% na 65%. Razlog je v novi opremljenosti prostorov fakultete. Odstotek odpisanosti je ostal relativno visok zato, ker veliko nabavljene opreme vodimo v okviru drobnega inventarja, kar se odpiše v celoti ob oddaji v uporabo.

Na dan 31. 12. 2016 smo v okviru **dolgoročnih terjatev iz poslovanja** izkazovali terjatve iz naslova vračila dodatka za stalno pripravljenost, ki imajo zapadlost daljšo od enega leta. Te terjatve v letu 2017 niso več dolgoročne, saj je kot kratkoročna terjatev na dan 31. 12. 2017 ostal samo še zadnji obrok.

Stanje **denarnih sredstev na podračunu** pri UJP se je na dan 31. 12. 2017 glede na predhodno leto povečalo za 7% oziroma za 40.981 €, in sicer predvsem zaradi plačila zadnjega obroka in zadržanega zneska za projekt v okviru Norveškega finančnega mehanizma, se je zaključil v letu 2016, sredstva pa smo prejeli v letu 2017.

Kratkoročne terjatve do kupcev na dan 31. 12. 2017 znašajo 36.820 € in so se v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 povečale za 6% oziroma za 2.068 €. Terjatev, ki še niso zapadle v plačilo, je za 1.366 €, kar predstavlja 3,7% vseh terjatev. Vse ostale terjatve v višini 35.454 € so že zapadle v plačilo.

Vsem kupcem pravnim osebam smo na dan 30. 12. 2017 poslali »IOP – Izpisek odprtih postavk« in odprta stanja uskladili z njimi.

V skladu z navodili UL smo za terjatve, ki imajo zapadlost starejšo od 180 dni, v letu 2017 oblikovali *popravek vrednosti terjatev* v višini 656 €. Gre za terjatve do študentk in študentov brez statusa iz naslova opravljanja izpitov, ki še niso poravnali svojega dolga. Na kontu popravka vrednosti terjatev je na dan 31. 12. 2017 za 9.494 € dvomljivih in spornih terjatev, kar je za 11.218 € oziroma za več kot polovico manj kot leto poprej zaradi uspešne izterjave starih dolžnikov.

Terjatve do kupcev v bilanci stanja v znesku 27.326 € predstavljajo razliko med vsemi terjatvami in popravkom vrednosti, ki predstavlja dvomljive terjatve. Ta razlika se je glede na predhodno leto povečala skoraj za polovico oziroma za 13.286 € zaradi zgoraj omenjenega bistvenega zmanjšanja spornih in dvomljivih terjatev.

Neporavnane terjatve se pojavljajo pri fizičnih osebah. Največ je študentov izrednega študija, ki so med letom opustili študij na naši fakulteti in niso plačali drugega obroka šolnine. Dolžnikom redno pošiljamo opomine. Vsem tistim, ki se na opomine ne odzovejo, pošljemo

opomin pred tožbo. Vsako leto ostane nekaj dolžnikov, ki ne reagirajo niti na tak opomin in za te vložimo na sodišču predlog za izvršbo.

Dani predujmi in varščine v višini 1.000 € predstavljajo dano varščino Študentskemu kampusu, kjer smo zaradi prenove FSD najeli prostore za izvedbo predavanj in vaj za študijsko leto 2016/17. Varščina nam je bila vrnjena v februarju 2018.

V okviru **kratkoročnih terjatev do uporabnikov enotnega kontnega načrta** vodimo terjatev do Univerze v Ljubljani za sredstva za študijsko dejavnost in za raziskovalne projekte, ki smo jih prejeli v januarju 2018 in se nanašajo na leto 2017, in druge terjatve do neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov, za katere se sestavlja premoženjska bilanca države oziroma občin. Te terjatve so se zmanjšale za 13,5% oziroma za 21.887 € zaradi zmanjšanja terjatve do UL. Na dan 31.12.2016 smo namreč izkazovali tudi terjatev do UL iz naslova Erasmus+ projekta Life, ki je na dan 31. 12. 2017 nimamo. Vsem kupcem proračunskim uporabnikom smo na dan 31. 12. 2017 poslali IOP z namenom, da uskladimo terjatve, ki se pobotajo v okviru premoženjske bilance države.

Med **druge kratkoročne terjatve** v skupni vrednosti 4.132 € sodijo terjatve za vstopni DDV v višini 62 €, terjatve za akontacije za potne stroške v višini 3.400 €, terjatve do delavcev za prostovoljno zdravstveno zavarovanje v višini 520 € in terjatve do prejemnikov dodatka za stalno pripravljenost – zadnji obrok v višini 150 €. Druge kratkoročne terjatve so se na dan 31. 12. 2017 razpolovile zaradi terjatev do ZZS iz naslova bolnih, ki jih na dan 31. 12. 2017 ni bilo.

V okviru **aktivnih časovnih razmejitev** imamo knjižene vnaprej plačane stroške za projekte Erasmus+ Life, Mobilnost visokošolskih učiteljev in OP Erasmus v višini 32.032 €, vnaprej plačane tuje revije za leto 2018 v višini 8.033 €, Cmepius štipendijo v višini 594 € in vnaprej plačane stroške letalskih kart in kotizacij v višini 987 €.

Aktivne časovne razmejitve so se zmanjšale za 43,4% oziroma za 31.895 € na račun koordinatorskega projekta NFM Pomoč družinam v skupnosti, ki smo ga zaključili septembra 2016, prihodke za zadnji obrok in zadržana sredstva pa smo prejeli v letu 2017.

Med **zalogami proizvodov** vodimo zaloge naše revije Socialno delo, knjig in skript. Pri vrednotenju zalog uporabljamo metodo zaporednih cen - FIFO. V letu 2017 se je zaloga proizvodov zmanjšala za 1.376 € (za 5,6%). Zmanjšanje je nastalo, ker smo v letu 2017 poleg štirih številčk revije Socialno delo izdali samo eno monografijo in je bila prodaja (zmanjšanje zalog) večja od nabave (povečanje zalog).

Zaloge blaga so knjige, kupljene za nadaljnjo prodajo, namenjene študentom pri njihovem študiju socialnega dela. Zaloga se je v letu 2017 zmanjšala za 10 € (za 3,5%) zaradi prodaje.

5.2.1.2 OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih predstavljajo naše obveznosti za izplačilo decembrskih neto plač, dohodnine, prispevkov iz plač in drugih obveznosti do zaposlenih, ki se nanašajo na leto 2017 in so bile izplačane v januarju 2018. Povečale so za 1% oz. za 1.119 €.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev smo uskladili z dobavitelji na podlagi prejetih Izpiskov odprtih postavk. Vse zapadle obveznosti do konca leta so bile poravnane. Odprte so ostale samo obveznosti, ki zapadejo v plačilo v letu 2018. Obveznosti do dobaviteljev so se

na dan 31. 12. 2017 glede na leto poprej povečale za 1.326 € (za 6,3%) zaradi nekoliko večjih nabav v decembru 2017 glede na december 2016.

Med **druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja** sodijo naše obveznosti za izplačilo prispevkov na plače, ki se nanašajo na decembrske plače, izplačane v januarju 2018, obveznosti za izplačilo podjemnih pogodb in avtorskih honorarjev, ki se nanašajo na december 2017 in so bili izplačani v januarju 2018 ter obveznosti za davek na dodano vrednost. Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja so se povečale za 6.002 € (za 21,8%) zaradi večjih obveznosti za izplačilo po podjemnih pogodbah v decembru 2017 glede na december 2016.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta predstavljajo naše obveznosti do neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov, ki zapadejo v plačilo v letu 2018. Te obveznosti so se povečale 14-kratno, in sicer zaradi naše obveznosti do UL, ki je na dan 31. 12. 2016 nismo imeli, na dan 31.12.2017 pa je obveznost do UL v višini 53.910 € nastala zaradi zahtevka UL za pokritje dela stroškov obnove prostorov FSD, ki niso bili pokriti iz sredstev MIZŠ.

Pasivne časovne razmejitve so se glede na leto poprej zmanjšale za 23.767 € oziroma za 12,2% zaradi zaključka programske skupine FSD z letom 2017 in zaradi porabe sredstev na EU projektu Erasmus+ Life, ki smo jih konec leta 2016 prejeli vnaprej. Na dan 31. 12. 2017 smo med pasivne časovne razmejitve v skupni višini 171.460 € vkalkulirali:

• Raziskovalni projekti po pogodbi z ARRS	7.299 €
• Drugi projekti po pogodbi z ARRS	5.827 €
• Izredni študij 1. in 2. stopnje	90.379 €
• Izredni študij 3. stopnje	53.623 €
• Obštudijska dejavnost študentov	732 €
• Projekti Evropske unije	5.529 €
• Drugi mednarodni projekti	1.072 €
• Mednarodna mobilnost	152 €
• Pedagoško andragoško izobraževanje	1.195 €
• Drugo	5.652 €

Tabela 3: Kazalci iz bilance stanja – obveznosti

Kazalec	izračun	Stanje 31. 12. 2017	Stanje 31. 12. 2016
Indeks kratkoročnih obveznosti na kratkoročna sredstva	AOP 034/012*100	46,44	41,83
Delež pasivnih časovnih razmejitev v kratkoročnih obveznostih	AOP 043/034	44	55

Na dan 31. 12. 2017 so se predvsem zaradi obveznosti do UL iz naslova pokritja dela stroškov investicije FSD glede na leto poprej za 10,6% povečale kratkoročne obveznosti. Hkrati so se za 0,4 % zmanjšala kratkoročna sredstva. To vpliva na povečanje indeksa kratkoročnih obveznosti na kratkoročna sredstva. Kratkoročne obveznosti so se povečale, pasivne časovne razmejitve pa zmanjšale, zato se je za 11 odstotnih točk zmanjšal delež pasivnih časovnih razmejitev v kratkoročnih obveznostih.

Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, so sredstva, ki so po Zakonu o visokem šolstvu v lasti Univerze. Stanje je usklajeno z Ministrstvom za finance in znaša skupaj 5.221.131,56 €. V letu 2017 se je sklad premoženja povečal za 3.434.075,60 €. Na njegovo spremembo je vplivalo:

-	404.372,60 €	Obračun letne amortizacije OS
+	3.632.556,32 €	Zaključek investicije FSD – sredstva MIZŠ
+	147.790,07 €	Zaključek investicije FSD – sredstva UL in FSD
+	58.101,81 €	Presežek leta 2016, namenjen za investicije in opremo

Znesek 238.121 €, ki je v bilanci stanja predstavljal **presežek prihodkov nad odhodki** na dan 31. 12. 2016, se je v letu 2017 zmanjšal za ustvarjen presežek odhodkov nad prihodki v višini 16.113 €. Hkrati se je zmanjšal tudi zaradi prenosa presežka na Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, in sicer za pokritje dela stroškov obnove FSD v višini 53.910 € in za presežek leta 2016, ki je bil razporejen za investicije, investicijsko vzdrževanje in opremo v višini 58.102 €. Tako nerazporejen presežek prihodkov nad odhodki v bilanci stanja na dan 31. 12. 2017 znaša 109.996 €.

Na kontih **izven bilančnih postavk** (tako na aktivih kot na pasivih) vodimo knjigo Uvod v socialno delo, ki jo imamo v komisijski prodaji ter tisti del DDV-ja, ki ga ne smemo odbiti, se pa nanaša na račune, ki obračunsko sodijo v leto 2017, DDV obdobje pa je januar 2018. Znesek izven bilančnih postavk za leto 2017 tako na aktivih kot na pasivih znaša 1.577 €.

5.2.2 Izkaz prihodkov in odhodkov

Tabela 4: Povzetek Izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

Št.	Naziv	2017	2016	Indeks 17/16	Struktura 2017
<i>I.</i>	<i>PRIHODKI</i>				
A	PRIHODKI OD POSLOVANJA	2.071.092	2.247.488	92	100
B	FINANČNI PRIHODKI	421	923	46	0
C	DRUGI PRIHODKI	0	1	0	0
Č	PREVREDNOT. POSLOVNI PRIHODKI	410	0	0	0
D	CELOTNI PRIHODKI	2.071.923	2.248.412	102	100
<i>II.</i>	<i>ODHODKI</i>				
E	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	605.696	579.009	105	29
F	STROŠKI DELA	1.435.439	1.474.615	97	68,7
G	AMORTIZACIJA	37.967	43.842	87	1,8
H	REZERVACIJE	0	0		0
J	DRUGI STROŠKI	7.748	9.347	83	0,4
K	FINANČNI ODHODKI	0	0		0
L	DRUGI ODHODKI	0	4.973		0
M	PREVREDNOT. POSLOVNI ODHODKI	1.186	26.145	5	0,1
N	CELOTNI ODHODKI	2.088.036	2.137.931	98	100
O	PRESEŽEK PRIHODKOV	0	110.481		
	Davek od dohodka pravnih oseb		0		
	PRESEŽEK PRIHODKOV (upošteva DDPO)		110.481		
	PRESEŽEK ODHODKOV	16.113	0		

Kot je razvidno iz tabele 4, so **CELOTNI PRIHODKI** v letu 2017 znašali 2.071.923 € in so bili nominalno za 7,8% nižji od celotnih prihodkov v letu 2016.

Prihodki iz poslovanja v letu 2017 predstavljajo 99,96% vseh prihodkov. Doseženi so bili z izvajanjem javne službe in tržne dejavnosti.

96% vseh prihodkov iz poslovanja je rezultat delovanja *javne službe* – izvedbe rednega in izrednega študija socialnega dela na vseh treh stopnjah, raziskovalne in založniške dejavnosti.

Tržna dejavnost predstavlja 4% vseh prihodkov iz poslovanja. V letu 2017 je ta delež večji kot preteklo leto zaradi več tržnih raziskovalnih projektov, ki smo jih izvedli za Unicef, Alternative Consulting, Mestno občino Ljubljana, Skupnost socialnih zavodov Slovenije, Občino Straža in Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo.

Prihodki iz poslovanja so se v letu 2017 glede na preteklo leto znižali za 176.396 €, kar predstavlja 7,8% znižanje. Nižji prihodki iz poslovanja so nastali predvsem zaradi mirovanja novega postdoktorskega projekta ARRS Etična praksa in odločanje v socialnem delu v letu 2017, nižjih prihodkov iz naslova šolnin in v letu 2016 zaključenega projekta NFM Pomoč družinam v skupnosti.

Finančni prihodki v letu 2017 znašajo 421 € in so se glede na preteklo leto razpolovili zaradi manj prejetih zamudnih obresti od terjatev v izvršbi glede na leto 2016.

Drugi prihodki v letu 2017 in v letu 2016 niso nastali.

Prevrednotovalni poslovni prihodki v višini 410 € so v letu 2017 nastali zaradi prodaje rabljenega pohištva, ki je bilo odpeljano zaradi prenove prostorov FSD.

CELOTNI ODHODKI v letu 2017 znašajo 2.088.036 € in so nominalno za 2,3% nižji od lanskih.

Stroški materiala so se kljub znižanju stroškov materiala za čiščenje povečali za 12.291 € (za 37,4%) predvsem na račun povečanja stroškov električne energije, stroškov ogrevanja in stroškov pisarniškega materiala, kar je vse posledica začetka delovanja v prenovljenih prostorih.

Stroški storitev so se v letu 2017 povečali za 14.378 € (za 2,6%) glede na preteklo leto.

V okviru *stroškov najemnin* je nastalo 19% povečanje stroškov zaradi najema stanovanja za gostujočo tujo predavateljico v okviru projekta, najema wc kabin zaradi prenove in najema športne dvorane za študente s strani študentskega sveta.

Za 30% so se povečali *stroški čiščenja poslovnih prostorov*, saj smo z oktobrom začeli delovati na celotni prenovljeni površini, ki je še enkrat večja od prvotne, zato so višji tudi stroški čiščenja.

Skoraj 6-kratno povečanje *stroškov dela preko študentskega servisa* je nastalo zaradi selitve in zaradi izvedbe projektov Po kreativni poti do praktičnega znanja in Študentski inovativni projekti za družbeno korist.

Zaradi otvoritve novih prostorov in večjega števila podelitev diplom so se povečali *stroški reprezentance*, zaradi večjega števila podelitev diplom, ki je posledica množičnega zaključevanja starih programov v preteklem študijskem letu, pa tudi *stroški tiskanja*.

Za polovico so se povečali tudi stroški v zvezi z delom (*dnevnice, nočnine in potni stroški*), predvsem na račun povečane mobilnosti zaposlenih.

Več kot razpolovile so se *prevajalske storitve*, ki so bile v letu 2016 visoke zaradi potrebe projekta NFM.

Avtorski honorarji in podjemne pogodbe so se zmanjšali za 17,9%, ker smo postopoma ukinjali izredni študij 1. stopnje in je bila v študijskem letu 2015/16 vpisana zadnja generacija v 4. letnik.

Zaradi prenove so se razpolovili *stroški komunalnih storitev*, saj večji del leta na Topniški 31 predavanja niso potekala, zato je bila manjša poraba vode, stroški odvoza smeti in stroški vzdrževanje okolice.

Stroški dela so v letu 2017 znašali 1.435.439 € in predstavljajo 69% vseh odhodkov. V letu 2017 so se glede na preteklo leto znižali za 2,7%, in sicer zaradi manjšega števila zaposlenih tako iz delovnih ur kot tudi na dan 31.12.2017 glede na leto prej. Prav tako so se zaradi prenove študijskega programa prve in druge stopnje v letu 2017 znižali stroški delovne uspešnosti iz naslova pedagoške nadobremenitve.

Povprečna bruto plača na FSD je v decembru 2017 znašala 2.487,87 € in predstavlja 1,8% znižanje glede na leto poprej.

Povprečna bruto plača za delovna mesta plačne podskupine D je v decembru 2017 znašala 2.886,73 € in glede na leto prej predstavlja 2,7% znižanje, ki je posledica nove zaposlitve asistenta z nižjim plačnim razredom od povprečja in znižanja delovne uspešnosti iz naslova pedagoške nadobremenitve.

Povprečna bruto plača za delovna mesta plačne podskupine J je v decembru 2017 znašala 1.772,05 € in se je glede na leto 2016 povečala za 1% na račun rednih napredovanj s 1. 12. 2017.

Celotni prihodki na zaposlenega so se zaradi nižjih prihodkov v letu 2017 glede na leto 2016 znižali za 5,4%. Celotni odhodki na zaposlenega pa so se nekoliko zvišali, in sicer za 0,2%.

Amortizacija predstavlja 1,8% vseh odhodkov in se je v primerjavi z letom 2016 zmanjšala za 13,4% oziroma za 5.875 €.

Amortizacija je obračunana po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in z uporabo predpisanih stopenj rednega odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

Celotna amortizacija je izračunana v višini 442.340 € in predstavlja 4,7-kratno povečanje, ki je nastalo zaradi prevzema prenovljenih prostorov FSD s pripadajočo opremo v uporabo v septembru 2017. Znesek 404.373 € predstavlja amortizacijo celotne zgradbe in opreme, nabavljene iz sredstev MIZŠ, za katere nimamo vira v prihodkih, zato se je v tej višini zmanjšal sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti (konto 941). Razlika amortizacije se krije v breme tekočih odhodkov, saj je vračunana v ceno storitve (šolnine) oziroma je dobljena namensko (prihodki ARRS).

Drugi stroški predstavljajo zanemarljiv 0,4% delež v vseh odhodkih. Zmanjšali so se za 17,1% oziroma za 1.599 €, ker smo v letu 2017 izplačali manj Cmeplus štipendij in manj Prešernovih nagrad. V okviru drugih stroškov se poleg štipendij in Prešernovih nagrad študentom pojavljajo še prispevek za uporabo mestnega zemljišča in članarine v mednarodnih organizacijah (IASSW, EASSW in ESWRA).

Prevrednotovalni poslovni odhodki so se v letu 2017 glede na leto 2016 zmanjšali za 24.959 € oziroma 22-kratno. Prevrednotovalni poslovni odhodki zaradi oslabitve zalog niso nastali. V višini 656 € oblikovani popravek vrednosti terjatev ki imajo zapadlost starejšo od 180 dni, se je znižal 10-kratno. Gre za terjatve do študentk in študentov brez statusa iz naslova opravljanja izpitov, ki še niso poravnali svojega dolga. Drugi prevrednotovalni poslovni odhodki v višini 487 € pa so nastali zaradi zmanjšanja stopnje končnega odbitnega deleža za DDV, in sicer iz začasnega odbitnega deleža, ki je znašal 4%, na končni odbitni delež 3%.

V letu 2017 so se nam celotni prihodki znižali bolj (za 7,8%) kot celotni odhodki (za 2,3%), zato smo ustvarili **presežek odhodkov nad prihodki** v višini 16.113,40 €, od tega na javni službi presežek odhodkov nad prihodki v višini 16.893,07 € in na trgu presežek prihodkov nad odhodki v višini 779,67 €.

Senat FSD je na svoji 7. seji dne 26. 2. 2018 odločil, da naj se presežek odhodkov nad prihodki iz leta 2017 v višini 16.113,40 € pokrije iz nerazporejenega presežka preteklih let.

V letu 2017 nam **davka od dohodkov pravnih oseb** ni potrebno plačati.

5.3 Pojasnilo k obrazcu Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu

Delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu v letu 2017 nismo izplačevali.

5.4 Poročilo o prejetih sredstvih iz proračuna Republike Slovenije

Tabela 5: Prejem in poraba sredstev iz proračuna MIZŠ v letu 2017 po namenih, denarni tok, v EUR

	PRIHODKI	ODHODKI SKUPAJ	<i>plače, prisp. in drugi osebni prejemki</i>	<i>izdatki za blago in storitve skupaj</i>	<i>od tega za AH in podjemne pogodbe</i>	<i>Oprema / investicija</i>
študijska dej. 1. in 2. stopnje	1.559.673	1.621.444	1.254.962	335.205	105.231	31.277
študijska dej. 3. stopnje	50.054	24.274	11.088	13.186	10.479	
investicija – selitev FSD	14.209	14.209		14.209		
investicija – adaptacija FSD	26.028	0				
interesne dej. študentov ŠS FSD	724	724		724		
ŠIPK in PKP (20%)	6.879	11.871	1.102	10.769	1.084	
SKUPAJ	1.657.567	1.672.522	1.267.152	374.093	116.794	31.277

V letu 2017 smo v primerjavi z letom 2016 prejeli za 1,7%, to je za 25.735 € več sredstev MIZŠ za študijsko dejavnost. Projekt prenove FSD je vodila UL, vendar pa so nam bila nakazana sredstva za povračilo stroškov selitve v višini 14.209 €, ki ne povečujejo vrednosti investicije, pač pa pokrivajo stroške. V okviru investicije nam je bilo v letu 2017 nakazanih tudi 26.028 € za povračilo prenove fasade ki je bilo kot povečanje nabavne vrednosti nepremičnine zavedeno v letu 2016.

Prejeli smo tudi sredstva MIZŠ iz naslova sofinanciranja doktorskega študija in za projekte PKP-Po kreativni poti do praktičnega znanja in ŠIPK-Študentski inovativni projekti za družbeno korist.

Med odhodki največji, kar 77,4% delež predstavljajo stroški dela. V okviru izdatkov za blago, storitve in opremo smo v letu 2017 za IRD namenili 18.919 €, kar je bilo porabljeno za:

- nabavo znanstvene in strokovne literature (0,7%),
- nabavo računalniške opreme (10,8%),

- nabavo pisarniškega materiala, fotokopiranje in druge storitve (1,4%),
- udeležbo na domačih znanstvenih konferencah in srečanjih v Radečah, Postojni, Bledu, Otočcu, Straži pri Novem mestu ipd. (2,6%),
- udeležbo na mednarodnih znanstvenih konferencah, srečanjih in mobilnostih v Zagrebu, Trondheimu, Jyvaskyli, St. Poeltnu, Gentu, Dubrovniku, Dornbirnu, Colombu ipd. (67,1%) ter
- prevode in lektoriranje (17,4%).

V letu 2017 iz MIZŠ nismo prejeli namenskih sredstev za opremo.

Tabela 6: Primerjava načrta in realizacije za leto 2017 (denarni tok)

Št.	Naziv	Realizacija za leto 2017	Finančni načrt za leto 2017	Indeks realizacije
I	SKUPAJ PRIHODKI	2.116.581	2.104.459	101
1	Prihodki za izvajanje javne službe	2.048.765	2.024.485	101
2	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	67.816	79.974	85
II.	SKUPAJ ODHODKI	2.076.476	2.139.329	97
1	Odhodki za izvajanje javne službe	1.998.908	2.062.856	98
2	Odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	77.568	76.473	101
III/1	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	40.105		
III/2	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI		34.870	

Kot je razvidno iz tabele 6, se realizirani prihodki za izvajanje javne službe in odhodki na trgu skoraj v celoti ujemajo z načrtovanimi.

Realizirani odhodki za izvajanje javne službe so nekoliko nižji od načrtovanih, ker smo za leto 2017 načrtovali investicijske odhodke za prenavo FSD v višini 35.251 €, ki so bili v realizaciji pokriti iz sredstev MIZŠ za prenavo FSD in prikazani v okviru UL, in ker so bili dejanski stroški povračil prevoza na delo in stroški pedagoške nadobremenitve nižji od načrtovanih.

Manjši realizirani prihodki na trgu so nastali zato, ker smo pri mednarodnem tržnem projektu načrtovali priliv v višjem znesku že v letu 2017, nakazilo pa smo prejeli januarja 2018. Zaradi nekoliko večjih prihodkov in nižjih stroškov od načrtovanih smo realizirali presežek prihodkov nad odhodki.

5.5 Poročilo o prejetih sredstvih iz proračunov lokalnih skupnosti (občin)

V letu 2017 iz proračunov lokalnih skupnosti nismo prejeli nobenih namenskih sredstev.

5.6 Sestava prihodkov in odhodkov za leto 2017 po virih sredstev

Tabela 7: Sestava prihodkov in odhodkov za leto 2017 po virih financiranja po izkazu prihodkov in odhodkov - **denarni tok v EUR brez centov**

Vir	Prihodki	Odhodki	Razlika med prihodki in odhodki	Delež prihodkov v odhodkih	Sestava prihodkov	Sestava odhodkov
Javna služba skupaj	2.048.765	1.998.055	50.710	103%	97%	96%
MIZŠ	1.657.567	1.672.522	-14.955	99%	78%	81%
ARRS	113.874	124.694	-10.820	91%	5%	6%
Druga ministrstva	20.074	11.096	8.978	181%	1%	1%
Občinski proračunski viri	1.000	0	1.000	-	0%	0%
Sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU	78.562	47.783	30.779	164%	4%	2%
Cenik storitev UL: sredstva od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	143.504	118.872	24.632	121%	7%	6%
Ostala sredstva iz proračuna EU	24.258	19.706	4.552	123%	1%	1%
Drugi viri	9.926	3.382	6.544	293%	0%	0%
Trg	67.816	78.421	-10.605	86%	3%	4%
Skupaj:	2.116.581	2.076.476	40.105	102%	100%	100%

Iz tabele o sestavi prihodkov in odhodkov po denarnem toku v letu 2017 je razvidno, da več kot tri četrtine prihodkov (78%) predstavljajo sredstva MIZŠ, in sicer 76% za izobraževalno dejavnost, 2% pa za prenavo FSD in razvojne projekte. 5% je raziskovalnih sredstev ARRS (raziskovalni programi in projekti, mlada raziskovalka in monografije). Presežek prihodkov nad odhodki pri viru druga ministrstva in pri prejetih sredstvih iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU je nastal zaradi projekta NFM Pomoč družinam v skupnosti, ki smo ga zaključili septembra 2016, zadnji obrok in zadržana sredstva pa smo prejeli šele v letu 2017. 7% prihodkov predstavljajo prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanje javne službe (vpisnine, plačila izpitov, šolnine za izredni študij). Ostale vrste prihodkov predstavljajo zanemarljiv delež v celotnih prihodkih.

Primerjava sestave prihodkov leta 2017 z letom 2016 nam pokaže, da se je spet povečal odstotek prihodkov MIZŠ v celotnih prihodkih, zmanjšal pa se je delež prihodkov izrednega študija. V letu 2012 je bilo v celotnih prihodkih 58% prihodkov MIZŠ, v letu 2013 63%, v letu 2014 66%, v letu 2015 in 2016 pa že 71%.

Primerjava strukture prihodkov in odhodkov za leto 2017 ne pokaže velikih odstopanj strukture prihodkov od strukture odhodkov po virih. Največje odstopanje se pojavi pri sredstvih MIZŠ, kjer so stroški izvedbe redne študijske dejavnosti večji od prejetih prihodkov, in pri sredstvih državnega proračuna iz sredstev proračuna EU, kjer smo prejeli prihodke za NFM projekt, ki se je zaključil že septembra 2016.

Tabela 8: Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu

Vir	Prihodki	Sestava prihodkov
Prihodki od gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov	0	0%
Prihodki od javnega sektorja v Sloveniji	19.451	29%
Prihodki od najemnin za poslovne in druge prostore	1.755	3%
Prihodki od gospodarskih družb iz tujine	0	0%
Drugi prihodki iz mednarodnih projektov	45.111	66%
Drugo	1.499	2%
Skupaj:	67.816	100%

V okviru tržne dejavnosti smo v letu 2017 prihodke pridobili z izvedbo izvedbo seminarjev in drugih oblik dopolnilnega izobraževanja, raziskovalno dejavnostjo ter najemnino.

Prihodki od javnega sektorja so pridobljeni z raziskovalno dejavnostjo, s kotizacijami in izvedbo izobraževanj. Najemnino zaračunavamo za oddajanje prostorov v najem in za postavitev avtomatov. Prihodki iz mednarodnih projektov so pridobljeni za projekta, ki jih financirata Unicef in Alternative Consulting. Pod drugo je vključena nepridobitna organizacija.

Tabela 9: Sestava prihodkov in odhodkov za leto 2017 po virih financiranja po izkazu prihodkov in odhodkov - obračunsko v EUR brez centov

Vir	Prihodki	Odhodki	Razlika med prihodki in odhodki	Delež odhodkov v prihodkih	Sestava prihodkov	Sestava odhodkov
Javna služba skupaj	1.988.916	2.005.809	-16.893	101	96	96
MIZŠ	1.621.411	1.666.133	-44.722	103	78	80
ARRS, JAPTI, JAK	126.184	126.891	-707	101	6	6
Druga ministrstva	11.048	11.141	-93	101	1	1
Občinski proračunski viri	-	-	-	-	-	-
Sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU	50.306	48.612	1.694	97	2	2
Cenik storitev UL: sredstva od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	152.784	128.470	24.314	84	7	6
Ostala sredstva iz proračuna EU: 7. in 8. OP, Cmeplus in drugi projekti iz proračuna EU	21.180	21.180	-	100	1	1
Drugi viri	6.003	3.382	2.621	56	0	0
Trg	83.007	82.227	780	99	4	4
Skupaj:	2.071.923	2.088.036	-16.113	101	100	100

Podobno kot pri Tabeli 7 se največje odstopanje med prihodki in odhodki pojavi pri sredstvih MIZŠ, kjer so stroški izvedbe redne študijske dejavnosti večji od prejetih prihodkov. Ni pa tu odstopanja pri sredstvih državnega proračuna iz sredstev proračuna EU, ker za razliko od denarnega toka, kjer se upoštevajo dejanski prilivi prihodkov oziroma plačila stroškov, pri obračunskem toku prihodke od projektov v delu, kjer stroški še niso nastali oziroma so nastali samo stroški, ni pa še prihodkov, prenesemo na časovne razmejitve.

Tabela 10: Sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu

Vir	Prihodki	Sestava prihodkov
Prihodki od gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov	0	0%
Prihodki od javnega sektorja v Sloveniji	17.616	21%
Prihodki od najemnin za poslovne in druge prostore	2.265	3%
Prihodki od gospodarskih družb iz tujine	0	0%
Drugi prihodki iz mednarodnih projektov	53.038	70%
Drugo	5.088	6%
Skupaj:	67.816	100%

Tudi obračunsko v letu 2017 največji delež predstavljajo prihodki iz mednarodnih projektov, ki jih financirata Unicef in Alternative Consulting. Prihodki od javnega sektorja so pridobljeni z raziskovalno dejavnostjo in izvedbo izobraževanj. Najemnino zaračunavamo za oddajanje prostorov v najem in za postavitev avtomatov.

5.7 RAČUNOVODSKI IZKAZI

5.7.1 Bilanca stanja z obveznimi prilogami

SKUPINE KONTOV	NAZIV SKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	SREDSTVA			
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU			
	(002-003+004-005+006-007+ +008+009+010+011)	001	4.858.070	1.510.166
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE RAZMEJITVE	002	32.660	33.492
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	28.936	27.217
02	NEPREMIČNINE	004	4.941.280	1.987.046
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	587.279	506.286
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	1.442.392	983.765
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	942.047	960.841
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008		
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009		
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010		207
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011		
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013-022)	012	839.188	842.342
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOČLJIVE VREDNOSTNICE	013	86	71
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	624.390	583.409
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	27.326	14.040
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	1.000	1.000
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	140.608	162.495
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018		
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019		
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	4.132	7.786
18	NEPLAČANI ODHODKI	021		
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	41.646	73.541
	C) ZALOGE (024-031)	023	23.611	24.997
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024		
31	ZALOGE MATERIALA	025		
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026		
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027		
34	PROIZVODI	028	23.337	24.713
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029		
36	ZALOGE BLAGA	030	274	284
37	DRUGE ZALOGE	031		

	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	5.720.869	2.377.505
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	1.577	2.422
	OBVEZ. DO VIROV SRED.			
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČAS. RAZMEJITVE(35-43)	034	389.742	352.328
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035		
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	105.656	104.537
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	22.273	20.947
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	33.556	27.554
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	56.797	4.063
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040		
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041		
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042		
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	171.460	195.227
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (+045+046+047+048+049+050+051+052-053+054+055+056+057+058-059)	044	5.331.127	2.025.177
90	SPLOŠNI SKLAD	045		
91	REZERVNI SKLAD	046		
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047		
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048		
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049		
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDM. DOLGOROČ. SREDSTVA IN OPREDM. OS	050	5.221.131	1.787.056
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051		
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	109.996	238.121
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053		
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054		
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055		
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA DOLGOROČNA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056		
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057		
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058		
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059		
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	5.720.869	2.377.505
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	1.577	2.422

STANJE IN GIBANJE NEOPREDMETENIH DOLGOROČNIH SREDSTEV IN OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV 2017

Zap. št.	Naziv	AOP	Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednosti (1.1.)	Poveč.nabavne vrednosti	Poveč.popr. vrednosti	Zmanjš.nabavne vrednosti	Zmanjš.popr. vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31.12.)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10=3-4+5-6-7+8-9
I.	V upravljanju	700	0	0	0	0	0	0	0	0
A.	Dolg.odloženi.stroški	701								0
B.	Dolg. premoženjske pravice	702								0
C.	Druga neopr.sredstva	703								0
D.	Zemljišča	704								0
E.	Zgradbe	705								0
F.	Oprema	706								0
G.	Druga opredm. OS	707								0
II.	V lasti	708	3.004.303	1.494.344	3.790.493	0	378.465	378.423	442.340	4.858.070
A.	Dolg.odloženi.stroški	709								0
B.	Dolg. premoženjske pravice	710	33.492	27.217			832	832	2.551	3.724
C.	Druga neopr.sredstva	711								0
D.	Zemljišča	712	291.720							291.720
E.	Zgradbe	713	1.695.326	506.286	2.954.233				80.992	4.062.281
F.	Oprema	714	983.765	960.841	836.260		377.633	377.591	358.797	500.345
G.	Druga opredm. OS	715								0
III.	v finančnem najemu	716	0	0	0	0	0	0	0	0
A.	Dolg.odloženi.stroški	717								0
B.	Dolg. premoženjske pravice	718								0
C.	Druga neopr.sredstva	719								0
D.	Zemljišča	720								0
E.	Zgradbe	721								0
F.	Oprema	722								0
G.	Druga opredm. OS	723								0

5.7.2 Izkaz prihodkov in odhodkov z obveznimi prilogami

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

od 1. 1. do 31. 12. 2017

ČLENITEV PODSKUPIN KONTOV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Tekoče leto	Predhodno leto
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA	860		
	(861+862-863+864)		2.071.092	2.247.488
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	2.072.447	2.246.511
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862		971
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	1.376	
761	PRIHODKI OD PRODAJE MATERIALA IN BLAGA	864	21	6
762	B) FINANČNI PRIHODKI	865	421	923
763	C) DRUGI PRIHODKI	866		1
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	410	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OS	868	410	
del 764	DRUGI PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869		
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	2.071.923	2.248.412
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	605.696	579.009
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	27	9
460	STROŠKI MATERIALA	873	45.152	32.861
461	STROŠKI STORITEV	874	560.517	546.139
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	1.435.439	1.474.615
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	1.150.578	1.163.835
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	185.335	188.122
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	99.526	122.658
462	G) AMORTIZACIJA	879	37.967	43.842
463	H) REZERVACIJE	880		
del 465	J) DRUGI STROŠKI	881	7.748	9.347
467	K) FINANČNI ODHODKI	882		
468	L) DRUGI ODHODKI	883		4.973
	M) PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI (886+886)	884	1.186	26.145
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885		
del 469	OSTALI PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	1.186	26.145
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	2.088.036	2.137.931
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	0	110.481
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	16.113	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890		
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	0	110.481
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890) oz. (890-888)	892	16.113	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenejen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	16.113	
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	38	39
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

PRIHODKI IN ODHODKI DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI
od 1. 1. do 31. 12. 2017

ČLENITEV	NAZIV PODSKUPINE KONTOV	Oznaka za AOP	ZNESEK	
			Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prod.blaga in stor.na trgu
PODSKUPIN				
KONTOV				
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	1.988.085	83.007
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	1.989.440	83.007
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662		
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	1.376	
761	PRIHODKI OD PRODAJE MATERIALA IN BLAGA	664	21	
762	B) FINANČNI PRIHODKI	665	421	
763	C) DRUGI PRIHODKI	666		
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	410	0
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OS	668	410	
del 764	DRUGI PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669		
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	1.988.916	83.007
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	542.139	63.557
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	27	
460	STROŠKI MATERIALA	673	43.913	1.239
461	STROŠKI STORITEV	674	498.199	62.318
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	1.417.597	17.842
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	1.136.528	14.050
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	183.046	2.289
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	98.023	1.503
462	G) AMORTIZACIJA	679	37.139	828
463	H) REZERVACIJE	680		
del 465	J) DRUGI STROŠKI	681	7.748	
467	K) FINANČNI ODHODKI	682		
	L) DRUGI ODHODKI	683		
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+687)	684	1.186	0
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685		
del 469	OSTALI PREVREDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	1.186	
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	2.005.809	82.227
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	0	780
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	16.893	0
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690		
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	0	780
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690) oz. (690-688)	692	16.893	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenejen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	16.113	

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV
(po načelu denarnega toka v EUR)

ČLENITEV KONTOV	NAZIV KONTA	Oznaka za AOP	REALIZACIJA FN 2016	FINANČNI NAČRT 2017	REALIZACIJA FN 2017
1	2	3	4	5	6
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	2.206.589	2.104.459	2.116.581
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	2.151.324	2.024.485	2.048.765
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	1.862.535	1.856.148	1.871.077
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	1.764.839	1.778.254	1.791.515
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	1.757.165	1.752.226	1.765.487
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicijo	406	7.674	26.028	26.028
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	0	1.000	1.000
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	0	1.000	1.000
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0	0
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	0	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja tekočo porabo	411	0	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0	0
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414+415+416+417)	413	0	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	0	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0	0
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0	0
741	f. Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU in iz drugih držav	419	97.696	76.894	78.562
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (421 do 430)	420	288.789	168.337	177.688
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	421	271.471	138.804	143.504
del 7102	Prejete obresti	422	914	250	421
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0	0
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	5.944	3.842	7.321
72	Kapitalski prihodki	425	0	0	0
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	0	0	0
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	0	0
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0	0
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU	429	7.450	23.691	24.258
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	430	3.010	1.750	2.184
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432 do 436)	431	55.265	79.974	67.816
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	53.395	78.594	66.061
del 7102	Prejete obresti	433	0	0	0
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	434	1.870	1.380	1.755
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	435	0	0	0
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe	436	0	0	0

	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	2.201.700	2.139.329	2.076.476
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	2.165.903	2.062.856	1.998.908
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440 do 446)	439	1.288.655	1.246.774	1.225.440
del 4000	Plače in dodatki	440	1.068.576	1.057.076	1.055.277
del 4001	Regres za letni dopust	441	23.906	26.906	27.243
del 4002	Povračila in nadomestila	442	74.142	73.659	62.897
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	88.000	86.967	77.857
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	10.936	0	0
del 4005	Plače za delo nerezidenzov po pogodbi	445	0	0	0
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	23.095	2.166	2.166
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448 do 452)	447	190.643	189.824	188.077
del 4010	Prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	103.418	101.224	100.281
del 4011	Prispevki za zdravstveno zavarovanje	449	83.065	81.094	80.325
del 4012	Prispevki za zaposlovanje	450	794	729	759
del 4013	Prispevki za porodniško varstvo	451	1.172	1.144	1.133
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja na podlagi ZKDPZJU	452	2.194	5.633	5.579
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454 do 463)	453	588.443	548.506	549.461
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	76.166	75.553	81.353
del 4021	Posebni material in storitve	455	211	113	26
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	38.359	39.868	33.726
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	15.115	17.232	15.027
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	21.021	29.566	39.405
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	80.333	85.609	84.292
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	26.337	31.646	33.298
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0	0
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0	0
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	330.901	268.919	262.334
403	D. Plačila domačih obresti	464	0	0	0
404	E. Plačila tujih obresti	465	0	0	0
410	F. Subvencije	466	0	0	0
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	467	0	0	0
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	468	0	0	0
413	I. Drugi tekoči domači transferi	469	0	0	0
	J. Investicijski odhodki (371 do 480)	470	98.162	77.752	35.930
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0	0	0
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	0	0	0
4202	Nakup opreme	473	19.287	21.070	17.821
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	18.816	21.441	18.109
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	29.800	35.241	0
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	26.028	0	0
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0	0
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	4.231	0	0
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	0	0	0
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0	0
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	35.797	76.473	77.568
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	6.513	11.371	13.919
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	941	1.722	2.047
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	28.343	63.380	61.602
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	4.889	0	40.105
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	0	34.870	0

6. ANALIZA ŠTUDIJSKIH PROGRAMOV

6.1 Socialno delo - prva stopnja

Univerza
v Ljubljani Fakulteta
za socialno delo

Samoevalvacijsko poročilo za študijski program 1. stopnje

»Socialno delo«

Pripravila:
Doc.dr. Bojana Mesec

Ljubljana, 23. december 2017

Samoevalvacijsko poročilo za študijski program 1. stopnje Socialno delo

1. Podatki o članici/članicah, študijskem programu.

a.) Ime programa:

Socialno delo, prva stopnja

b.) Ime članice/članic, ki sodelujejo pri izvedbi študijskega programa:

Fakulteta za socialno delo UL

c.) Podatki o skrbniku študijskega programa:

Doc.dr. Bojana Mesec

2. Temeljni cilji študijskega programa in pričakovane kompetence diplomantov

Temeljni cilji programa, ki so zapisani v akreditaciji so:

Zagotavljanje kakovosti izobraževanja za poklic socialnega dela.

Pospeševanje mobilnosti študentov, akademskega in administrativnega osebja.

Aktivna udeležba visokošolskega zavoda, učiteljev/učiteljic in študentov/šudentk v bolonjskem procesu in sodelovanje študentov/šudentk v procesu izobraževanja.

Pospeševanje evropske dimenzije v visokem šolstvu.

Splošne kompetence programa so:

Poznavanje in razumevanje konceptov, teorij in fenomenov ter metod in postopkov socialnega dela

Sposobnost analize in sinteze

Uporaba znanj, postopkov in metod

Sposobnost za strateško razmišljanje in ravnanje

Kritična in etična (samo)refleksija mišljenja in ravnanja

Prepoznavanje, razumevanje in odzivanje na raznolikosti

Prepoznavanje in razumevanje človekovih stisk in kriz, vezanih na družbeno in osebno pogojene okoliščine

Sposobnost soustvarjanja zelenih razpletov z upoštevanjem perspektive uporabnika

Veščine komuniciranja
Inovativnost
Sposobnost za timsko, skupinsko in projektno delo
Sposobnost mreženja
Sposobnost skupnega vodenja in soupravljanja
Sposobnost delovanja v mednarodnem in pluralnem strokovnem okolju
Profesionalnost

Predmetnospecifične kompetence programa

Diplomanti/diplomantke prve stopnje bodo usposobljeni/e, da v praksi prepoznajo, kritično analizirajo in povežejo, raziskujejo, ocenijo in načrtovano uporabijo vire različnih (uporabniških in strokovnih) sistemov; v partnerskem, etično in profesionalno odgovornem sodelovanju z njimi soustvarijo potrebne rešitve oziroma želene razplete, mrežijo, razvijajo inovativne pristope v podpori in pomoči pri reševanju socialnih stisk in psihosocialnih problemov ljudi na poseben, socialno delovni način, ki se razlikuje od pristopa drugih poklicnih disciplin na področju socialnega varstva.

3. Samoevaluacija vsebine in izvedbe študijskega programa

a.) Ocenite ustreznost vsebine študijskega programa in njegovih učnih enot glede na najaktualnejše raziskave, oz. umetniške izsledke s področja programa in glede na možnost za zaposlitev

V letu 2017 smo se na podlagi dveh strateških konferenc v 2016 in poprejšnjih evalvacij lotili obsežnejših sprememb: opustili smo večje število izbirnih predmetov, uvedli nekatere nove, spremenili smo kreditne točke pri predmetih, imena predmetom ter pogoje za dokončanje študija.

Sprememba predmetnika je nastala iz dveh temeljnih razlogov, in sicer na eni strani so nas k temu vodili rezultati Ankete o študijskem procesu in splošnih pogojih študija v letu 2014/15 in odzivno poročilo skupine zunanjih strokovnjakov Nakvis-a v okviru reakreditacije programov na 1. in 2. stopnji aprila 2016, na drugi strani pa nevzdržna finančna situacija fakultete. Namen je bil uskladiti program s finančnimi sredstvi, pri tem pa smo izhajali iz priporočil za zvišanje kakovosti programa, ki so jih izražali

različni deležniki. Z racionalizacijo predmetnika smo obenem uspeli bolje povezati predmete med seboj, ohraniti in okrepiti kakovostne vsebine ter povezati študij na obeh stopnjah. Obenem smo zmanjšali obremenjenost habilitiranih učiteljic in učiteljev ter asistentk in asistentov.

Ukinjanje predmetov (tudi na izbirnih modulih) je bilo posredno povezano tudi z uvedbo modulov na programu 2. stopnje Socialno delo. Spremembe na obeh stopnjah sta povezani in pogojeni med seboj. Uvedbo enotnega programa 2. stopnje z moduli je predlagala tudi skupina strokovnjakov Nakvis na podlagi razgovora s študenti in delodajalci (dokumentirano v odločbi o podaljšanju akreditacije programa prve stopnje in štirih magistrskih programov z dne 15.9.2016). Študenti so več let izražali željo po programu 2. stopnje, kjer bi obdržali modularno strukturo študija, saj je specializacija pomembna za boljšo zaposljivost. Sedaj so na razpis ustreznega programa čakali več let, kar jim je bistveno otežilo prehod iz izobraževanja v zaposlovanje. To nalogo smo tudi več let vključevali v letni načrt dela, a se je zdelo, da je gre za nemogoč cilj, ki bi podražil program preko naših zmožnosti. Racionalizacija predmetnika na 1. stopnji (ukinjanje predmetov in združevanje vsebin) nam je omogočila razbremenitev izvajalcev, ki lahko zdaj z razpoložljivimi urami sodelujejo na modulsko razčlenjenem programu 2. stopnje. Taka rešitev se je izkazala tudi kot finančno vzdržna, saj smo dosegli, da obremenitve na 1. in na 2. stopnji skupaj ne presegajo 180 ur letno oz. 100% obremenitev na posameznega učitelja ali učiteljico.

Med pomembnejšimi spremembami je bila tudi sprememba kreditov – pokazala se je potreba po tem, da se predmete ustrezneje kreditno ovrednoti, kar smo zapisali že v letno poročilo 2015 in 2016. Večinoma smo kredite povečali, saj je bila obremenjenost študentov nesorazmerna s številom kreditov, kar so pokazale ankete in interne evalvacije; obenem je bilo premajhno število kreditov pri predmetih tudi ovira pri mednarodnem sodelovanju, predvsem pri Erasmus študentih, saj večina pri priznanju potrebuje predmete, ki so ovrednoteni s 5 ECTS. Pri predmetih Praksa I-III smo kredite zmanjšali, pri predmetu Praksa IV pa povečali. Evalvacija prakse ob reakreditaciji in zunanja evalvacija Nakvis sta namreč pokazali, da študenti zelo visoko vrednotijo prakso in bi želeli več prakse v 4. letniku (dokumentirano v Nakvis odločbi o podaljšanju akreditacije programa prve stopnje in štirih magistrskih programov z dne 15.9.2016). Prav tako smo zmanjšali število kreditov za predmet Diplomsko delo. Na 1. stopnji so namreč naloge praviloma bolj poglobljene od nalog

na 2. Stopnji, na kar nas je opozorila evalvacija Nakvis-a. To razmerje smo sedaj nekoliko spremenili, saj bomo zmanjšali obseg diplomskih del na 1. stopnji in povečali obseg na 2. stopnji, vendar ne na račun kakovosti del.

b.) Glavne prednosti programa po spremembah:

- Preprečevanje podvajanja vsebin (ukinitvev nekaterih predmetov in integracija vsebin v druge predmete);
- Horizontalna in vertikalna povezanost programa (obdržali smo temeljne značilnosti programa v posameznih letnikih, od splošnih in osnovnih znanj v 1. letniku, socialnopolitičnih in pravnih okvirjev delovanja socialnega dela v 2. letniku, specializacije v 3. letniku in integracije znanj v 4. letniku ter vsebinsko povezali 1. in 2. stopnjo), kar omogoči lažje prehode med stopnjami in bolj jasno strukturo izvajanja programa;
- Bolj ustrezno kreditno ovrednotenje, ki odpravlja nesorazmerja med krediti in obremenitvijo študentov, omogoča boljšo mednarodno vpetost študentov in učiteljev (Erasmus) in tudi primerljivost z drugimi družboslovnimi programi na UL (npr. FDV);
- Boljše razmerje med kontaktnimi urami in samostojnim delom študentov;
- Ustreznejše razmerje med prakso na učnih bazah in mentorstvom na fakulteti;
- Ustreznejša podpora pri izdelovanju zaključnega dela z boljšo povezanostjo z različnimi predmeti (Skupnostno delo, Raziskovalni seminar, Metode socialnega dela: Integrativni seminar) in dodane kontaktne ure pri samem predmetu Diplomsko delo, namenjene učinkovitejši podpori pri akademskem pisanju.
- Pomanjkljivosti programa za enkrat še nismo zaznali, saj smo na podlagi študentskih anket in mnenj študentk in študentov v letu 2016 spreminjali program na 1. stopnji in posledično tudi na 2. stopnji. Ankete bomo v naslednjih letih skrbno zasledovali, predvsem na elementih, ki so zgoraj omenjene kot prednosti in jih sproti tudi prilagajali glede na pozitivne ali negativne rezultate anket.

c.) Ocenite kako spodaj zapisane aktivnosti učinkujejo na uspešnost in učinkovitost študija:

- i. Spremljanje populacije študentov na ravni študijskega programa

Vpis na 1. stopnjo študija ostaja podoben kot doslej, počasi sicer upada, vendar ne tako hitro, da bi morali spremeniti način propagiranja študija, saj

imamo vsa razpoložljiva mesta v prvem letniku zapolnjena že ob prvi prijavi.
Prehodnost ostaja zelo visoka.

Število vpisanih študentov na 1. stopnji : 477

Število tujih vpisanih študentov na 1. stopnji: 9

Prehodnost na 1. stopnji: 85,15%

ii. Spremljanje in zagotavljanje kakovosti pedagoškega procesa

Učne cilje programa na 1. stopnji preverjamo po posameznih predmetih, vsako leto ob začetku izvajanja naredimo prelet ciljev in vsebin, na koncu pa evalvacijo s študenti glede izvedbe in pridobljenega znanja. Enako se učni cilji preverjajo v končnih delih pri predmetu praksa, saj se naloge pri tem predmetu navezujejo na posamezne predmete v letniku. Uvedli smo tudi priprave na področju izdelave diplomskega dela, ki se bodo pričele izvajati v tem šolskem letu. Na različnih kolegijih (katedre, študijski sestanki), smo tudi pričeli pogovore o uvedbi izobraževanja za nove mlade mentorje pri diplomskih nalogah, predvsem o nalogah in odgovornostih, ki jih prevzemajo kot mentorji.

Medpredmetno povezovanje je v prvih dveh letih vidno predvsem pri povezovanju vseh predmetov s prakso, saj je le ta prisotna preko celega šolskega leta in se pogovori med nosilci in izvajalci predmetov stalno izvajajo v okviru Centra za praktični študij. Sestanki so redno vsak mesec, kjer se preverja povezanost vsebin z opravljenimi nalogami na praksi. V tretjem in četrtem letniku se medpredmetno povezovanje prepozna pri predmetih na posameznem modulu, kjer se vsebine povezujejo med seboj, večkrat pa se tudi nadgrajujejo.

Kakovost programa Socialno delo na 1. stopnji je v tem, da pokriva vse temeljne vsebine socialnega dela, tako s teoretskega kot s praktičnega vidika. Študentke in študentje so pri tem močno vpeti tudi v spreminjanje in izvajanje programa po posameznih modulih in tudi predmetih. Pri različnih vsebinah, največkrat v višjih letnikih imajo kot pogoj za pristop k izpitu tudi seminarsko nalogo, ki je velikokrat raziskovalne narave in pri kateri tudi reflektirajo osvojena znanja, ki jih potem kombinirajo z različnimi drugimi podpodročji socialnega dela.

iii. Podpora za internacionalizacijo študija

- število študentov na izmenjavi v tujini za leto 16/17: 25
- število tujih študentov na izmenjavi pri nas: 26

- število predmetov, ki se izvajajo v tujem jeziku za leto 16/17: 14

iv. Nudnje podpore, spodbujanje študentov pri študiju

V letu 2017 smo določili učitelje in sodelavce, ki bodo po novem vodili in izoblikovali tutorski sistem. Na senatu smo imenovali koordinatorko tutorjev, ki skupaj s prodekanjo za študijske zadeve in predstavniki Študentskega sveta, dela na oblikovanju tutorskega sistema. Glede tega je potekalo že nekaj sestankov, na katerih smo se seznanili z izkušnjami Erasmus tutorjev, predstavnikov letnikov, pravilnikom UL in naredili predlog smiselnih oblik tutorstva. V preteklosti smo tak sistem že imeli zelo dobro organiziran, vendar se je z leti pokazalo, da ga ne potrebujemo v vseh oblikah, ki so predvidene v univerzitetnem pravilniku o tutorskem delu. Namesto tega smo v zadnjih letih izvajali mnoge druge dejavnosti, ki so zelo podobne tutorjevanju, kot so mentorske skupine za prakso za vse študentke in študente, študenti pa so samoorganizirali podporo študentom preko predstavnikov letnikov. Predstavnikov letnikov je 10, v vsakem letniku (na prvi in drugi stopnji) po dva študenta. Večinoma odgovarjajo po e-mailih, socialnih omrežjih in mobilnih telefonih na vprašanja študentov glede izpitov, literature in profesorjev. Značilnost študija na FSD je, da je poleg organiziranih oblik dela zelo veliko časa namenjenih individualnim konzultacijam in prilagojenemu načinu dela za tiste, ki zaradi določenih ovir programa ne morejo obiskovati v predvidenem obsegu, kar v veliki meri prav tako nadomešča formalno podporo, ki bi jo imeli s tutorskim sistemom. To bi kljub uvedbi tutorskega sistema želeli obdržati kot temeljni način dela na FSD.

v. Praktično usposabljanje študentov

Študij socialnega dela je praktičen študij. Prakso študentje socialnega dela opravljajo v več kot 250 učnih bazah, v sodelovanju z več kot 250 mentorji in mentoricami.

Z vsakoletnimi projekti prostovoljnega socialnega dela, se krepi razvoj in kvaliteta družbenih dejavnosti in delovanje civilne družbe.

V projekte prostovoljnega socialnega dela se vključuje vse več ljudi, kar je tudi posledica večje promocije prostovoljnega dela in njegovega umeščanja v programe na področju izobraževanja (prostovoljno socialno delo v srednjih šolah in na nekaterih visokih strokovnih šolah in fakultetah).

Študenti prostovoljci sodelujejo pri izvedbi programov za uporabnike in s tem prispevajo

h kakovostnejšim storitvam. **Uporabniki** storitev sodelujejo v projektih in s svoje perspektive prispevajo velik del, k razvoju kvalitetnih programov in storitev. **Mentorji**, ki sodelujejo s fakulteto, so v stiku z razvojem stroke, novimi koncepti in se preko razpisanih strokovnih izobraževanj dodatno izpopolnjujejo.

Praktični študij, ki študentom in študentkam omogoči pridobivanje potrebnega strokovnega znanja, je tudi priložnost za organizacije, da vzgojijo kvalitetne bodoče sodelavce.

Prakso je na možno opravljati tudi na izmenjavi, v tujini. FSD ne ponuja učnih baz v tujini ampak je raziskovanje možnosti prepuščeno samoiniciativnosti posameznega študenta. Tudi tuje partnerske organizacije praviloma ne ponujajo prakse v naprej. Pogosto je glavni razlog za to, tuj jezik pri delu z uporabniki ipd.

Od študentov, ki uspejo najti ustrezno organizacijo za prakso v tujini, se pričakuje, da bodo osvojili učne cilje, kot veljajo pri predmetu Praksa na FSD. Učne cilje s tako pridobljeno prakso študent/ka dosega tako, da:

- vse obveznosti opravi na izmenjavi, v tujini (še pred odhodom študent razišče, če je to tam sploh možno),
- opravi naloge v tujini, v obsegu, ki jih učna baza omogoča, preostale obveznosti pa opravi doma ali pa

vi. Spodbujanje strokovnega razvoja zaposlenih

Vsi pedagoški delavci na Fakulteti za socialno delo so bili do 2017 nadobremenjeni, kar je razvidno tudi iz kazalnika, ki prikazuje razmerje med študenti in visokoškolskimi učitelji za vsa pretekla leta, kjer Fakulteta za socialno delo izstopa kot ena izmed fakultet z največjim številom študentov na pedagoškega delavca. Delo je izvedeno kakovostno, vendar na meji zmogljivosti obstoječega kadra in s pomočjo najemanja pogodbenih sodelavcev. V zadnjih letih smo beležili izboljšanje razmerij, saj je vpisanih študentov z iztekom starih programov z leti manj (v letu 2015 je bilo razmerje 33 študentov/učitelja, 54 študentov/asistenta). Obenem pričakujemo, da se bodo razmerja spet poslabšala, če bomo imeli s prenovljenim programom na drugi stopnji večji vpis. Najslabša so ta razmerja v kategoriji števila študentov na število visokoškolskih sodelavcev (asistentk in asistentov). Obremenjenost pedagoškega kadra se je zmanjšala tudi s številom pedagoških ur, saj programa prve in druge stopnje po prenovi ne predvidevata, da bi bili učitelji

obremenjeni za več kot 100%. S tem, ko smo programe uspeli zmanjšati v meje finančne zmogljivosti, smo si tudi izboljšali možnosti za nove zaposlitve (najprej asistentov) v prihodnosti.

V splošnem so zaposleni zadovoljni z delovanjem fakultete, vendar se pri različnih vidikih pojavljajo odstopanja. Najmanj so zadovoljni z obsegom individualnega raziskovalnega dela ter plačilom dela izven redne delovne obveznosti, kar pa je tesno povezano s trenutno finančno/politično situacijo v državi, ki onemogoča ustrezno financiranje javnega šolstva. Največje razlike med pedagoškimi in strokovnimi delavci se pojavijo pri delovnih pogojih, pri čemer le-te pedagoški delavci ocenjujejo občutno slabše kot strokovni delavci. To se verjetno povezuje s samo prostorsko porazdelitvijo na fakulteti. Strokovni delavci so prav tako bolj zadovoljni s svojim delovnim časom, saj imajo v primerjavi s pedagoškimi delavci bolj konstanten in strnjen delovni čas. Opazno je, da v primerjavi s strokovnimi delavci, pedagoški delavci občutijo več obremenitev na področju administrativnega dela, kar je povezano z naravo dela enih in drugih. Prav tako pedagoški delavci (v primerjavi s strokovnimi) dosledno poročajo o pomanjkanju komunikacije in stikov z vodstvom, kar je verjetno posledica organizacije dela pedagoških delavcev, saj imajo ti bolj fleksibilen delovni čas (predavanja razpršena tekom dneva) in je njihov delovni prostor prostorsko ločen od prostora vodstvenega kadra in strokovnih delavcev. Strokovni delavci pa poročajo o pomanjkljivi seznanjenosti z delovnimi cilji.

4. Ocena doseganja ciljev programa in kompetenc diplomanta

Z evalvacijo študijske prakse in študentskih anket ter na podlagi predlogov, ki smo jih oblikovali na strateški konferenci FSD (19.1. 2017), smo formulirali devet nalog za izboljšavo kakovosti in doseganja ciljev pri študijski praksi. Ker praksa predstavlja zelo pomemben delež izobraževalnih vsebin v študijskem programu FSD (tako vsebinsko kot količinsko) se preko doseganja ciljev in kompetenc na praksi zrcali tudi osvajanje kompetenc posameznega predmeta. V letu 2017 smo se zato najprej lotili analize in izboljšave zagotavljanja kakovosti pri izvajanju prakse. Dogovorili smo se za naslednje cilje oz naloge:

1. Pri študijski praksi zagotoviti sodelovanje vseh pedagoških delavk in delavcev (vzpostaviti model za aktivnejšo participacijo vsega pedagoškega osebja pri zagotavljanju podpore študentkam/praktikantkam, da ne bo vse odvisno samo od mentorjev).

2. Priprava programa izobraževanj za mentorje (zagotoviti več izobraževanj, povezanih z vsebinami študijske prakse).

3. Intenziviranje stikov med mentorji (pregledati možnosti za pogostejše stike med mentorji na zunanjih učnih bazah in mentorji s FSD, npr. v obliki skupnih mentorskih skupin, mogoče skupnih projektov, vsaj občasnih ipd.).

4. Intenzivnejša podpora študentom, ki naj ne bo omejena le na mentorske sestanke in preverjanje obveznih študentskih izdelkov (razmislek o možnostih mentorstva v smislu celovitejše podpore študentu – spremljanje razvoja, pridobitve kompetenc skozi celotni študij, razmisliti o delu v mentorskih skupinah, kjer bi dali večji poudarek na obravnavo primerov dobrih praks).

5. Dopolniti merila za zunanje učne baze in mentorje (pregledati možnosti za vzpostavitev natančnejših in zahtevnejših meril v smislu selekcije).

6. Premisliti možnosti za delno vsebinsko revizijo prakse (a. pregledati naloge na praksi, njihovo fleksibilnost, izvedljivost, navodila, podporo pri predmetu; b. razmisliti o nadgradnji prakse na drugi stopnji, v primerjavi s prakso prve stopnje; c. pregledati možnosti za večjo kreativnost, samostojnost študentov).

7. Večje poenotenje ocenjevanja prakse kot študijske obveznosti (kako doreči večjo enotnost kriterijev pri mentorjih na FSD)?

8. Določiti termini izvajanja prakse za 4. in 3. letnik.

9. Poenotiti številčne normative za enakomernejšo porazdelitev študentov po mentorskih skupinah, da preprečimo preobremenjenosti posameznih mentorjev z velikim številom študentov. Raziskovati možnosti za manjše število študentov v mentorski skupini. Pregledati kredite in uskladiti ure prakse ter obremenitve mentorjev s prenovljenim programom (2017/18).

5. Vključevanje deležnikov

VŠ učitelji in sodelavci: Učitelji in sodelavci redno poročajo o svojem delu na različnih sestankih in srečanjih, ki se organizirajo na fakulteti. Tako se redno mesečno srečujejo z dekanjo (posebej asistenti, vodje kateder, raziskovalci, ipd.). Na teh srečanjih se tudi usklajuje spremembe in napotke za izvajanje študija. Pogovori so večkrat usmerjeni v kakovost izvajanja predavanj in vaj in v izvedbo prakse. Učitelji in sodelavci se redno srečujejo tudi v okviru Centra za praktični študij, kjer se dogovarjajo o rednih poročanjih z mentorskih skupin, ki se v prvem in drugem letniku sestajajo vsake štirinajst dni preko celotnega šolskega leta, v tretjem in četrtem letniku pa pred, med in po izvedenem strnjenem bloku prakse. V letu 2017 smo se pedagoški delavci in sodelavci zaradi prenavljanja fakultete

srečevali manj intenzivno in po sprotne dogovarjanju vendar smo kljub temu izvedli strateško konferenco in vrsto intenzivnih sestankov, na katerih smo razpravljali in oblikovali spremembe.

Študentke in študenti: Študentke in študenti se preko predstavnikov letnikov redno enkrat na mesec srečujejo z dekanjo in kjer lahko razpravljajo o tekočih težavah in ovirah pri svojem študiju, prav tako pa so prisotni v vseh komisijah, upravnem odboru ter na kolegijih in senatu. Z njihovimi predlogi si vedno pomagamo pri spremembah programa ter tudi pri redni izvedbi predmetov. Študenti so bili povabljeni tudi na strateške konference in sestanke, kjer so pripevali z izkušnjami in predlogi za spremembe programov.

Strokovni sodelavci: Strokovni sodelavci so redno vabljeni na različne kolegije in na senat, kjer poročajo npr. o finančnem stanju, študentkih zadevah ali kadrovske zadevah, knjižnici in podobno. Njihove informacije so dragocene, saj razpolagajo z različnimi statističnimi podatki in kazalniki, ki so nepogrešljivi pri pripravi sprememb programa. Bili so tudi na strateški konferenci januarja 2017, njihove prispevke pa smo z veseljem poslušali tudi na Kongresu socialnega dela izvedenem v šolskem letu 2016/17. Z njihovo pomočjo se je tako v letu 2017 na novo ustanovilo (preoblikovalo) društvo socialnih delavk in delavcev in ustanovil in formuliral se je tudi Alumni FSD.

Zunanji sodelavci: Obveščamo jih o poteku programa in jih vabimo, da nam posredujejo komentarje o izvajanju programa.

Delodajalci: Delodajalci so naši redni sodelavci pri organizaciji prakse in se redno dogovarjajo o izvedbi z koordinatorjem prakse in med izvedbo sodelujejo tudi z mentorji na Fakulteti za socialno delo. Po opravljeni praksi morajo napisati poročilo o izvedbi prakse za vsako študentko in študenta posebej in v teh poročilih tudi najdemo mnogo novih idej in pobud za spremembe. Prav tako so delodajalci vedno prisotni, kadar se izvaja večje spremembe programa, kot je bilo to pred uvedbo bolonjskega programa. V šolskem letu 2016/2017 smo o programih razpravljali tudi na Kongresu za socialno delo, ki ga organiziramo vsake tri leta. Tam smo dobili pozitivne odzive tudi s strani stroke, ki redno sodeluje s Fakulteto za socialno delo.

6. Pregled realizacije ukrepov in predlog izboljšav

V lanskoletnem samoevalvacijskem poročilu smo si zadali naslednje ukrepe

- V naslednjem obdobju bo potrebno razmisliti o obsegu diplomskega dela in najti boljše razmerje med diplomskim in magistrskim delom.

- Oblikovati bi bilo treba strateške usmeritve Centra za praktični študij za naslednje obdobje, in ponovno pretresti vsebino in obseg prakse na prvi stopnji, zlasti po povečanju kreditov za prakso v četrtem letniku. Glede tega bo potrebno zagotoviti sodelovanje vseh pedagoških delavk in delavcev, prenoviti vsebino izobraževanj za mentorje prakse, intenzivirati stike med mentorji na učni bazi in mentorji na fakulteti in drugo.
- Vzpostavitev tutorskega sistema v letu 2017/2018 (diskusija na različnih forumih o predlogu, usklajevanje in sprejetje na senatu, operacionalizacija – razpis za tutorje, dodelati sistem rekrutiranja, nagrajevanja, evalvacije, izdelava pravilnika).
- Izboljšati povezanost med Erasmus študenti in domačimi študenti (predmet v angleškem jeziku, organizacija skupnih diskusijskih in družabnih dogodkov)
- Ukrepi glede promocije programa med domačimi in tujimi potencialnimi študenti – boljše izkoristiti utečene kanale promocije preko UL (sejmi visokega šolstva v tujini).

V letu 2017 smo uspešno rešili predvsem cilj, ki opisuje izvedbo prakse saj smo jo kakovostno preoblikovali glede na spremembe v predmetniku. Ali se bo to izkazalo za dobro ali slabo, bodo v prihodnjih letih pokazale študentska ankete.

Pogovori o spremembah pri izdelavi diplomskega dela so še v teku in se bodo nadaljevali v letu 2018, predvsem glede primerjave diplomskega in magistrskega dela.

Tutorski sistem je na novo vzpostavljen in že uspešno deluje z veliko podpore študentk in študentov FSD.

Ostale točke so še aktualne in o njih še tečejo pogovori. V letu 2018 bomo zato nadaljevali na vseh elementih, ki so ostali odprti, začeli pa bomo tudi zelo intenzivno delati na razvoju Alumni kluba, ki je šele začel z delom.

V študijskem letu 2017/18 bomo imeli posvetovalni obisk s strani UL, v okviru katerega bomo podrobneje razpravljali o aktualnih temah za dvig kakovosti študija na FSD. Za štiri izbrane teme bomo naredili konkreten načrt izboljšav in jih v prihodnjih letih implementirali.

Univerza
v Ljubljani Fakulteta
za socialno delo

**Samoevalvacijsko poročilo za študijski program 2. stopnje za študijsko leto
2016/17**

Socialno delo z družino

Pripravili:
dr. Gabi Čačinovič Vogrinčič in dr. Nina Mešl

Ljubljana, 20. december 2017

1. SPLOŠNI PODATKI O ŠTUDIJSKEM PROGRAMU

Ime študijskega programa: **SOCIALNO DELO Z DRUŽINO**

- a) Ime članice/članic, ki sodelujejo pri izvedbi študijskega programa: **Fakulteta za socialno delo**
- b) Podatki o skrbniku študijskega programa (ime, priimek in naziv): **dr. Gabi Čačinovič Vogrinčič, zaslužna profesorica**

2. TEMELJNI CILJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA IN PRIČAKOVANE KOMPETENCE DIPLOMANTOV

Vnesite opredeljene temeljne cilje študijskega programa in pričakovane kompetence diplomantov v obliki, kot so akreditirani. Zapis služi izhodišču za razmislek.

Temeljni cilji študijskega programa so:

- 1) Omogočiti študentom pridobitev posebnih novih znanj za učinkovito socialno delo z družino v študijskem procesu, ki vedno znova zahteva povezovanje teoretičnih konceptov v delovne projekte podpore in pomoči.
- 2) Omogočiti študentom nove teoretične in praktične izkušnje za delo z družino na dveh ravneh: vzpostavljanje delovnega odnosa, ki omogoči soustvarjanje izvirnih delovnih projektov pomoči in sodelovanje pri raziskovanju sprememb, ki jih družina potrebuje, da bi zaželene izide dosegla.
- 3) Usposobiti študente za specializirano socialno delo z družinami na različnih vsebinskih področjih (npr. razveze, rejništvo ipd.), znotraj različnih institucionalnih kontekstov (npr. centri za socialno delo, nevladne organizacije).

Prvi cilj pridobivanja in uporabe posebnih znanj na področju socialnega dela z družino bomo uresničili skozi nabor obveznih predmetov: Koncept pomoči, vsebina, metode in spretnosti v socialnem delu z družino ter Teorije o družinah, ki omogočita kompleksen pogled na družino v sodobni družbi v svetu in pri nas in primerljivo strokovno znanje za delo z družinami v Sloveniji in v Evropi. K temu sodi tudi posebna občutljivost za vse oblike izključenosti in znanja za podporo človekovim pravicam in socialni pravičnosti.

Tudi drugi cilj, ki zajame osrednjo nalogo socialnega dela z družino se uresničuje preko študija obeh obveznih predmetov in se pogloblja skozi nabor izbirnih predmetov, kjer je zajeto oboje npr. predmeta Procesi spreminjanja po ločitvi ali razvezi, sodobne družinske prakse in Rejništvo in posvojitve: Koncepti dela, otrokove pravice in individualna projektna skupina sta v temelju zastavljena tako, da je fokus nenehno na obeh ravneh dela. Iz programa je razvidno, kakšen je koncept prispevka ostalih predmetov v naboru; eni so usmerjeni bolj v učenje kako ravnati (Soustvarjanje razgovora, V rešitev umerjeno socialno delo), drugi pa v razumevanje širšega družbenega konteksta družine (Družinsko pravo in socialna varnost družine).

Tretji cilj, skozi katerega bodo študentje pridobili specializirana znanja za delo z družino na različnih vsebinskih področjih, znotraj različnih institucionalnih kontekstov, bomo uresničili skozi posebna izbirna predmeta (Procesi spreminjanja po ločitvi ali razvezi, sodobne družinske prakse in Rejništvo in posvojitve: Koncepti dela, otrokove pravice in individualna projektna skupina). Pri tem cilju je poseben poudarek tudi na Praktikum, kjer študentje in profesorji aktivno razvijajo uporabna nova znanja skozi terensko delo in delavnice.

Z magistrskim programom Socialno delo z družino študentje poglobijo in nadgradijo splošne kompetence kot smo jih za študij socialnega dela oblikovali v dodiplomskem programu socialnega dela. Te kompetence so:

- poznavanje in razumevanje konceptov, teorij in fenomenov ter metod in postopkov socialnega dela,
- sposobnost analize in sinteze znanja o družini v sodobni družbi, kar omogoča diferencirano

razumevanje problemov in predstavlja osnovo za soustvarjanje uresničljivih rešitev v socialnem delu z družino,

- sposobnost uporabe raziskovalnih metod v socialnem delu, postopkov in procesov na področju socialnega dela z družino,
- sposobnost za strateško razmišljanje in ravnanje,
- sposobnost uporabe znanja, postopkov in metod v praksi,
- sposobnost za kritično in etično (samo)refleksijo mišljenja in ravnanja,
- prepoznavanje, razumevanje in odzivanje na raznolikosti,
- prepoznavanje in razumevanje človekovih stisk in kriz, vezanih na družbeno in osebno pogojene okoliščine,
- sposobnost soustvarjanja zelenih razpletov z upoštevanjem perspektive uporabnika,
- veščine komuniciranja,
- inovativnost,
- sposobnost za timsko, skupinsko in projektno delo,
- sposobnost mreženja,
- sposobnost skupnega vodenja in soupravljanja,
- sposobnost delovanja v mednarodnem in pluralnem strokovnem okolju,
- profesionalnost: sposobnost profesionalne discipline, skrb za lastni profesionalni razvoj, za razvoj, uveljavljanje in ugled stroke ter posredovanje znanja.

Z magistrskim programom Socialno delo z družino študentje poglobijo in nadgradijo splošne kompetence kot smo jih za študij socialnega dela oblikovali v dodiplomskem programu socialnega dela. Te kompetence so:

- poznavanje in razumevanje konceptov, teorij in fenomenov ter metod in postopkov socialnega dela,
- sposobnost analize in sinteze znanja o družini v sodobni družbi, kar omogoča diferencirano razumevanje problemov in predstavlja osnovo za soustvarjanje uresničljivih rešitev v socialnem delu z družino,
- sposobnost uporabe raziskovalnih metod v socialnem delu, postopkov in procesov na področju socialnega dela z družino,
- sposobnost za strateško razmišljanje in ravnanje,
- sposobnost uporabe znanja, postopkov in metod v praksi,
- sposobnost za kritično in etično (samo)refleksijo mišljenja in ravnanja,
- prepoznavanje, razumevanje in odzivanje na raznolikosti,
- prepoznavanje in razumevanje človekovih stisk in kriz, vezanih na družbeno in osebno pogojene okoliščine,
- sposobnost soustvarjanja zelenih razpletov z upoštevanjem perspektive uporabnika,
- veščine komuniciranja,
- inovativnost,
- sposobnost za timsko, skupinsko in projektno delo,
- sposobnost mreženja,
- sposobnost skupnega vodenja in soupravljanja,
- sposobnost delovanja v mednarodnem in pluralnem strokovnem okolju,
- profesionalnost: sposobnost profesionalne discipline, skrb za lastni profesionalni razvoj, za razvoj, uveljavljanje in ugled stroke ter posredovanje znanja.

3. SAMOEVALVACIJA VSEBINE IN IZVEDBE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

a) *Ocenite ustreznost vsebine študijskega programa in njegovih učnih enot glede na najaktualnejše raziskave, oz. umetniške izsledke s področja programa in glede na možnosti za zaposlitev.*

Menimo, da je vsebina študijskega programa in njegovih učnih enot zelo ustrezna. Potrebo po tovrstnem znanju so potrdili rezultati mednarodnega akcijsko-raziskovalnega projekta Soustvarjanje pomoči družinam v skupnosti (NFM projekt). Najaktualnejši mednarodni projekt LIFE, v katerem Fakulteta za socialno delo sodeluje kot ena izmed petih evropskih držav, je pokazal na veliko pomanjkanje programov, ki bi izobraževali za socialno

delo z družinami, še posebej za delo z družinami s številnimi izzivi. Obstoječi program je posebnost na evropski ravni. Projektni partnerji ga prevzemajo kot dragoceno novo znanje, ki ga potrebujejo. Program vsekakor odgovarja na aktualne potrebe v družbi.

Študentke in študentje, ki so zaključili ta magistrski program (še posebej tisti, ki so sodelovali v projektu praktičnega učenja za delo z družinami s številnimi izzivi), so opremljeni z znanjem, ki ga delodajalci (predvsem centri za socialno delo) prepoznajo kot zelo dragocenega. Ta znanja pogosto predstavljajo prednost pri izboru kandidatov za zaposlitev.

b) Na kratko povzemite ključne prednosti in pomanjkljivosti, ki izhajajo iz rezultatov študentskih anket.¹

Iz pregleda rezultatov študentskih anket izhaja:

- Prednosti:

- Poglobljanje znanja iz dodiplomskega študija na način, da povečuje kompetence in omogoča novo izkušnjo o pomenu socialnodelovnega znanja in o procesih socialnega dela za praktično delo z družino.
- Nove teme prinašajo novo učenje, novo znanje, a poudarek ostane na pomenu ravnanja, na pomenu procesov.
- Študentje cenijo, da učiteljice vnašajo praktične izkušnje in v delavnicah omogočajo soočanje s konkretnimi problemi.

- Pomanjkljivosti:

- Študentje so izrazili željo, da bi pridobili več kompetenc, čemur pritrjujemo, a ugotavljamo, da je ta »več« pogosto razumljen kot več znanja o terapevtskem ravnanju, kar ni cilj programa.
- Slabše ocene prakse v primerjavi s študijskim letom 2015/16 (nezadovoljstvo s t.i. klasično obliko opravljanja prakse in mentoriranja – o tem razpravljamo v nadaljevanju pri točki c)v. in 6.

Menimo, da mora program prispevati k razumevanju posebnosti procesov socialnega dela. Iz študentskih anket je razvidno, da program to omogoča.

c) *Ocenite, kako spodaj zapisane aktivnosti učinkujejo na uspešnost in učinkovitost študija:*

- i. *Spremljanje populacije študentov na ravni študijskega programa (razpis, vpis, prehodnost, povprečno število opravljenj izpitov po predmetih in po opravljenih drugih učnih enotah, opravljen obseg raziskovalnega dela po letnikih, zaključek študija). Podatki so na voljo na Portalu UL² in pri študijskih informatikah članic.*

V letu 2016/2017 je bila posebnost izvajanja programa ta, da je bil na FSD to edini magistrski program, ki smo ga izvajali redno in smo se zato odločili za povečan razpis vpisnih mest na 60 študentov. Zanimanje je bilo zelo veliko in kljub povečanemu številu vpisnih mest polovice prijavljenih kandidatov nismo mogli sprejeti.

Nekaj več kot 60 študentov je bila nova izkušnja v izvajanju programa (do lani smo imeli največ 45 vpisanih), saj je bilo težje z vsako študentko oz. študentom vzpostaviti individualni stik, individualno načrtovati delo in podpirati pri opravljanju študijskih obveznosti. Kljub temu so bila naša prizadevanja usmerjena v zagotavljanje tovrstne podpore za tiste študente, ki so potrebovali več osebne pristopa v načrtovanju dela.

---

¹ Pri 1. in 2. stopnji študija: anketiranje o predmetih, splošnih vidikih študijskega procesa, o obvezni študijski praksi. Pri 3. stopnji študija: anketa po prvem in drugem letniku študija.

² Na Portalu UL je so na voljo podatki: št. vpisanih študentov, prehodnost med letniki (za študijsko leto nazaj), število diplomantov (za študijsko leto nazaj), povprečno število opravljenih KT po ECTS na študijsko leto na študenta.

Posebna okoliščina tega študijskega leta je bila tudi ta, da smo prenavljali prostore FSD in smo morali precej prilagoditi izvajanje programa: vsa predavanja so potekala strnjeno, večinoma ob petkih popoldne in sobotah ves dan.

Za vse študentke in študente smo še vedno poskrbeli, da so v času izvajanja predmetov sproti obveščeni o tem, kakšen je njihov napredek oz. tudi obratno, kadar se zgodi, da je napredek nezadosten za uspešno dokončanje predmeta. Študentje spremljajo svoj napredek preko e-referata (visokošolskega informacijskega sistema) pri nosilcih posameznega predmeta. Sistem omogoča statistiko posameznega izpitnega roka, ki zajema število vseh prijav, število ocenjenih študentov, število odprtih prijav, število študentov, ki niso pristopili k izpitu, število pozitivno ocenjenih študentov (izračun tudi v %), povprečno oceno pozitivno ocenjenih študentov in standardni odklon pozitivno ocenjenih študentov.

Študentje so v programu izpite uspešno opravljali pri vseh predmetih. Povprečno število opravljanj po predmetih je 1,05.

Program je zasnovan tako, da ob izvajanju predvidenega programa vzporedno študentje pripravljajo magistrsko nalogo. Vsak študent je tako vključen v proces raziskovanja, povezan s temo magistrske naloge.

Ker je magistrski program enoleten, ne spremljamo prehodnosti v višji letnik. Študente pa že ob začetku študija spodbujamo k pripravi magistrskega dela (v okviru predmeta Praktikum je del ur namenjenih pripravi predloga za magistrsko delo, seminarske naloge pri nekaterih predmetih so lahko povezane s temo načrtovane raziskave za magistrsko delo ipd.)

V preteklih letih opazamo, da narašča število uspešno zaključenega študija. V študijskem letu 2015/16 je program 2. stopnje Socialno delo z družino zaključilo 24 kandidatov in kandidatk. V študijskem letu 2016/17 pa 54 kandidatov in kandidatk.

- ii. *Spremljanje in zagotavljanje kakovosti pedagoškega procesa (na ravni posameznih predmetov oz. učnih enot, ter medpredmetnega povezovanja, pri zagotavljanju ustrezne povezave med pričakovanimi kompetencami študentov, načinom učenja in poučevanja in načinom preverjanja in ocenjevanja znanja, glede na predvideno obremenitev študentov pri posameznem predmetu ovrednoteno s kreditnimi točkami po ECTS³, glede na različne oblike študija in potrebe študentov, njihovo zavzetost za študij in pridobivanje kompetenc, itd.).*

Za spremljanje in zagotavljanje kakovosti pedagoškega procesa skrbi vsaka nosilka predmeta individualno. Učiteljice za svoje predmete izvedejo evalvacijo ob zaključku predmeta (za ta namen uporabljajo različne sisteme, pogosto je to različica SWOT analize).

Pogovori o kakovosti programa potekajo večinoma znotraj rednih mesečnih srečanj Katedre za teorije in metode pomoči, saj je večina nosilcev predmetov magistrskega programa Socialno delo z družino del omenjene katedre. Sodelovanje pri izvedbi programa je redna delovna tema sestankov. Razprave se nadaljujejo tudi tedensko med posameznimi nosilkami predmetov, kjer gre za usklajevanje vsebin predavanj in vaj, prakse ipd. Z nosilkami, ki niso članice katedre, informacije izmenjujemo večino preko elektronske pošte

V študijskem letu 2016/17 zaradi prenove fakultete in izvajanja programov na različnih fakultetah nismo imeli skupnih sestankov skrbnikov magistrskih programov in izvajalk programa Socialno delo z družino. Vsa dogovarjanja so potekala preko elektronske pošte. Imeli pa smo dev strateški konferenci vseh zaposlenih na FSD in smo razpravljali tudi o kakovosti izvajanja magistrskih programov.

---

³ V kolikor rezultati študentske ankete pri predmetu pokažejo bistveno odstopanje od predvidene obremenitve s KT po ECTS, predlagamo, da dodatno ugotovite ustreznost ovrednotenja predmeta. Pri tem vam je lahko v pomoč sledeč pristop »[STUDENT WORKLOAD, TEACHING METHODS AND LEARNING OUTCOMES: THE TUNING APPROACH](#)«.

V informacijskem sistemu VIS študentje izpolnijo ankete o kakovosti. Rezultate dobijo vsak posamezen učitelj in dekanja. V primeru večjih odstopanj rezultatov anket, dekanja opravi pogovor z učiteljem ali sodelavcem ter se individualno dogovori o potrebnih spremembah.

V letu 2017/18 bomo imeli na FSD posvetovalni obisk UL in bomo posebno pozornost namenili tudi notranjemu sistemu kakovosti ter kakovosti izvajanja študijskih programov. Pričakujemo, da bomo pričeli razvijati sistem za spremljanje kakovosti v smeri še bolj sistematične podpore za zagotavljanje kakovosti študijskega procesa.

- iii. *Podpora za internacionalizacijo študija (pripravo domačih študentov za delovanje v mednarodnem prostoru, vključevanje tujih študentov v študijski program) in spremljanje internacionalizacije študijskega programa. Podatki so na voljo na Portalu UL⁴.*

V okviru magistrskega programa skrbimo za mednarodno sodelovanje in razvijanje vsebin, ki so aktualne za evropski prostor. V preteklem letu smo sodelovali v mednarodnem projektu LIFE (Erasmus+), ki je namenjen razvijanju programov za pomoč družinam s številnimi izzivi. Vsebine, ki jih razvijamo, vnašamo v študijski program.

V program vključujemo tudi tuje študente. V študijskem letu 2016/17 je ena redna tuja študentka opravila celoten program na FSD.

Ena naša študentka je en semester študija opravila v tujini (program Erasmus izmenjave)

Erasmus izmenjavo na podiplomskem študiju smo šele pričeli razvijati in posledično še nimamo veliko izmenjav (na dodiplomskem študiju imamo zelo dobro razvit program in veliko število izmenjav). Srečujemo se s problemom organiziranja podiplomskega študija za Erasmus študente, ker je težko zagotoviti izvajanje predmetov v angleškem jeziku. Naši visokošolski učitelji že za predmete na dodiplomskem študiju opravljajo dvojno delo (predavajo predmet za slovenske študente in posebej za Erasmu študente v angleškem jeziku). Izziv za prihodnost je najti systemske rešitve, ki bodo podprle razvoj Erasmus programa na podiplomskem študiju in ne bodo preobremenile zaposlenih. Te je ena od tem, ki jo nameravamo odpreti v okviru posvetovalnega obiska.

- iv. *Nudenje podpore, spodbujanje študentov pri študiju (tutorstvo, spodbuda za mobilnost, podpora pri naboru izbirnih predmetov, vključitvi v praktično, raziskovalno, umetniško delo, projekte, naslavljanje različnih potreb študentov, itd.).*

Sodelovanje s študenti med izvajanjem programa je bilo v študijskem letu 2016/17 intenzivno. Poleg organiziranih oblik dela smo zagotovili možnost individualnih konzultacij ali prilagojenega načina dela za tiste, ki zaradi določenih ovir programa niso mogli obiskovati v predvidenem obsegu.

Posebnost programa je, da ob ostalih predmetih predstavlja Praktikum – terensko delo osrednjo, povezovalno vlogo programa, s katerim smo tudi v študijskem letu 2016/17 prispevali k procesu uspešne izvedbe in zaključku študijskega programa. Študentje so bili v okviru tega predmeta vključeni v praktično delo, nekateri tudi v projektno delo, saj smo kljub zaključku financiranja

---

⁴ Na Portalu UL so na voljo podatki: število vpisanih tujih študentov na programu, število študentov na izmenjavi na članici, število predmetov v tujem jeziku na članici.

projekta »Pomoč družinam v skupnosti« celo študijsko leto nadaljevali s projektom. V okviru omenjenega predmeta so študenti naredili tudi idejni osnutek magistrske raziskave in na kontaktnih urah poročali o svojem napredovanju.

V letu 2016/17 študentje še niso imeli organiziranega tutorstva, smo pa v letu 2017/18 vzpostavili sistem tutorstva na FSD tudi za podiplomske programe.

Študentje so v okviru programa povabljeni na Erasmus izmenjavo, ki lahko zaradi enoletnega študija traja praviloma en semester. O programu študija v tujini se mora študentka dogovoriti s skrbnico programa.

- v. *Praktično usposabljanje študentov, v kolikor je del študijskega programa (ustreznost vsebine, obsega, organizacije prakse glede na pričakovane kompetence diplomanta, povratne informacije udeležencev, kakovost mentorstva, itd.).*

Praktično usposabljanje ima v programu osrednje mesto, saj smo program načrtovali in izvajali tako, da je Praktikum-terensko delo povezovalni predmet. Skozi ta predmet preverjamo tudi horizontalno koherentnost programa, ki je zasnovan tako, da lahko študent/študentka integrira teoretsko znanje, pridobljeno v programu, skozi konkretne praktične izkušnje (večinoma) samostojnega dela, za katerega prejme intenzivno podporo znotraj malih mentorskih skupin in hkrati pri vsakem predmetu programa, pri katerih lahko študentje neposredno naslavljajo aktualna vprašanja povezana z integriranjem teorije in prakse ter razvijanjem novega znanja.

V letu 2016/17 smo imeli zaradi večjega vpisa študentov praktično usposabljanje organizirano na različne načine: projektno delo v sodelovanju z ZPM Moste-Polje (samostojno delo z družino pod mentorstvom v malih mentorskih skupinah), projektno delo v sodelovanju z drugimi učnimi bazami, klasična oblika praktičnega usposabljanja (razpisana prosta mesta na učnih bazah pod mentorstvom mentorice na učni bazi in mentorice na FSD). Študentje so morali opraviti najmanj 80 ur praktičnega usposabljanja (lahko strnjeno v dveh tednih, lahko organizirano skozi celotno študijsko leto).

Cilj programa je čim večjemu številu študentov omogočiti praktično usposabljanje v obliki samostojnega dela pod intenzivnim mentorstvom v malih skupinah na FSD (do 5 študentov). Ker smo v študijskem letu 2015/16 zaključili s projektom, ki nam je omogočil delo v malih mentorskih skupinah, je bilo odprto vprašanje, kako zastaviti prakso v študijskem letu 2016/17. Zaradi izražene želje s strani študentov in potreb družin po nadaljevanju projektne dela, smo tudi v tem letu nadaljevali s takšnim načinom dela. Mentorice so ga opravljale večinoma prostovoljno. Imeli smo še več vključenih študentk in študentov in vzpostavili smo sodelovanje z novimi učnimi bazami. V takšni obliki praktičnega usposabljanja je v letu 2016/17 sodelovalo kar 25 študentk in študentov, sodelovali so z družinami preko različnih organizacij: ZPM Moste Polje, različni centri za socialno delo, Osnovna šola Polje, mladinski center.

Ocenjujemo, da je oblika praktičnega usposabljanja v okviru projektne dela zelo ustrezna. Menimo pa, da praktično usposabljanje v t.i. klasični obliki, ki poteka zgolj kot opazovanje strokovne delavke pri delu, ni ustrezen način za doseg ciljev programa. Ker vsem študentom zaradi številčnosti vpisa in omejenih možnosti mentoriranja nismo mogli zagotoviti projektne dela (nekateri študentje se za takšno obliko tudi niso želeli odločiti), smo jim omogočili tudi t.i. klasičen način opravljanja prakse. Večina teh študentov ni pridobila pomembnih izkušenj samostojnega dela, ki so na 2.stopnji študija zelo pomembne za bodoče socialne

delavke in socialne delavce. Temu pripisujemo tudi nižje evalvacijske ocene pri predmetu, ki se nanašajo predvsem na izkušnje študentov v klasični obliki praktičnega usposabljanja (tu so tudi mentorske skupine potekale v večji skupini).

Izziv za študijsko leto, ko bomo znova izvajali program, je omogočiti projektno delo vsem študentom in najti načine, kako zagotoviti mentorsko podporo v malih mentorskih skupinah (do 5 študentov), kar je ključno za reflektivni način učenja. Izziv je zagotoviti dovolj učnih priložnosti (družin, s katerimi bodo študentje lahko sodelovali) in predvsem poiskati možnosti za financiranje mentorice za njihovo delo.

- vi. *Spodbujanje strokovnega razvoja zaposlenih (akademsko, strokovno osebje) in sodelujočih, ki izvajajo, podpirajo študijski program (zagotovitev usposabljanj, mobilnosti, spremljanje razmerja med raziskovalno in pedagoško obremenitvijo, vpliv organizacijske kulture, zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih na izvedbo študijskega programa⁵, ustreznost mentorjev na doktorskem študiju, itd.) in zagotavljanje ustrezne kadrovske strukture zaposlenih, sodelujočih.*

Zaposleni na fakulteti se lahko udeležujejo raznih seminarjev s področja dela, ki ga opravljajo (npr. v študijskem letu 2016/17 se je npr. ena od izvajalk udeležila seminarja, povezanega s predmetom programa – K rešitvi usmerjen pristop). Učiteljski kader in raziskovalci sodelujejo na različnih mednarodnih in domačih konferencah. Stalno dopolnjujemo tudi fond knjižničnega gradiva.

Zaposleni imamo vsako leto možnost Erasmus izmenjav, ki se jih redno udeležujemo, kar prispeva k strokovnemu razvoju kadrov. Sodelujemo tudi v mednarodnih projektih. Aktualni mednarodni projekt LIFE predstavlja priložnost za izmenjavo dobrih praks na področju socialnega dela z družinami, ki se srečujejo s številnimi izzivi. Dosedanje izkušnje so pokazale, da smo v okviru magistrskega programa Socialno delo z družino (in projekta, ki smo ga v programu razvili - Pomoč družinam v skupnosti) v vrhu evropskih držav glede razvitih konceptov dela z družinami.

4. OCENA DOSEGANJA CILJEV PROGRAMA IN KOMPETENC DIPLOMANTA

Na kratko ocenite doseganje temeljnih ciljev študijskega programa in kompetenc diplomanta.

Splošno oceno študentov naše fakultete, da ob zaključku študija menijo, da imajo premalo kompetenc, razumemo za naše predmetno področje tudi kot nejasno definicijo, kaj kompetence so. Naš cilj je oz. kompetenca, ki želimo, da bi jo študentje usvojili, je znanje za soustvarjanje v procesih podpore in pomoči z družinami s številnimi izzivi. Naša teza je, da večina študentov ob zaključku našega programa to znanje ima, a prav to kompetenco vrednoti prenizko. Gre je znanje, ki študente vedno znova izpostavi negotovosti in jim postavlja nalogo, da podporo in pomoč vsakič na novo ustvarijo. Teza, ki je še nismo preverili je, da več kompetenc (kot so to opredelili študentje v študentskih anketah) pomeni recepte, ki jih v socialnem delu ni in jih ne sme biti.

Študentje, ki so sodelovali v projektne delu v okviru Praktikuma, so poročali o tem, da se počutijo opremljeni za poklic, da so pridobili veliko kompetenc za socialno delo z družino. V okviru projektne dela in podpore v malih mentorskih skupinah so dobili izkušnjo, kaj procesi socialnega dela zares pomenijo v praksi, kako lahko uporabijo znanje in vzdržijo negotovost soustvarjanja zelenih sprememb skupaj z ljudmi, ki potrebujejo pomoč. To je cilj, ki ga želimo doseči za več študentov, vključenih v program.

---

⁵ Spremljanje zadovoljstva zaposlenih na UL.

5. VKLJUČEVANJE DELEŽNIKOV

Katere deležnike in na kašen način ste vključili v pogovore, načrtovanje ukrepov, spremljanje njihovega uresničevanja, pripravo samoevalvacijskih poročil na ravni študijskega programa (VŠ učitelje in sodelavce, mentorje, študente, alumni, strokovne sodelavce, zunanje sodelavce, delodajalce (tudi v povezavi s praktičnim usposabljanjem), druge deležnike/širše okolje)?

5.1. VŠ učitelje in sodelavce: Učitelji in sodelavci lahko na sestankih, ki jih imamo na fakulteti, poročajo o morebitnih težavah, ovirah in tudi o primerih dobrih praks. Poleg omenjenih sestankov katedre so to tudi redni sestanki, ki potekajo na fakulteti in strateška konferenca (v študijskem letu 2016-17 smo imeli dve strateški konferenci na temo prenove programov). Z izvajalkami in izvajalci programa poteka redno sodelovanje tudi preko elektronske pošte.

5.2. Študente: Študentke in študenti imajo možnost podajanja predlogov tako v okviru predmetov posameznim učiteljem in sodelavcem, kot tudi v okviru študentskega sveta s pobudami, ki se vežejo na organizacijske ali vsebinske vidike.

5.3. Strokovne sodelavce: Sodelavka iz referata sodeluje na večini sestankov skrbnikov magistrskih programov. Sprotno opozarja na morebitne težave glede tehnične izvedbe programa. Spremlja in posreduje podatke o številu vpisanih študentov in o številu študentov, ki so zaključili študij.

5.3. Zunanje sodelavce: Zunanji sodelavci podobno kot učitelji posredujejo informacije o morebitnih pomanjkljivostih ali prednostih (dobrih praksah) programa.

5.4. Delodajalce: Delodajalci neposredno niso vključeni. Vodstvo ima občasne pogovore s predstavniki raznih organizacij (npr. Socialna zbornica Slovenije, Skupnost centrov za socialno delo ipd.), kjer si izmenjajo podatke o potrebnih kompetencah zaposlenih na področju socialnega varstva in na drugih področjih, kjer se še zaposlujejo naši diplomanti 2. stopnje, kot sta vzgoja in izobraževanje in zdravstvo. V zadnjem letu so se na nas obrnili direktorji nekaterih centrov za socialno delo, ki so želeli poglobiti sodelovanje z nami na način, kot smo ga razvili v okviru projekta »Soustvarjanje pomoči družinam v skupnosti«. V okviru projekta LIFE so nekateri delodajalci vključeni v forum deležnikov, kjer lahko podajajo predloge glede programa izobraževanja.

5.5. Druge deležnike/širše okolje

Izvajalci študijskega programa 2. stopnje Socialno delo z družino se vključujemo v razpravo v širšem družbenem kontekstu, kjer sodelujejo še drugi deležniki. Jeseni 2016 smo npr. v okviru kongresa socialnega dela organizirali veliko okroglo mizo na temo reorganizacije centrov za socialno delo, kjer smo razpravljali tudi o potrebnih kompetencah za strokovno socialno delo, prav tako smo se udeležili okrogle mize na temo organizacije študijske prakse. Na obeh okroglih mizah so sodelovali predstavniki vlade, delodajalcev, socialni delavci in socialne delavke, študentke in študenti ipd. V okviru projekta LIFE so deležniki vključeni v forum deležnikov, kjer lahko podajajo predloge glede programa izobraževanja.

6. PREGLED REALIZACIJE UKREPOV IN PREDLOG IZBOLJŠAV

Na kratko povzemite najbolj pereče teme, ki ste jih v predhodnem študijskem letu obravnavali na srečanjih, kjer se izvajalci med seboj (ali z deležniki) pogovorite o vsebini in kakovosti izvedbe programa. Na kratko dopišite ukrepe, ki ste si jih zadali. Katere od zadanih ukrepov ste uspeli realizirati, katerih ne? Kje so bile ovire pri slednjih in kako lahko te naslovite v prihodnje, v kolikor so ti še relevantni?

V samoevalvacijskem poročilu za leto 2015-16 smo zapisali:

»V magistrskem programu Socialno delo z družino je poudarek na sodelovanju z družinami, na podpori in pomoči družinam – v posebnem družinskem kontekstu. Praksa socialnega dela delo z družino zajema velik obseg izredno kompleksnih nalog družin s številnimi izzivi, ki zahtevajo poglobljanje posebnih znanj, ki usposobijo socialne delavke in socialne delavce za sodelovalno socialno delo na način kompleksne mobilizacije družine same. Zato je potreben poseben program, ki je namenjen prav poglobljanju znanja za to zahtevno področje socialnega dela. To potrjujejo tudi zahteve iz prakse, ki potrebuje ta znanja. Menimo, da v programu odlično odgovarjamo na te potrebe.

Močna plat programa je zagotovo možnost sodelovanja velikega števila študentov (preko 40 v dveh letih) v projektnem delu (»Soustvarjanje pomoči družinam v skupnosti« (NFM projekt)), ki smo ga umeščali v predmet praktikum in z medpredmetnim sodelovanjem praktično v vse ostale predmete.

Močne točke glede kakovosti programa Socialno delo z družino so tudi v tem, da daje možnost poglobljanja temeljnih znanj socialnega dela, ob tem pa tudi tistim študentom, ki prihajajo iz drugih programov, omogoča osvojiti ključne kompetence za socialno delo.

V okviru praktikuma lahko študenti naredijo sintezo vsebin, ki so ključne za raziskovalno in praktično delo z družinami, ob usmerjanju in stalni refleksiji mentorice/mentorja in samorefleksiji študentke/študenta. Pomemben vidik kakovosti predstavljata izmenjava izkušenj (praktičnih, raziskovalnih) študentov ob vodenih pogovorih in refleksijah. Na ta način namreč študentke in študenti povežejo praktična in teoretska znanja.

Izziv zagotavljanje kakovostnega programa v prihodnje je uvesti način podpore študentkam in študentom v malih mentorskih skupinah, ki smo ga razvili v okviru projektnega dela, v reden izobraževalni program. Prav tako izziv vidimo v iskanju možnosti za sodelovanje v malih mentorskih skupinah z mentoricami in mentorji iz učnih baz.

Zaradi pozitivnih evalvacij študentk in študentov in mnenja izvajalk in izvajalcev, da je magistrski program Socialno delo z družino dobro oblikovan, smo ob oddaji vloge za ponovno akreditacijo programa uvedli le manjše vsebinske spremembe (osvežitve vsebin, spremembe naslova predmeta, razporeditev kontaktnih ur ipd.). Tudi ob tokratni samoevalvaciji smo mnenja, da je program dobro oblikovan in da ga je potrebno ohraniti. Največji izziv je varovanje podpore študentkam in študentom za samostojno delo v praksi v malih mentorskih skupinah (do 5 študentk in študentov), ki se ob zaključku projekta »Soustvarjanje pomoči družinam v skupnosti zaključuje« zaključuje, je pa ključna za strokovno in osebno rast magistrskih študentov. V prihodnosti želimo razvijati sodelovanje v malih mentorskih skupinah skupaj z mentoricami in mentorji iz učnih baz.«

Ker smo v samoevalvacijskem poročilu 2015/16 zaključili, da posebnih ukrepov (razen zagotavljanja praktičnega učenja v malih mentorskih skupinah) zaradi ustreznosti programa ni potrebnih, jih nismo sprejeli.

Glede zagotavljanja praktičnega učenja v malih mentorskih skupinah smo bili v študijskem letu 2016/17 le deloma uspešni. V takšno obliko dela smo lahko vključili 25 študentov, ostali so opravljali prakso po klasičnem načinu (na učnih bazah, s podporo v večjih mentorskih skupinah).

Na podlagi opravljanje samoevalvacije predlagamo naslednje ukrepe za prihodnje leto izvajanja programa:

- **Še vedno iskati možnosti, da bi lahko vsem vpisanim študentom omogočili projektno praktično učenje v malih mentorskih skupinah.**
- **Koncept kompetenc na novo definirati skupaj s študenti. To bi bilo najboljše narediti v okviru na novo definiranega praktikuma, kjer bi vsi vpisani imeli možnost projektnega dela v malih mentorskih skupinah.**
- **Sedaj, ko prostorski pogoji to omogočajo, skrbeti za skupne sestanke skrbnikov magistrskih programov in sestanke vseh izvajalcev magistrskega programa Socialno delo z družino, na katerih lahko skupaj razmišljamo o razvijanju programa, medpredmetnemu povezovanju, o novem definiranju kompetenc ipd.**
- **Razvijati možnosti za Erasmus izmenjavo tudi na 2. stopnji študija. Poiskati sistemske rešitve za izvajanje predmetov v angleškem jeziku za tuje študente, ki ne bi pomenile preobremenitve zaposlenih.**

Univerza
v Ljubljani Fakulteta
za socialno delo

**Samoevalvacijsko poročilo za študijski program 2. stopnje za študijsko leto
2016/17**

Socialno delo

Pripravila:
doc. dr. Lea Šugman Bohinc

Ljubljana, 15. 1. 2018

1. SPLOŠNI PODATKI O ŠTUDIJSKEM PROGRAMU

- a) Ime študijskega programa: **SOCIALNO DELO**
- b) Ime članice/članic, ki sodelujejo pri izvedbi študijskega programa: **Fakulteta za socialno delo**
- c) Podatki o skrbnici študijskega programa (ime, priimek in naziv): **doc. dr. Lea Šugman Bohinc**

2. TEMELJNI CILJI ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA IN PRIČAKOVANE KOMPETENCE DIPLOMANTOV

Vnesite opredeljene temeljne cilje študijskega programa in pričakovane kompetence diplomantov v obliki, kot so akreditirani. Zapis služi izhodišču za razmislek.

Temeljni cilji študijskega programa so:

1. Omogočiti študentkam in študentom spoznavati temeljne vrednote, koncepte, načela, mandate, metode in teorije socialnega dela na področju vzgoje in izobraževanja.

2. Usposobiti študentke in študente v temeljnih spretnostih, metodah in postopkih socialnega dela in jih usposobiti za samostojno svetovalno delo v vzgoji in izobraževanju, raziskovalno delo v socialnem delu.

3. Omogočiti študentkam in študentom preko angažiranega sodelovanja v akcijskem projektu ustvarjanje praktične integracije oz. sinteze konceptov, metod, spretnosti in etičnega ravnanja.

Prvi in osrednji cilj študijskega programa Socialno delo je nadgrajevanje v dosedanjem izobraževanju osvojenih znanj in spretnosti s potrebnimi kompetencami za socialno delo, še posebej na področju vzgoje in izobraževanja. Slednje obsegajo socialnemu delu lastne teorije, metode in postopke ter spretnosti strokovnega ravnanja in raziskovanja, predvsem pa etično občutljivost in vrednote, s katerimi socialne delavke in socialni delavci pomembno prispevajo k večji socialni pravičnosti in vključenosti, manjšim neenakostim in uspešnemu soustvarjalnemu sodelovanju med akterji v kontekstu vzgoje in izobraževanja, s posebnim poudarkom na svetovalnem delu. Omenjene kompetence vključujejo tudi izbrana pedagoško andragoška, razvojnopsihološka in pedagoškopsihološka znanja in spretnosti njihove uporabe v sodelovanju z različnimi udeleženci vzgoje in izobraževanja.

Realizacija drugega cilja, usposabljanje študentke in študente v temeljnih znanjih, metodah, spretnostih in vrednotah socialnega dela, zlasti na področju vzgoje in izobraževanja, temelji na njihovem spoznavanju v okviru obveznih predmetov pa tudi izbirnih predmetov, predvsem predmetov *Raziskovanje v socialnem delu; Pedagogika in andragogika; Svetovalno delo v vzgoji in izobraževanju*. Naloga študentk in študentov je, da spoznane metode uporabijo pri praktičnem in projektnejem delu ter da jih skupaj z učitelji in mentorji kritično reflektirajo in ovrednotijo. Temeljne in nujne spretnosti socialnega dela so *pogovarjanje (s poudarkom na vidikih pogovora, kot so osebni stik, delovni odnos, hermenevtika, participacija, partnerstvo, kolaboracija, soustvarjanje, dogovarjanje), pogajanje (mediacija, reševanje konfliktov), zapisovanje, grafično beleženje virov življenjskega sveta uporabnika in poročanje, ocenjevanje, in strokovna disciplina*. Poleg tega se bodo študentke in študenti naučili dodatnih spretnosti svetovanja in sodelovanja v svetovalnih timih in skupinskega dela, organiziranja (npr. projektov učenja in pomoči, prostočasnih aktivnosti), raziskovanja in sodelovanja (tudi v mednarodnem kontekstu).

Tretji cilj bodo lahko študentke in študenti uresničili znotraj projektne delo, ki je nosilno sredstvo študija. Namen projektne delo je intenzivno spoznati se z izbranim področjem socialnega dela, spoznavati gradivo predmetov prek izkušnje dela na projektu kot tudi obratno, izkoristiti praktične izzive konkretnega projekta za spoznavanje splošnejših, konceptualnih tem, vprašanj, dilem. Dialog med konkretnim in splošnim, med konceptualnim in izkustvenim, med idealnim in izvedljivim, bo potekal ob načrtovanju, izvajanju, beleženju, analizi, kritični refleksiji in evalvaciji projekta ob upoštevanju participacije vseh projektne akterjev. Praviloma bo na projektnejem delu slonelo tudi magistrsko delo, ki naj bi sintetiziralo

teoretično, normativno, organizacijsko, metodično in metodološko znanje s praktično izkušnjo in ki bo imelo raziskovalne, storitvene in didaktične razsežnosti.

Splošne kompetence si bodo študenti in študentke pridobili skozi študij obveznih predmetov in skozi praktično izvedbo terenskega ter projektnega dela. Med te kompetence sodijo:

1. Poznavanje in razumevanje

- temeljnih vrednot, načel in spretnosti sodobnega participatornega socialnega dela
- teorije, pristopov in metod sodobnega participatornega socialnega dela na področju psihosocialne podpore in pomoči (svetovalnega dela)
- osnovnih družboslovnih in humanističnih teorij in konceptov, ki so ključnega pomena v socialnem delu
- področij socialnega dela, s posebnim poudarkom na področju socialnega dela v vzgoji in izobraževanju
- osnovnih pedagoško andragoških zakonitosti učenja
- osnovnih zakonitosti inkluzivne vzgoje in izobraževanja.

2. Spособnost sinteze

- temeljnih konceptov sodobnega participatornega socialnega dela z načini njihovega udejanjanja v praksi posrednega in neposrednega socialnega dela (zlasti na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovanja, idr. ...)
- pedagoških, psiholoških, socioloških znanj v teorije, metode in postopke socialnega dela
- poznavanja in razumevanja pravnih, ekonomskih, (socialno)političnih in kulturnih dejavnikov življenjskega konteksta ljudi in njihovega udejanjanja v praksi socialnega dela
- različnih teorij v osebne teoretične matrice in pristopov, metod ter tehnik v osebni stil dela oz. sodelovanja.

3. Uporaba

- jezika sodobnega participatornega socialnega dela
- metod in temeljnih spretnosti participatornega socialnega dela
- teorije in konceptov za snovanje akcije (projekta), za razumevanje spodbudnih okoliščin za razvoj procesov sprememb in želenih izidov lastnega dela
- projektnega načina dela
- metod socialnega dela v praktičnem okolju.

4. Kritična refleksija (in dosledna uporaba etike udeležnosti, krepitev moči)

- vloge socialnega dela, porazdelitve družbene moči
- vloge socialne politike v socialnem delu
- vloge socialnega delavca ali socialne delavke z upoštevanjem partnerske vloge uporabnika kot eksperta iz izkušenj
- vpliva šolskega svetovalnega delavca ali šolske svetovalne delavke na vzgojno izobraževalne procese
- lastnih konceptualnih predpostavk, postopkov in strokovnih ravnanj z vidika družbenih in doživljajskih dimenzij
- umeščenosti lastnega raziskovalnega ali razvojnega projekta v pravne in politične okvire
- lastnega sodelovanja v projektu in vzajemnega vpliva med raziskovalcem in raziskovanim sistemom.

5. Zmožnost etičnega ravnanja

- po kodeksu etike socialnega dela
- na način zagotavljanja etike udeležnosti vsem akterjem znotraj interakcije socialnega dela
- v sistemu socialne varnosti
- z vidika družbenih in doživljajskih dimenzij
- v praktični situaciji.

6. Spособnost soustvarjanja inovativnih rešitev osebnih ali kolektivnih stisk, potrebe po opori in pomoči na ravni

- uporabniškega sistema (posameznika, para, družine, skupine, organizacije, skupnosti) in njegovega življenjskega sveta
- metod in postopkov
- organizacije storitev in služb
- konceptov socialne varnosti in politike.

3. SAMOEVALVACIJA VSEBINE IN IZVEDBE ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA

d) *Ocenite ustreznost vsebine študijskega programa in njegovih učnih enot glede na najaktualnejše raziskave oz. umetniške izsledke s področja programa in glede na možnosti za zaposlitev.*

V Sloveniji obstaja profil šolske socialne delavke v šolski svetovalni službi od petdesetih let 20. stoletja dalje. V mednarodnem merilu zahodnih demokratičnih držav, kot sta ZDA in Združeno kraljestvo, pa se socialne delavke in socialni delavci kot odločilni vezni člen med šolo, domom in skupnostjo v šolah zaposlujejo že prek 100 let. Večina držav, v katerih se socialni delavci izobražujejo na visokošolski ravni, ima svojo znanstveno in/ali strokovno revijo Šolsko socialno/svetovalno delo, v Sloveniji izhaja Šolsko svetovalno delo, Ameriško združenje šolskih socialnih delavcev izdaja revijo International School Social Work. Med novejšimi publikacijami na temo izobraževanja, raziskovanja in prakse šolskega socialnega dela v mednarodni primerjavi glej delo avtorja W. Hong Chui (ur.), 2013, School Social Work: Current Practice and Research, New York, Nova Science Publishers, Inc., in sicer za kontekst ZDA, Kanade, Kitajske in nekaterih drugih azijskih držav ter Avstralije in Nove Zelandije. Za področje Evropske unije med najnovejšimi članki glej C. Isaksson in S. Sjöström, 2016, Looking for 'social work' in school social work, European Journal of Social Work, 20, 2: 191-202). V ZDA ima večina zaposlenih šolskih socialnih delavk magistrsko izobrazbo, v EU pa ali diplomu 1. ali 2. stopnje. Med novejšje slovenske raziskave prispevka šolskega socialnega dela v osnovni šoli sodi razvojno raziskovalni projekt Pedagoške fakultete in Fakultete za socialno delo Univerze v Ljubljani *Strokovne podlage za nadaljnji razvoj in uresničevanje Koncepta dela »Učne težave v osnovni šoli«* s podprojektom FSD *Soustvarjanje učenja in pomoči*, 2008-2011 (Šugman Bohinc, ur., 2011, Učenci z učnimi težavami : Izvirni delovni projekt pomoči). Da v Sloveniji obstaja interes za izobraževanje iz socialnega dela v vzgoji in izobraževanju, priča tudi večletna izkušnja s programom 2. stopnje Socialno delo, v katerem je bil vpis v modul Socialno delo v vzgoji in izobraževanju v primerjavi z drugima dvema moduloma vsa leta najvišji, tako da smo postopoma ukinili najprej vpis v en, nato pa še drugi modul in z reakreditacijo programa v 2015-2016 ohranili le še omenjeni modul, ki smo ga nato prvič (in zadnjič) razpisali v 2016-2017.

V aktualnih družbenih razmerah v Sloveniji, EU in večjem delu globaliziranega sveta vidimo slovensko zaposlitveno politiko, ki iz različnih varčevalnih razlogov vodi v izključevanje profila socialnega delavca iz šolske svetovalne službe, kot problematično in strokovno nedopustno. Glavni razlog je namreč nezmožnost poučevanja v razredu, ki je vezano na bolniške in druge odsotnosti učiteljev, ki potrebujejo nadomeščanje. Zaposlovanje socialnih delavk in delavcev na področju vzgoje in izobraževanja je ne le ožjega strokovnega, temveč tudi širšega nacionalnega pomena, saj je mreža vzgojno izobraževalnih institucij in z njo mreža psihosocialnih virov (po)moči dostopna vsakemu otroku in mladostniku, prek njih pa njihovim staršem in svojem ter skrbnikom in širši skupnosti. Ker socialno delo (za razliko od psihologije, pedagogike in teologije) ni predmet, ki bi ga poučevali v srednji ali osnovni šoli, v dosedanjih predmetnikih nismo imeli tovrstnega didaktičnega predmeta in naši diplomanti ne pridobijo profesorskega naziva. Formalno gledano na nobeni stopnji študija socialnega dela študenti ne osvojijo specifičnih kompetenc za poučevanje učencev v razredu, vendar - razen za poučevanje v razredu - osvojijo vse potrebne kompetence za svetovalno delo z učenci, starši, učitelji, vodstvom in skupnostjo, v marsikaterih kompetencah pa so celo bolj izobraženi in usposobljeni kot drugi profili, ki se zaposlujejo v šolski svetovalni službi. A ker Zakon o organizaciji in financiranju v vzgoji in izobraževanju (ZOFVI-NPB) v 100. členu določa, da je pogoj za zaposlitev na tem delovnem področju pedagoško andragoška izobrazba, si jo morajo naši diplomanti in diplomantke (1. in) 2. stopnje študija dodatno pridobiti. Da bi jim omogočili (potencialno) priznanje dodatnih

zahtevanih vsebin, smo temu ustrezno vsebinsko prilagodili zadnjo reakreditirano različico programa 2. stopnje Socialno delo (2015). Odgovor na to točko samoevalvacijskega poročila lahko sklenemo z ugotovitvijo, da je v letu 2016-2017 prvič v reakreditirani obliki izvajani program 2. st. Socialno delo bolj odgovor FSD na aktualne, za socialne delavce in uporabnike njihovih storitev (učence, njihove starše, strokovne delavce itn.) nenaklonjene zaposlitvene razmere, kot pa izraz uspešnega zaposlovanja v vzgoji in izobraževanju.

Magister in magistrica socialnega dela sta kompetentna za uresničevanje svojega osnovnega poslanstva na področju vzgoje in izobraževanja: varovati in krepiti obstoječe vire vseh akterjev v vzgoji in izobraževanju za uresničevanje ciljev sistema ter podpirati vse udeležence in jim pomagati v primeru najrazličnejših psihosocialnih stisk in težav, zaradi katerih ne zmorejo dovolj uspešno in učinkovito uresničevati svojih osebnih, družinskih, a tudi vzgojno izobraževalnih in širših skupnostnih ciljev.

e) Na kratko povzemite ključne prednosti in pomanjkljivosti, ki izhajajo iz rezultatov študentskih anket.⁶

Leta 2016 reakreditirani program Socialno delo je rezultat sprememb, ki smo jih uvedli za namene izboljšanja tega programa na podlagi več zaporednih samoevalvacij njegove prejšnje različice - ukinili smo dva od prvotno treh modulov, ker za enega med študenti ni bilo dovolj zanimanja, predmete drugega pa smo omejili na prenovljeni diferencialni program za vpis na drugostopenjske programe. Ker smo ugotovili, da pri predmetu Praktikum študentje in študentke potrebujejo več časa za izvedbo načrtovane aktivnosti, smo povečali število kreditnih točk pri predmetu z 8 na 10 KT. Ker smo želeli ohraniti enak delež izbirnosti programa, smo ustrezno zmanjšali število kreditov pri dveh predmetih - Pedagogika in andragogika ter Raziskovanje v socialnem delu – s 6 na 5 KT. Da bi v program vključili čim več vsebin, potrebnih za priznanje pedagoško andragoške izobrazbe (omenjene v uvodu k tej točki poročila), smo (namesto predmeta, ki smo ga premestili v diferencialni program) uvedli nov izbirni predmet Inkluzivno vzgojno-izobraževalno delo, ob njem pa še drugi novi izbirni predmet Socialno delo v mednarodnem kontekstu, ki je tudi v mednarodnem merilu inovacija, saj v njem sodeluje pet evropskih univerz oz. visokošolskih ustanov za socialno delo.

Analiza podatkov študentskih anket za program Socialno delo za študijsko leto 2016-2017 kaže, da so v povprečju ocene za vse postavke glede predmetov, ocenjene pred izpitom in po njem, **višje od povprečja** vseh programov 1. in 2. st. na FSD (94 predmetov), kar je ob dejstvu, da je to edini v študijskem letu 2016-2017 izredno izvajani študijski program na FSD, zelo dobra novica. Vsa leta izvajanja izrednega študija smo namreč učiteljice na FSD nezadovoljne z nizkim številom kontaktnih ur, toliko bolj, ker so študentke in študenti najbolj prikrajšani za izkustveni del – urjenje v spretnostih strokovnega ravnanja, za katerega nam redno zmanjka potrebnega časa.

Študentske ocene programa Socialno delo so enake povprečju na FSD glede ustreznosti kreditnega ovrednotenja predmetov (2,9), žal pa tudi v razmeroma nizkem občutku kompetentnosti (3,9), ki ga študenti pridobijo, potem ko so opravili vse študijske obveznosti pri posameznem predmetu. Ta del rezultatov je za nas najbolj zaskrbljujoč in mu nameravamo posvetiti večjo pozornost v tekočem in naslednjih študijskih letih. Menimo, da gre za eno kompleksnejših merjenih spremenljivk in da k njej med drugim prispeva tudi razmeroma nizka poklicna samopodoba naših študentk in študentov ter diplomantk in diplomantov, seveda pa je med eno in drugo spremenljivko vzajemno okrepljujoč, krožni odnos. Tema študentske poklicne samopodobe je ena od tem, s katerimi se ukvarja FSD v okviru projekta t. i. posvetovalnega obiska UL.

Težave z zapolnitvijo vpisnih mest na 5 podiplomskih programih (do 2016-2017) in posledičnim neizvajanjem večine teh programov ter vrsta drugih (zlasti finančnih) razlogov so nas v 2016-2017 vodili k temu, da smo za 2017-2018 zasnovali in že uspešno reakreditirali

---

⁶ Pri 1. in 2. stopnji študija, vendar ne za program Socialno delo, 2. st.: anketiranje o predmetih, splošnih vidikih študijskega procesa, o obvezni študijski praksi. Pri 3. stopnji študija: anketa po prvem in drugem letniku študija.

bistveno bolj prenovljen program 2. stopnje Socialno delo, v katerem smo se vrnili k modulski strukturi, ki nadaljuje logiko izbirnih področij na 1. stopnji študija. Druga izrazita prednost tako prenovljenega programa 2. stopnje pa je to, da gre za redni študij, kar pomeni ustrezen obseg vseh oblik kontaktnih ur, sploh pa izkustvenega urjenja spretnosti ravnanja.

- f) *Ocenite, kako spodaj zapisane aktivnosti učinkujejo na uspešnost in učinkovitost študija:*
- a. *Spremljanje populacije študentov na ravni študijskega programa (razpis, vpis, prehodnost, povprečno število opravljanj izpitov po predmetih in po opravljenih drugih učnih enotah, opravljen obseg raziskovalnega dela po letnikih, zaključek študija). Podatki so na voljo na Portalu UL⁷ in pri študijskih informatikah članic.*

V letu 2016-2017 smo prenavljali novo pridobljene in stare prostore FSD, zato smo morali v celoti prilagoditi izvajanje programa: kot gostje na več članicah Univerze v Ljubljani, na in nekaterih ustanovah (izvajalske ustanove, Fakulteta Sigmunda Freuda) smo vsa predavanja, vaje in seminarji izvedli v strnjeni obliki – v blokih, večinoma ob petkih popoldne in sobotah ves dan, modulske predmete (po 6 v vsakem modulu) na 1. st. študija pa smo izvajali v dvotedenskih blokih. Takšna organizacija izvedbe študijskih programov je imela nekaj pozitivnih učinkih (npr. večja intenzivnost študija v okviru kontaktnih ur), čeprav so prevladovali negativni, ker študenti niso imeli časa za kognitivno in čustveno predelavo učne snovi. Študentske ocene zato v nekaterih postavkah zrcalijo omenjeno posebnost študijskega leta 2016-2017.

Organizacija izvedbe predmetov v blokih je do neke mere olajšala spremljanje učnega napredka študentk in študentov. Sicer pa študentje spremljajo svoj napredek preko e-referata (visokošolskega informacijskega sistema) pri nosilcih posameznega predmeta. Sistem omogoča statistiko posameznega izpitnega roka, ki zajema število vseh prijav, število ocenjenih študentov, število odprtih prijav, število študentov, ki niso pristopili k izpitu, število pozitivno ocenjenih študentov (izračun tudi v %), povprečno oceno pozitivno ocenjenih študentov in standardni odklon pozitivno ocenjenih študentov.

V 2016-2017 se je v program 2. stopnje Socialno delo vpisalo skupno 26 študentov, od tega 9 v dodatni letnik in 17 v prvi in edini letnik programa (v 2015-2016 podobno - 10 v dodatni letnik in 16 v prvi letnik). Študentje so v programu izpite uspešno opravljali pri vseh predmetih. Povprečno število opravljanj po predmetih je 1,13.

Ker je magistrski program enoleten, ne spremljamo prehodnosti v višji letnik. Študente pa že ob začetku študija spodbujamo k pripravi magistrskega dela (v okviru predmeta Praktikum je del ur namenjenih pripravi predloga za magistrsko delo, seminarske naloge pri nekaterih predmetih so lahko povezane s temo načrtovane raziskave za magistrsko delo ipd.).

Program je zasnovan tako, da ob izvajanju predvidenega programa vzporedno študentje pripravljajo magistrsko nalogo. Vsak študent je tako vključen v proces raziskovanja, povezan s temo magistrske naloge.

Čeprav je to ena šibkejših točk naših podiplomskih programov, v preteklih letih vendarle opazamo, da narašča število študentk in študentov, ki uspešno zaključijo študij. V študijskem letu 2015/16 je program 2. stopnje Socialno delo zaključilo 7, v študijskem letu 2016/17 pa 16 magistrskih študentk in študentov (13 študentk in študentov v koledarskem letu 2017).

- b. *Spremljanje in zagotavljanje kakovosti pedagoškega procesa (na ravni posameznih predmetov oz. učnih enot, ter medpredmetnega povezovanja, pri zagotavljanju ustrezne povezave med pričakovanimi kompetencami študentov, načinom učenja in poučevanja in načinom preverjanja in ocenjevanja znanja, glede na predvideno obremenitev študentov pri posameznem predmetu ovrednoteno s kreditnimi točkami po ECTS⁸, glede na različne oblike študija in potrebe študentov, njihovo zavzetost za študij in pridobivanje kompetenc, itd.).*

⁷ Na Portalu UL so na voljo podatki: št. vpisanih študentov, prehodnost med letniki (za študijsko leto nazaj), število diplomantov (za študijsko leto nazaj), povprečno število opravljenih KT po ECTS na študijsko leto na študenta.

⁸ V kolikor rezultati študentske ankete pri predmetu pokažejo bistveno odstopanje od predvidene obremenitve s KT po ECTS, predlagamo, da dodatno ugotovite ustreznost ovrednotenja predmeta. Pri tem vam

Za spremljanje in zagotavljanje kakovosti pedagoškega procesa skrbi vsaka nosilka oz. vsak nosilec predmeta individualno. Učitelji-ce za svoje predmete izvedejo evalvacijo ob zaključku predmeta (za ta namen uporabljajo različne sisteme, pogosto je to različica SWOT analize).

Pogovori o kakovosti programa potekajo večinoma znotraj rednih mesečnih srečanj Katedre za teorije in metode pomoči, saj več nosilcev predmetov magistrskega programa Socialno delo prihaja s te katedre. Posebnost tega programa je precejšnje število zunanjih sodelavcev, in sicer eden za obvezni oz. skupni predmet programa (s FF) in dve sodelavki za dva izbirna predmeta programa (obe s PeF), s čimer želimo prispevati k večdisciplinarni razsežnosti programa, zlasti za namene kasnejšega zaposlovanja v vzgoji in izobraževanju. Z zunanjimi sodelavkam in sodelavcev podatke o poteku in morebitnih posebnostih izvedbe študija izmenjujemo prek telefona in elektronske pošte, le izjemoma na srečanju v živo. Izvedba programa je sicer redna delovna tema sestankov katedre za teorije in metode pomoči, v 2016-2017 smo se med drugim precej posvečali temi fokusov in izvedbe Praktikuma pa tudi temi problemov zaposlovanja socialnih delavcev v vzgoji in izobraževanju in pridobivanju čim več vsebin pedagoško andragoške izobrazbe v okviru našega programa Socialno delo na 1. in 2. stopnji.

Zaradi že omenjene celoletne prenove fakultete in izvajanja programa na različnih gostiteljskih fakultetah v 2016-2017 nismo organizirali skupnih sestankov skrbnikov magistrskih programov in izvajalk programa Socialno delo, temveč smo vse dogovarjanje izvedli prek elektronske pošte. Smo pa organizirali dve strateški konferenci vseh zaposlenih na FSD in na njih med drugim razpravljali tudi o kakovosti izvajanja magistrskih programov.

V informacijskem sistemu VIS študentje izpolnijo ankete o kakovosti. Rezultate dobijo vsi posamezni učitelji in učiteljice ter dekanja. V kolikor študentske ocene predmetov konkretnega učitelja ali učiteljice izraziteje odstopajo od povprečja, dekanja z njim oz. njo opravi pogovor in se dogovori o potrebnih spremembah. O tem, kako natančno dekanja nato spremlja uresničevanje dogovorjenih sprememb, nimamo podatkov, je pa to verjetno področje, ki bi se ga dalo še izpopolniti.

V okviru postopka reakreditacije programa 2. stopnje Socialno delo (kot smo ga izvajali do študijskega leta 2015-2016), še zadnjega nereakreditiranega programa FSD, so nas v začetku novembra 2016 obiskali zunanji evalvatorji iz NAKVIS-a. Pogovarjali so se z različnimi skupinami (poleg pedagoškega in strokovnega kadra tudi z diplomanti, s študenti in predstavniki delodajalcev, učnih baz, mentorjev na učnih bazah in drugimi). Zunanjo evalvacijo smo uspešno prestali, bili pohvaljeni za uspešno izvajanje programa in dobili konstruktivne predloge za njegovo izboljšanje (npr. uvedba formalnega tutorskega sistema, izdelava bolj formaliziranih navodil za izvedbo praktikuma, večja promocija podiplomskih programov FSD v javnosti in njihovo krčenje na manjše število, da jih bomo sploh lahko izvedli).

V aprilu leta 2018 na FSD načrtujemo posvetovalni obisk UL, kjer bomo posebno pozornost namenili tudi notranjemu sistemu kakovosti ter kakovosti izvajanja študijskih programov. Pričakujemo, da bomo pričeli razvijati sistem za spremljanje kakovosti v smeri še bolj sistematične podpore za zagotavljanje kakovosti študijskega procesa. Kot že omenjeno, bo osrednja tema glede kakovosti študijskih programov FSD krepitev in višanje poklicne samopodobe študentk in študentov socialnega dela.

- c. *Podpora za internacionalizacijo študija (pripravo domačih študentov za delovanje v mednarodnem prostoru, vključevanje tujih študentov v študijski program) in spremljanje internacionalizacije študijskega programa. Podatki so na voljo na Portalu UL⁹.*

---

je lahko v pomoč sledeč pristop »[STUDENT WORKLOAD, TEACHING METHODS AND LEARNING OUTCOMES: THE TUNING APPROACH](#)«.

⁹ Na Portalu UL so na voljo podatki: število vpisanih tujih študentov na programu, število študentov na izmenjavi na članici, število predmetov v tujem jeziku na članici.

V okviru magistrskega programa skrbimo za mednarodno sodelovanje in razvijanje vsebin, ki so aktualne za evropski prostor. V 2016-2017 smo še s štirimi evropskimi državami sodelovali pri predmetu Socialno delo v mednarodnem kontekstu (Social work in international context), in sicer s po eno univerzo in fakulteto oz. oddelkom za socialno delo s Finske, Češke, Portugalske in iz Romunije. Izvedba predmeta je potekala v več oblikah, in sicer: online učenje (online uvodno predavanje v živo z možnostjo aktivnega sodelovanja študentov; vnaprej posneta online dostopna predavanja učiteljic in učiteljev pri tem predmetu), online sodelovanje študentov (Facebook, Skype idr.), delovna srečanja študentk in študentov pri izbirnem predmetu v okviru matične fakultete, zaključno intenzivno tridnevno delovno srečanje vseh udeležencev pri tem predmetu aprila 2017 v Lizboni na Portugalskem. Pri tem izbirnem predmetu so sodelovale 4 študentke in 1 (tuji vpisani) študent. O tako zasnovanem skupnem predmetu smo poročali na več mednarodnih konferencah o izobraževanju, raziskovanju in praksi socialnega dela in pritegnili veliko pozitivne pozornosti.

V program vključujemo tudi tuje študente. V študijskem letu 2016-2017 je bila v dodatni letnik vpisana ena tuja študentka, v prvi letnik programa 2. stopnje Socialno delo pa en študent iz tujine (iz Turčije), na način individualnih konzultacij in izpitov je opravil je vse študijske obveznosti in je v procesu zaključevanja magistrskega dela.

Nobeden od domačih študentov ni sodeloval v program Erasmus+ izmenjave, kar je glede na to, da gre za izredni študij, razumljivo. Smo si pa prizadevali ustreči želji vpisanega tujega študenta, da bi študijsko prakso opravil v Združenem kraljestvu, prišli že zelo daleč v postopku, potem pa bili obveščeni, da ta država v svoje programe prakse žal ne sprejema turških državljanov in se je postopek zaključil.

Kar se tiče ponudbe predmetov iz našega programa tujim študentom v okviru programa Erasmus+, nam na FSD za prihodnost ostaja izziv, kako ustvariti takšne systemske rešitve za uresničevanje tega cilja na podiplomskem študiju, ki ne bodo preobremenile zaposlenih. Gre za še eno od tem, ki jih nameravamo odpreti v okviru posvetovalnega obiska UL aprila letos.

- d. Nudjenje podpore, spodbujanje študentov pri študiju (tutorstvo, spodbuda za mobilnost, podpora pri naboru izbirnih predmetov, vključitvi v praktično, raziskovalno, umetniško delo, projekte, naslavljanje različnih potreb študentov, itd.).*

Sodelovanje s študenti med izvajanjem programa v študijskem letu 2016-2017 je bilo primerno okviru tretjinske izvedbe kontaktnih ur in povečanemu deležu samostojnega študija, pri tem pa smo še gostovali na tujih fakultetah, kar je študentom močno otežilo razviti občutek močne pripadnosti FSD. Menim, da smo v opisanih razmerah izkoristili skoraj vse možnosti sodelovanja, se uspešno oprli na življenjsko zrelost in delovno izkušnost študentk in študentov, vpisanih v izredni študijski program Socialno delo, prav vzorno pa je bilo naše intenzivno sodelovanje v okviru že predstavljenega izbirnega predmeta Socialno delo v mednarodnem kontekstu z viškom v našem skupnem potovanju v Lizbono. Primanjkljaj organiziranih oblik dela smo nadomeščali z več individualnih konzultacij. Kolikor smo lahko, smo študentke in študente podprli pri iskanju učnih baz za izvedbo Praktikumuma – terenskega dela in pri oblikovanju načrta magistrske raziskave.

V letu 2016-2017 študentje še niso imeli organiziranega tutorstva, smo pa v letu 2017-2018 vzpostavili sistem tutorstva na FSD tudi za podiplomske programe.

Študentje so v okviru programa povabljeni na Erasmus+ izmenjavo, ki lahko zaradi enoletnega študija traja praviloma en semester. O programu študija v tujini se mora študentka dogovoriti s skrbnico programa.

- e. Praktično usposabljanje študentov, v kolikor je del študijskega programa (ustreznost vsebine, obsega, organizacije prakse glede na pričakovane kompetence diplomanta, povratne informacije udeležencev, kakovost mentorstva, itd.).*

Zaradi omejenega obsega kontaktnih ur in ur prakse v okviru izrednega študija – kljub že omenjenemu povečanju deleža KT z dosedanjih 8 na 10 – predmet Praktikum-terensko delo v programu še nima teže, kakršno jo načeloma pripisujemo praktičnemu usposabljanju pri

študiju socialnega dela na 1. in 2. stopnji. Prepričani smo namreč, da je ravno mentorirana oz. supervidirana študentska praksa tisto izobraževalno polje, v katerem študent-ka najbolj intenzivno in celovito osvaja, preizkuša, povezuje, kritično reflektira in nadgrajuje svoje kompetence bodoče magistrice socialnega dela. Pomembno je, da so študenti tudi z dosedanjjo (časovno in s tem tudi vsebinsko okrnjeno) organizacijo in izvedbo tega predmeta izredno zadovoljni in je dobil eno najvišjih študentskih ocen. Vztrajamo pri tem, da mora študijska praksa potekati na področju vzgoje in izobraževanja (vrtci, osnovne in srednje šole ter različni vzgojno izobraževalni in socialni zavodi). Študentke in študente spodbujamo, da svoje izkušnje praktičnega študija podelijo s kolegicami in učitelji-cami v okviru drugih predmetov, kjer jih uporabljamo za namene še bolj poglobljene integracije znanja socialnega dela ter njegove kritične strokovne in etične refleksije.

- f. *Spodbujanje strokovnega razvoja zaposlenih (akademsko, strokovno osebje) in sodelujočih, ki izvajajo, podpirajo študijski program (zagotovitev usposabljanj, mobilnosti, spremljanje razmerja med raziskovalno in pedagoško obremenitvijo, vpliv organizacijske kulture, zadovoljstva in zavzetosti zaposlenih na izvedbo študijskega programa¹⁰, ustreznost mentorjev na doktorskem študiju, itd.) in zagotavljanje ustrezne kadrovske strukture zaposlenih, sodelujočih.*

Vsi zaposleni na fakulteti se lahko – do višine sredstev, ki jih zagotovi oz. povrne FSD, sicer si morajo priskrbeti sredstva iz drugih virov - udeležujemo različnih seminarjev z delovnih področij, za katera izvajamo in razvijamo soje predmete. Učitelji in raziskovalci organiziramo in sodelujemo na mednarodnih in domačih konferencah, poletnih šolah idr. znanstvenih ter strokovnih dogodkih. Stalno dopolnjujemo tudi fond knjižničnega gradiva.

Zaposleni imamo vsako leto (čeprav nam zadnja leta na UL sredstva Erasmus+ programa odobrijo samo vsako drugo leto) možnost, da kandidiramo za sredstva za Erasmus+ izmenjave, kar prispeva k strokovnemu razvoju kadrov. Sodelujemo v mednarodnih projektih, v okviru programa 2. stopnje Socialno delo smo v več zaporednih študijskih letih od 2014-2015 dalje uspeli pridobiti (sicer skromna, a dragocena) sredstva Evropske zveze šol za socialno delo EASSW za namene razvoja in izvedbe (npr. v 2017-2018 tudi za namene organizacije in študentske mobilnosti) izbirnega predmeta Socialno delo v mednarodnem kontekstu.

4. OCENA DOSEGANJA CILJEV PROGRAMA IN KOMPETENC DIPLOMANTA

Na kratko ocenite doseganje temeljnih ciljev študijskega programa in kompetenc diplomanta.

Čeprav so povprečne študentske ocene predmetov v programu 2. stopnje Socialno delo nad povprečjem 94 predmetov na FSD in se lahko pohvalimo, da smo z namenom izboljšanja kakovosti programa in povečanja možnosti zaposlovanja naših diplomantk in diplomantov postopek reakreditacije programa izkoristili za njegovo temeljitejšo prenovi, smo zaskrbljeni zaradi razmeroma nizke povprečne študentske ocene kompetenc, ki jih pridobijo s programom. Za študijsko leto 2016-2017 se je pri več predmetih zgodilo, da zaradi premajhnega števila študentov, ki so ocenjevali predmet po izpitu, nimamo podatka o oceni vsebine, jasnosti, ocenjevanj, kompetencah in ustreznosti KT, kar pri razmeroma nizkem številu vpisanih v program izrednega študija ni tako nenavadno (mnogi ne zaključijo študijskih obveznosti v enem študijskem letu), k manjšemu občutku dolžnosti študentov, da izpolnijo anketo, pa je lahko prispevala tudi razseljenost programa zaradi omenjene prenove prostorov fakultete. K nizki oceni pridobljenih kompetenc lahko prispevajo tudi siceršnja nizka študentska poklicna samopodoba, nizka poklicna samopodoba diplomantk in diplomantov FSD, ki so že zaposleni ali iščejo zaposlitev na trgu dela, kot tudi nizko vrednotena podoba poklica socialnega dela v javnosti (deloma tudi zaradi družbeno marginalizirane, stigmatizirane in diskriminirane populacije, ki koristi storitve socialnega dela). Kot že omenjeno, smo se na FSD odločili, da to razsežnost izberemo za eno od osrednjih tem posvetovalnega obiska UL in se jih v tem in naslednjih študijskih letih natančneje, bolj

¹⁰ Spremljanje zadovoljstva zaposlenih na UL.

sistematično, tudi razvojno raziskovalno posvetimo. Razloge za prenizko oceno pridobljenih kompetenc je iskati tudi v kontekstu vsakega posameznega predmeta v programu, saj je pri nekaterih predmetih ta ocena vendarle višja (tudi precej nad povprečjem 94 predmetov na FSD). Zavedati pa se moramo, da je mogoče (pre)nizko oceno osvojenih kompetenc razumeti tudi v kontekstu izjemno zahtevnih in kompleksnih izzivov, s katerimi se zaenkrat v okviru študijske prakse, kmalu pa tudi na trgu dela, spoprijemajo študenti in kasneje diplomanti socialnega dela. Ni izključeno, da je nizko ocenjena kompetentnost izraz visokega občutka odgovornosti in samokritičnosti naših študentk in študentov ter njihovega (na podlagi praktičnih izkušenj in učnega procesa oblikovanega) stvarnega presojanja zahtevnosti dela, ki jih čaka, ko se bodo zaposlili na delovnem mestu socialne delavke in socialnega delavca. Glede na to, da so študentske ocene kvantificirani kvalitativni odgovori, nikakor ne moremo biti prepričani, da ista številčna ocena pomeni tudi stvarno enako kvaliteto. Zanimivo bi bilo analizirati, kaj imajo skupnega študentke in študenti na fakultetah UL, kjer so ocene kompetentnosti nižje od povprečja na UL. Morda to populacijo študentov odlikujejo višja samokritičnost in bolj kritično razmišljanje o zahtevnosti, tveganju, negotovosti in kompleksnosti področja, za katerega se izobražujejo in na katerem se bodo po zaključku študija zaposlili.

5. VKLJUČEVANJE DELEŽNIKOV

Katere deležnike in na kakšen način ste vključili v pogovore, načrtovanje ukrepov, spremljanje njihovega uresničevanja, pripravo samoevalvacijskih poročil na ravni študijskega programa (VŠ učitelje in sodelavce, mentorje, študente, alumni, strokovne sodelavce, zunanje sodelavce, delodajalce (tudi v povezavi s praktičnim usposabljanjem), druge deležnike/širše okolje)?

5.1. VŠ učitelje in sodelavce: Učitelji in sodelavci lahko na sestankih, ki jih imamo na fakulteti, poročajo o morebitnih težavah, ovirah in tudi o primerih dobrih praks. Poleg omenjenih sestankov katedre so to tudi redni sestanki, ki potekajo na fakulteti, in strateška konferenca (v študijskem letu 2016-2017 smo, kot rečeno, organizirali dve taki konferenci na temo prenove programov). Z izvajalkami in izvajalci programa poteka redno sodelovanje tudi preko elektronske korespondence.

5.2. Študente: Študentke in študenti imajo možnost podajanja predlogov tako v okviru predmetov posameznim učiteljem in sodelavcem, kot tudi v okviru študentskega sveta s pobudami, ki se vežejo na organizacijske ali vsebinske vidike študija.

5.3. Strokovne sodelavce: Sodelavka iz referata sodeluje na večini sestankov skrbnikov magistrskih programov. Sprotno opozarja na morebitne težave glede tehnične izvedbe programa. Spremlja in posreduje podatke o številu vpisanih študentov in o številu študentov, ki so zaključili študij.

5.3. Zunanje sodelavce: Zunanji sodelavci podobno kot učitelji posredujejo informacije o morebitnih pomanjkljivostih ali prednostih (dobrih praksah) programa.

5.4. Delodajalce: Delodajalci neposredno niso vključeni. Vodstvo ima občasne pogovore s predstavniki raznih organizacij (npr. Socialna zbornica Slovenije, Skupnost centrov za socialno delo ipd.), kjer si izmenjajo podatke o potrebnih kompetencah zaposlenih na področju socialnega varstva in na drugih področjih, kjer se še zaposlujejo naši diplomanti 2. stopnje, kot sta vzgoja in izobraževanje in zdravstvo. Posredno se delodajalci in zaposleni v organizacijah socialnega dela vključujejo v upravljanje s kakovostjo študijskih programov FSD prek sodelovanja z našimi učitelji-cami kot mentorji in mentoricami ter s študentkami in študenti v okviru njihovega praktičnega usposabljanja v učnih bazah.

5.5. Druge deležnike/širše okolje

Izvajalci študijskega programa 2. stopnje Socialno delo se vključujemo v razpravo v širšem družbenem kontekstu, kjer sodelujejo še drugi deležniki. S prispevki smo sodelovali na kongresu socialnega dela jeseni 2016, kjer smo razpravljali o položaju in vlogi socialnega dela v vzgoji in izobraževanju pa tudi splošneje o kompetencah za strokovno socialno delo in o organizaciji ter kakovosti študijske prakse. Na nekaterih okroglih mizah in sekcijah so sodelovali predstavniki vlade, delodajalcev, socialni delavci in socialne delavke, študentke in študenti ipd. V letu 2017-2018 načrtujemo intenzivnejše povezovanje z izvajalci strokovnih programov za pridobitev pedagoško andragoške izobrazbe (ki je pogoj za zaposlovanje v vzgoji in izobraževanju) z namenom, da se dogovorimo o priznavanju deleža osvojenih

pedagoško andragoških kompetenc diplomantov programa 2 stopnje Socialno delo. FSD bo z učitelji-cami in s študentkami in študenti na modulu Socialno delo v vzgoji in izobraževanju sodelovala na posvetu šolskih svetovalnih delavk in delavcev aprila 2018.

6. PREGLED REALIZACIJE UKREPOV IN PREDLOG IZBOLJŠAV

Na kratko povzemite najbolj pereče teme, ki ste jih v predhodnem študijskem letu obravnavali na srečanjih, kjer se izvajalci med seboj (ali z deležniki) pogovorite o vsebini in kakovosti izvedbe programa. Na kratko dopišite ukrepe, ki ste si jih zadali. Katere od zadanih ukrepov ste uspeli realizirati, katerih ne? Kje so bile ovire pri slednjih in kako lahko te naslovite v prihodnje, v kolikor so ti še relevantni?

Na podlagi kritičnih ugotovitev, zbranih v samoevalvacijskih poročilih do leta 2015-2016, smo uspeli zasnovati prenovljen študijski program 2. stopnje Socialno delo, v katerem smo odpravili številne pomanjkljivosti prejšnje različice programa:

- s prenovljenim in reakreditiranim programom smo v 2016-2017 odpravili prej opažene vertikalne in horizontalne nekoherentnosti programa: po predhodni ukinitvi modula Supervizija v socialnem delu smo rešili problem premajhnega števila vpisanih v prvi modul, v 2016-2017 pa smo z ukinitvijo modula Razvoj teorij in metod socialnega dela odpravili podvajanje vsebin več predmetov tega modula (2. stopnja) s predmeti v okviru diferencialnega programa dodatnega letnika (1. stopnja), izenačili smo tudi število KT pri vseh predmetih in povečali število KT z 8 na 10 pri predmetu Praktikum-terensko delo

- z uvedbo novega izbirnega predmeta Inkluzivno vzgojno - izobraževalno delo smo v program 2. stopnje Socialno delo vnesli dodatne vsebine programa za pridobitev pedagoško andragoške izobrazbe, da bi našim diplomantom omogočili večji delež priznanih vsebin za pridobitev omenjene izobrazbe kot pogoja za zaposlitev v vzgoji in izobraževanju

- z uvedbo novega izbirnega predmeta Socialno delo v mednarodnem kontekstu smo prispevali k večji internacionalizaciji študijskega programa 2. stopnje Socialno delo in odprli vrata za aktivno sodelovanje novih generacij tujih študentov na izmenjavi, ki bi izbrali omenjeni predmet

- bolj smo se povezali z Društvom svetovalnih delavcev, s katerim načrtujemo bolj sistematično sodelovanje z namenom vrniti ugled in položaj socialnega dela v vzgoji in izobraževanju in prispevati k ponovnemu intenzivnejšemu zaposlovanju naših diplomantk in diplomantov na tem delovnem področju

- s prenovo in povečanjem obsega prostorov FSD v 2016-2017 smo izrazito izboljšali kakovost delovnega okolja za zaposlene in študentke ter študente.

Med najbolj perečimi temami, povezanimi s programom Socialno delo, smo na sestankih katedre za teorije in metode pomoči in celotne fakultete, v letu 2016-2017 obravnavali naslednje:

- problem upadanja zaposlovanja socialnih delavk in delavcev v vzgoji in izobraževanju
- kako vnesti čim več pedagoško andragoških vsebin v naš program 2. stopnje Socialno delo in kako doseči dogovor z izvajalci programov za pridobitev pedagoško andragoške izobrazbe o priznavanju teh idr. vsebin tistim, ki se bodo vpisali v njihov program usposabljanja

- kaj naj bodo glavni fokusi izvedbe predmeta Praktikum-terensko delo; naloga, da oblikujemo priročnik za organizacijo in izvedbo študijske prakse na 2. stopnji

Ko smo iz pretežno finančnih razlogov (tudi na pobudo NAKVIS-a ob reakreditaciji programa 2. stopnje Socialno delo jeseni 2016) pomladi leta 2017 na FSD sprejeli sklep, da program 2. stopnje Socialno delo uporabimo kot okvir za povsem prenovljen in v prihodnje edini **redni** študijski program FSD z moduli, ki bodo sledili logiki modulov v programu Socialno delo na 1. stopnji, smo se morali odpovedati ravno reakreditiranemu in prenovljenemu magistrskemu programu Socialno delo. Prav tako smo morali redefinirati cilje programa in kompetence, ki jih diplomant-ka pridobi z njim. Ena od pomembnih tem razprav je tako postalo preoblikovanje celovitega programa v zgolj enega od petih modulov v programu, in sicer modula Socialno delo v vzgoji in izobraževanju. Čeprav smo se zaradi nove organiziranosti programa morali odreči nekaterim zanimivim izbirnim predmetom (npr. novemu predmetu Socialno delo v mednarodnem kontekstu, ki ga v letu 2017-2018

ponujamo kot obštudijsko dejavnost), smo nalogo uspešno opravili in letos preizkušamo najnovejšo različico programa Socialno delo.

Poleg tega, da združuje raznolike vsebine in področja socialnega dela in ponuja študentom veliko možnosti izbire, je velika prednost zadnje verzije programa 2. stopnje Socialno delo, da je to zdaj redni študijski program. S tem so odpadle pomanjkljivosti programskih različic iz preteklih let, ko smo program izvajali le kot izredni študij. Zdaj imamo učitelji in študenti na voljo dovolj kontaktnih ur, v okviru katerih imamo čas tako za potrebni delež predavanj kot seminarjev in izkustvenih vaj, enako velja za praktično učenje. Ker smo omejili vpis študentov na posamezni modul na 22 študentk in študentov (odločitev je z vidika pravice študentov do izbire modula sporna in bomo še v tem študijskem letu morali razviti drugačno rešitev), je skupina zelo primerna za različne oblike organiziranega pouka, prevelika je le za skupinsko mentoriranje študijske prakse, za katero si želimo manjših mentorskih skupin z največ petimi študentkami in študenti.

Ker je program 2. stopnje Socialno delo v zadnjih letih prestal že veliko poskusov prenove, ga za leto 2018-2019 ne nameravamo dodatno spreminjati. Zdaj je čas, da zadnjo različico programa s petimi moduli nekaj let preizkušamo in redno spremljamo ter sprotno izboljšujemo njegovo kakovost, ob tem pa uresničujemo zastavljene naloge in po potrebi načrtujemo nove.

Na podlagi opravljanje samoevalvacije predlagamo naslednje ukrepe za izvajanje programa 2. stopnje Socialno delo v letu 2018-2019:

- omogočiti diplomantkam in diplomantom pridobiti čim več pedagoško andragoških kompetenc in doseči njihovo priznanje s strani izvajalcev programov za pridobitev pedagoško andragoške izobrazbe

- intenzivneje sodelovati z Društvom svetovalnih delavcev in z aktivni direktorjev vzgojno izobraževalnih ustanov za namene izboljšanja položaja in ponovne rasti zaposlovanja socialnih delavk in delavcev na tem delovnem področju

- skupaj s študentkami in študenti raziskati njihovo interpretacijo pojma kompetenc, ki jih pridobijo s posameznih predmetov in s celotnim študijskim programom; na podlagi ugotovitev predlagati ustrezne ukrepe

- krepiti pozitivno poklicno samopodobo študentk in študentov socialnega dela na 1. in 2. stopnji študija, prispevati k pozitivnejši podobi socialnega dela v javnosti

- razvijati in izpopolniti sistem in standarde študijske prakse v programu 2. stopnje Socialno delo

- ustvarjati spodbudne pogoje za večjo internacionalizacijo študijskega programa 2. stopnje Socialno delo (spodbujati študentsko in učiteljsko mobilnost, organizirati skupne predmete, module in programe 2. stopnje, poletne šole idr. oblike organiziranega pouka ter obštudijske dejavnosti)

- ustvarjati spodbudne pogoje za aktivnejšo udeležbo študentk in študentov programa v procesih upravljanja, izobraževanja in raziskovanja na FSD

- pritegniti večje število študentk in študentov programa 2. stopnje Socialno delo k objavljanju v reviji Socialno delo idr. znanstvenih ter strokovnih poklicnih publikacijah

- spodbuditi intenzivnejše sodelovanje redno zaposlenih učiteljev in učiteljic ter zunanjih sodelavk in sodelavcev v programu 2. stopnje Socialno delo, razviti oblike sodelovanja, ki jih bo mogoče uresničevati kljub visoki delovni obremenjenosti učiteljev

- uvesti individualno načrtovanje osebnega in strokovnega razvoja zaposlenih pedagoških in nepedagoških delavk in delavcev FSD, tudi tistih, ki izvajajo program 2. stopnje Socialno delo